

Myriam Brousse

Corpul ne vorbește

Memoria celulară sau cum să ne eliberăm de condiționări și să trăim o viață în deplină conștiință

psihogenealogia

De la
autoarea
bestsellerului
**CORPUL
NU UITĂ**

philobio

CORPUL NE
VORBEȘTE

LES MÉMOIRES DU CORPS

Se libérer de la répétition des traumatismes

Myriam Brousse

© 2021 Groupe Elidia, Éditions du Rocher
28, rue Comte-Félix-Gastaldi – BP 521 – 98015 Monaco

www.editiondurocher.fr

ISBN: 978-2-268-10478-2 | EAN pub: 9782268104935

CORPUL NE VORBEȘTE

*Memoria celulară sau cum să ne eliberăm de condiționări
și să trăim o viață în deplină conștiință*

Myriam Brousse

© 2021 – Editura PHILOBIA

internet: www.philobia.com
e-mail: contact@philobia.com

ISBN 978-606-9707-15-9

Editor: Bianca Biagini

Traducător: Dorina Oprea

Redactor: Bianca Biagini

Corectură: Oana Țăranu

Copertă & DTP: Cătălin Furtună

Imagini: © Anusorn Nakdee, Parinya_13

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BROUSSE, MYRIAM

Corpul ne vorbește : Memoria celulară sau cum să ne eliberăm de condiționări și să trăim o viață în deplină conștiință / Myriam Brousse ; trad. din lb. franceză de Dorina Oprea. – București : Philobia, 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-606-9707-15-9

I. Oprea, Dorina (trad.)

159.9

Myriam Brousse

CORPUL NE VORBEȘTE

Memoria celulară sau cum să ne eliberăm
de condiționări și să trăim o viață
în deplină conștiință

Traducere din limba franceză de
Dorina Oprea

p h i l o b i a

„Soarta nu înseamnă că viața ta a fost hotărâtă
clar dinainte. De aceea, să lași totul în seama
destinului și să nu-ți aduci cu sârguință prinosul
la muzica lumii e un semn de neștiință deplină.
Între voința noastră și voia lui Dumnezeu există
o armonie perfectă. Destinul nu e o carte scrisă o
dată pentru totdeauna, ci o poveste al cărei final nu
e stabilit și care poate apuca pe o mulțime de căi.“
– Cele patruzeci de reguli ale lui Shams din Tabriz

Introducere

„Pe când e omu-n miezul vieții lui
m-aflam într-o pădure-ntunecată,
căci dreapta mea cărare mi-o pierdui.“

– Dante, *Divina comedie*¹

Cartea pe care tocmai ai început să o citești este o poveste adevărată. E povestea mea, a drumului parcurs ca să ajung să descifrez toate mesajele pe care materia strămoșilor mei – parte integrantă din mine – trebuia să mi le transmită. E povestea sutelor de pacienți care au lucrat cu ei ca să evolueze și să se elibereze de un destin deosebit de împovăraător. Urmez și acum acest drum, chiar dacă am îmbătrânit și mi-am pierdut treptat vederea... un drum plin în continuare de obstacole, ca să continui să descopăr mesajul pe care a vrut să mi-l transmită conștiința prin începutul de cecitate.

Știu că secretul se află în ceea ce ne spune trupul. Nici că aș fi putut găsi un exemplu mai bun decât cel al lui Frédéric, în vârstă de cincizeci de ani, care e orb și dansează extraordinar pe muzică rock. Întrebat cum reușește să își conducă partenera deși practic nu vede nimic, răspunde cu un surâs care îi luminează întreaga față: „Am încredere în corpul meu. Ascult cu atenție tot ceea ce provoacă în mine o rezonanță: muzica, partenera,

---

¹ Editura Polirom, 2000 (în traducerea lui George Coșbuc). (n.tr.)

celelalte trupuri din jur și Universul care ne înconjoară. Nu ghidez pe nimeni! Mă las pur și simplu purtat de senzații. Totul ține de senzații.“

Aceleași senzații care permit tuturor simțurilor mele să se deschidă. Deodată, văd ce până acum nu vedeam. Perspectivele pe care le-am căpătat de la începutul carierei și odată cu primele mele cărți dobândesc o profunzime mai mare și o claritate și mai mare. Cu cât înaintez în vârstă, cu atât mai frapată sunt de acest adevăr: memoria corpului – sau ceea ce numim „memorie celulară“ – nu reprezintă, așa cum am putea crede, tot ceea ce ne închide și ne înlănțuiește în trecut, ci cheia pentru a scăpa de toate condiționările și a ne construi o viață în deplină conștiință. Iată povestea pe care vreau să vi-o spun: cea a libertății.

1

Viața mea, drumul meu

„Nu există decât două moduri de a ne trăi viața.
Primul, ca și cum nimic nu e un miracol, iar al
doilea ca și cum totul ar fi un miracol.“
– Albert Einstein

Mă numesc Myriam și am 87 de ani. În fiecare zi, soarele răsare, iar eu mă îndrept spre propria renaștere. Povestea mea e cea a unei vieți care trebuie spusă și transmisă mai departe. Înainte de a începe să aprofundez subiectul memoriei celulare, înainte să dau cuvântul tuturor persoanelor pe care le-am întâlnit și pe care le-am însoțit în drumul lor spre vindecare – și care m-au ghidat la rândul lor – aș vrea să îți vorbesc puțin despre mine. Dacă ai citit „Corpul nu uită“², poate că te gândești să sări peste acest pasaj, fiindcă știi deja detaliile. Însă viața și, înainte de toate, propriul corp au adăugat de-atunci episoade prețioase ce reprezintă tot atâtea pietre de temelie ale sentimentului de acceptare senină pe care îl simt în străfundurile sufletului.

În fața tuturor acestor evenimente înlănțuite care au avut un ecou, sunt pe zi ce trece din ce în ce mai convinsă: sensul vieții rămâne mereu acolo, sub ochii noștri, în esența materiei. Seamănă cu puzzle-ul unei investigații întinse pe parcursul a 87 de

---

Corpul nu uită: vindecarea traumelor profunde din inconștient, Editura Philobia, colecția Sănătatea, 2019. (n.tr.)

ani... Să punem piesele cap la cap și să ascultăm ritmul vieții, cel al valurilor care vin și se duc. În mijlocul acestei învălmășeli de suferințe și bucurii, eu evoluez.

Mă numesc Myriam. La doi ani, mi-am pierdut mama, care s-a stins în urma unui cancer la vârsta de douăzeci de ani. Într-o bună zi, mi-am dat seama că nu o mai văd prin preajmă. Nimeni nu mi-a explicat lipsa ei. Cu ce greșise să dispară așa? De mama, plină de căldură și de iubire, îmi amintesc cum își întindea mâinile spre mine ca să mă ia în brațe și cum mă linișteam. Mai văd și o fântână și un loc mic și primitiv și, când mă gândesc la această scenă, am o senzație plăcută, ca și cum m-ar gădila cineva, o senzație la nivelul stomacului.

Și-apoi... Apoi nimic. Doar un gol de gheață în jurul meu. Un tată indiferent, o bunică austeră și o mătușă ostilă. Și, pretutindeni, o tăcere de moarte, care spune foarte multe. Spune multe? Nu-mi dau seama ce anume. Nu știu nimic despre moartea mamei. Nu știu nimic despre cum am venit pe lume.

Timpul se scurge în acest univers rece. Am șapte ani și sunt și acum micuța Myriam, care nu se simte bine deloc. Sunt trimisă la pension și am sentimentul că toți vor să scape de mine. Nu știu de ce îi deranjez, dar chiar îi deranjez. Nu-mi găsesc locul. De-a lungul anilor, mi se întipăresc în corp o mulțime de mesaje nespuse și de nerostit. Maltratasem un animăluț și îmi ziseseră că sunt „rea“. Aveam o furie care îmi străbătea tot corpul. Nu eram conștientă de ea, însă propriile mâini o cunoșteau. Pisiuca aceea avea o mamă, iar eu nu... Furia se amesteca cumva cu iubirea. O strânsesem atât de tare încât murise. Aveam atâta iubire de oferit, doar că nimeni nu o voia... Fusesem nevoită să îmi exprim furia în fața acestui animal care se încălzea sub burta mamei lui. Nu era abandonată. Asta nimeni nu o spunea. Și nimeni nu o înțelegea. Așa că avea fără îndoială dreptate. Sunt o fetiță rea, care își poartă nefericirea cu ea când întinde brațele ca să primească puțină căldură. Deranjez.

Am douăzeci de ani și sunt tot Myriam, care umblă prin viață cu același corp care integrase în propria carne moartea mamei și privirea rece a mătușii. Corpul meu și cu mine: sunt deja sufocată de amintiri, însă încerc să mă conving că totul a rămas acum undeva în urmă. Așa că supraviețuiesc străbătând valurile vieții, cu senzația aceea de gâdilătură în stomac. Când simt căldura plăcută care o însoțește, o revăd pe mama, revăd fântâna, revăd locul acela mic și brusc am certitudinea că totul se va estompa, va dispărea, ca să facă loc universului de gheață care mă înghițise brusc. Cu toate acestea, încerc să îmi înving teama în momentul în care îl întâlnesc pe bărbatul vieții mele: este pilot. Hazardul – pe care l-am putea considera și destin – ne conduce unul către celălalt: câștig un bilet la tombolă, care îmi permite să fac botezul aerului. Nu trebuia să se afle acolo, dar își înlocuia un coleg bolnav. Și iată-ne față în față. Îndrăgostiți. Ne logodim. Rochia de mireasă e atât de frumoasă! Abia aștept să ne începem viața în doi. Sunt plină de căldura care îmi lipsise atât de mult, așa că sărbătoarea putea să înceapă.

Dar nu, nu am dreptul la asta. Sună telefonul și sunt anunțată că logodnicul meu s-a sinucis. Mi se spune brutal că avionul pe care îl pilota, un Mystère IV, se prăbușise. Să fi fost vorba despre hazard? Nu cred. Îmi pierd vocea. Nu mai pot să vorbesc.

Și regăsesc din nou golul acela înghețat din mine. Nu am dreptul la fericire și căldură. *Adu-ți aminte, ești o fetiță rea. Ni-meni nu te vrea... și în niciun caz viața.* Mai mult ca sigur că e vina mea, ceva ce rezonază cu tăcerea glacială care îmi înconjurase întreaga copilărie. Ce înseamnă această tăcere? Habar nu am, dar știu că nu mai vreau să trăiesc și să fiu sclava fricii. Mă hotărâsc să intru la carmelite³. Nu cred în nimic, doar caut să văd ce anume vrea să-mi spună destinul.

³ Ordin contemplativ călugăresc catolic, cunoscut prin austeritatea sa. (n.tr.)

Ordinul Carmelit este unul dintre cele mai stricte. Vorbirea nu este permisă, iar adepții lui depun jurământul tăcerii. Între mine și destin, între Dumnezeu și mine, ce este? Și așa începe confruntarea. Din străfundul celulelor, aș vrea să îi spun: „Exiști cu adevărat? E momentul să îmi demonstrezi.“ Nu mă rog, nu intru în contact cu Dumnezeu și caut un sens în viață. Rămân acolo cinci ani nesfârșiți. Învăț să mă detașez și îmi recapăt forțele. Încerc să îmi pansez rănille ștergând cu buretele toate senzațiile de plăcere, cufundându-mă pe rând în toate ritualurile de la mănăstire. Ideea e să nu mai simt nimic. Să mă disipez și să ascult tăcerea.

Într-o dimineață, sentimentul de vid care mă cuprinsese este umplut de o nouă energie, care mă învăluie și mă încălzește din nou, având senzația că în mine crește ceva. Hotărâsc să plec de acolo. O apuc iarăși pe drumul meu. Cu o viziune nouă. E o energie cumva superioară, prezentă la orice pas. Nu vreau decât să o descopăr.

De data aceasta, voi „lupta“, voi „reacționa“... Teama și furia se transformă într-o dorință acută de a câștiga. Vreau să ocup locul pe care nimeni nu mi-l acordă. Plec în cucerirea vieții mele, îmi doresc să devin un soi de *wonder woman*, așa cum nimeni nu mă credea în stare. O să le-arăt eu tuturor cât de independentă sunt. La urma urmei, nu am nevoie de nimeni ca să reușesc. Mă angajez într-un spital, ca asistentă medicală. Mi se dau cele mai necalificate sarcini: să spăl, să curăț... Viața mi se împarte între urină și rahat. E o muncă infectă, însă în fața atâtor suferinzi, îmi dau seama că vreau să ajut și să le întind o mână: cred că e destinul meu, deși mă aflu abia la început de drum. Toată treaba asta m-a făcut să îmi deschid sufletul și să înțeleg că m-am născut să îi ajut pe alții.

„Ce frumos!“... ai putea spune. „Myriam, ți-ai găsit în sfârșit drumul!“

Să nu ne bucurăm însă prea repede: e doar începutul. Începutul începutului. Din menajeră, devin asistentă medicală. E un pic mai bine: analizez scaunele pacienților... Tot un fel de rahat... de altfel așa sunt și poreclită. Mă apuc apoi să studiez medicina, am un copil și sunt directorul unei firme: în sfârșit, am o „viață activă“. Bravo, Myriam! Ți-ai atins țelul! Ei bine, nu... Drumul chiar nu a ajuns deloc la capăt. Am avut nevoie de ani întregi ca să îmi dau seama că fetița care deranja, deși independentă acum, mai avea ceva de realizat în viața asta. Fiindcă sunt și acum micuța Myriam, de doi ani, așa cum sunt și tânăra Myriam, de douăzeci de ani. Și deși uneori nu vreau să îl aud, corpul meu știe foarte bine acest lucru. De altfel, dacă nu vorbește, o să mor. Ca bunica mea. După patru decenii de viață.

Imediat ce împlinesc patruzeci de ani, corpul îmi spune: „Dacă nu rupi tăcerea dintre noi, vezi că ai ajuns la capăt de drum.“ Carnea îmi vorbește prin cuvintele ei, unele de sânge. Mă trezesc la spital. Căldura și frigul fuseseră înlocuite de o durere intensă în străfundul stomacului... o durere de neimaginat. Cea a unui cancer ovarian. Mă scald în propriul sânge, iar medicii îmi mai dau doar un an de trăit.

Nu mai am senzația aceea caldă de gădilătură. Imaginea brațelor întinse a dispărut. Nu mai simt nici frigul înghețat emanat de tata sau de mătușa mea. Nici măcar nu mă mai tem.

Simt doar o durere imensă. Totul se prăbușește în jurul meu, așa „luptătoare“ cum credeam că sunt, cu reușitele și speranțele mele... Toate dispăruseră într-o baie de sânge.

Dacă trebuie să mor, atunci asta e... Dacă singurul sens al existenței este suferința, atunci să închei totul cât mai repede. La urma urmei, poate că acesta este destinul meu. Dar nu, nu e cazul. E doar un obstacol ivit în cale.

La spital, pe patul de moarte, vine la mine un maestru tibetan, trimis de o prietenă, care îmi pune o întrebare stranie: „Vrei

să trăiești?“ Închid ochii și-mi vine să-i spun nu. Să mă lase să mă scufund. Oricum, ce altceva să fac? Simțeam că încercasem tot ce fusese posibil ca să scap. Eram convinsă că deschiseseam toate ușile. De fapt, aveam să înțeleg mai târziu că nici măcar nu mă apropiasem de vreuna. În clipa aceea însă, chipul fetiței mele mă împinge să ridic pentru ultima dată capul.

Mă gândesc la ea. La copilăria pe care am avut-o. Îmi spun că mi-e absolut imposibil să o las singură. Nu vreau să aibă un asemenea destin. Și mă aud spunând: „Da, îmi doresc să trăiesc“. Înțeleptul tibetan mă roagă apoi să îi promit ceva: „Dacă te vindeci, vei transmite mai departe tot ceea ce ai învățat.“ Șansele mele de supraviețuire sunt aproape nule, dar promit totuși, fără să-mi dau seama că sunt pe cale să îmi aleg în sfârșit propriul drum.

Maestrul îmi spune că mă va vizita în fiecare zi și că îmi va pune aceeași întrebare: „Vrei să trăiești?“, iar dacă răspund nu, va pleca. Îmi precizează și că va trebui să îi respect instrucțiunile, fără să pun întrebări.

În zilele care urmează, înțeleg că nu e deloc ușor să alegi sau să hotărăști să trăiești. Învăț tot felul de chestii despre corpul meu, acest „lucru“ pe care îl considerasem un simplu vehicul funcțional, care mă ajuta să mă deplasez prin viață. Ghidul meu mă învață în fiecare zi să îmi ascult durerea. Mă îndeamnă să iau doze din ce în ce mai mici de calmante. În durere se găsește răspunsul, îmi explică el: corpul îmi vorbește, trebuie pur și simplu să învăț să îl ascult. Câteodată, durerea e atât de puternică încât simt că nu mai vreau să trăiesc. „Încearcă să revii la viață gășind sensul“, îmi repetă el. Și îmi tot repetă: „Găsește sensul, răspunsul se află în corp. Când te vei simți mai bine, vei transmite mai departe ceea ce ai învățat.“ Pas cu pas, îmi reiau drumul, mă iau la trântă cu viața și îmi privesc durerea în față. Învăț, accept să mă simt rău și îmi transpun în cuvinte trecutul. În cele din urmă, sunt de acord să îmi întind o mână... și iată ce văd.

Mă cheamă Myriam și am doi ani. Sunt un copil nelegitim, pe care toată lumea îl tolerează. Tatăl meu nu e tatăl meu. După ce mama moare, nu mă vrea nimeni. Deranjez. Sunt străina care lasă în urma ei o tăcere apăsătoare.

Fac această călătorie în propriul corp până la marginea suferinței... și găsesc alinare. Înțeleg de ce mă aflu acolo, așa cum se aflaseră și mama, și bunica înaintea mea, înainte să moară. Și, în ciuda tuturor așteptărilor, ies din spital.

Nu sunt însă vindecată, nici pe departe. Mai am de parcurs un drum lung. În plus, voi descoperi că drumul în sine e pasionant și că el dă sens vieții.

Maestrul meu m-a învățat ce înseamnă mentalul celulelor și cum se manifestă el. Mi-a povestit aventura conștiinței și experiențele lui Sri Aurobindo și ale discipolei sale, Mama. La ceva vreme, considerând că pot „să pornesc singură la drum“, a plecat, lăsându-mă să gestionez un enorm „șantier“. Într-o primă fază, m-am supărat că mă abandonase, eram chiar furioasă: încă o persoană care dispare după ce mi-a întins o mână. Doar că apoi, treptat, accept să îmi iau viața în piept, în sensul clasic al expresiei. Corpul meu și cu mine, mână în mână, aproape ca o renaștere. În fiecare zi, privesc lucrurile drept în față și, când nu vreau să le văd, știu că propriul corp îmi e prieten și ghid. Îmi vorbește, îmi spune ce e mai important, adică ce nu vreau să aud și ce nu am ascultat tocmai pentru a mă proteja. Știu acum că, în parte, acest lucru m-a distrus, aducându-mă în ghearele morții. Singură, doar eu cu mine, îmi pun în fiecare zi aceeași întrebare: „Vrei să trăiești?“. Și răspund da, deschizând bine ochii. Văd această durere „engramată“⁴, înscrisă în mine, în fiecare dintre celule: moartea mamei. O căldură care devine din ce în ce mai difuză, ca să lase locul înghețului. Am

⁴ Cu sensul de gravată, asemenea unui tatuaj în piele. (n.a.)

permis durerii să dea lecții propriiei memorii, corpul meu fiind plin de ea.

Văd toate încercările desperate pe care le-am făcut ca să găsec un sens, ca să mă conving că există o fatalitate. Toți cei care m-au iubit au murit, orice tentativă de a comunica cu omul, cu Dumnezeu, a fost în van. Toate eforturile pe care le depusesem se sfârșiseră rău, prin boală sau eșec, deși avusesem convingerea că dacă mă lupt singură aveam să fiu „competitivă“, să nu semăn cu toate celelalte femei din familia mea.

Am înțeles treptat că atât timp cât nu mă eliberam de furie, de această voință de „a-mi lua revanșa“ și de a „spune nu vieții“, aveam să primesc tot ceea ce nu îmi doream: să mă scufund în fatalitatea pretinsului meu destin. Nu eram conștientă nici acum de forța drumului aflat undeva în interiorul meu.

Încă de la naștere, corpul îmi fusese alături și se numea Myriam. Toate celulele lui erau tot atâtea părți din mine pe care trebuia să le explorez. Iar această căutare era în sine un drum fabulos.

În etapa aceasta a istoriei personale, mi-am putut spune: „Uite, am descoperit ce nu merge, pot să o iau din nou pe drumul meu.“ Viața avea să mă conducă însă către un abis, în care să cobor și să explorez și mai profund materia.

„Dacă vrei să te vindeci de tot, trebuie
să îți vindeci amintirile corpului.“

– Mama

Am optzeci și doi de ani și sunt în continuare Myriam... Au trecut patru decenii de-atunci, de când trebuia să mor de cancer ovarian. Când aveam doi ani, mama murise fără ca nimeni să-mi spună nimic și fără să știu de ce. Corpul meu cunoaște perfect acest calendar familial. E gravat în propria-mi carne. Nu există

totuși fatalitate dacă știm să ne sprijinim pe el și să îl ascultăm. Așadar, am optzeci și doi de ani și mă trezesc într-o dimineață extrem de slăbită. Iată-mă din nou în spital, patruzeci de ani mai târziu... Verdictul nu e deloc surprinzător: hemoragie internă. Din nou, pierd sânge. Din nou, am un sentiment de furie. Și încep prin a spune nu. Nu vreau să fiu în spital! Nu am nevoie de nicio transfuzie! Refuz ca sângele unui necunoscut să îmi curgă prin corp. Și mă văd luptând, ca și cum propriul organism era un dușman, în condițiile în care el voia doar să îmi vorbească...

Repede, mult mai repede decât în urmă cu patruzeci de ani, accept situația. Sunt de acord să nu înțeleg și primesc cu bucurie mesajul pe care mi-l transmit celulele. Voi vedea ce încearcă să îmi spună! Mi se face apoi o transfuzie. Și, în timp ce sângele unui necunoscut îmi curge prin vene, se produce încă un miracol. Sângele, „purtătorul sufletului“, îmi spusese maestrul meu tibetan. Brațele se deschid. Sufletul meu intră într-o comuniune cu donatorul. Viața circulă din nou, fiindcă acceptasem în sfârșit să primesc. Iar corpul mă ghidează ușor spre o stare de bine nemaipomenită. E ca și cum mi-ar fi spus exact în clipa aceea: „Ai învățat să oferi, foarte bine! Acum învață să și primești.“ Îmi amintesc și acum ce îmi spusese în urmă cu patru decenii înțeleptul tibetan: „Lasă-te purtată de ceea ce se află în tine, ceva mai mareț decât propria persoană.“

Țintuită pe un pat de spital la optzeci și doi de ani, aș fi putut să mă gândesc: „Iată că o iau de la capăt, evident, moartea e în sânge“ și să fierb în mine de furie din cauza acestei fatalități care revenea ca să mă conducă spre moarte. Doar că am reușit să trec dincolo. Evident, nu foarte departe, ci aproape, chiar în mine, în materia din care eram formată. În universul celulelor mele, pe care le-am ascultat. Viața avea pur și simplu încă un lucru să-mi spună, astfel ca eu să avansez pe acest drum al cunoașterii. Să primești și să oferi, nu asta înseamnă

dragostea? Nu aici găsim sensul vieții? Era momentul să mă abandonez darului care mi se făcuse. Prin această experiență de accesare a materiei, am descoperit că ascundeam în străfunduri un refuz. Spuneam „nu“ darului sângelui. Abia când m-am detașat am simțit că viața-mi revine în forță: cu cât coboram mai profund în materia opacă a propriului corp, cu atât mai multă lumină a cunoașterii mi se oferea și eram cu un pas mai aproape de iubire.

Micuța Myriam nu și-a terminat însă povestea. Viața îmi rezervă surprize și mă invită să le descopăr, până la final.

„Trecutul este un corp imens, al cărui prezent este ochiul.“

– Pascal Quignard, *Sur le jadis. Dernier royaume, II*

În condițiile în care mă aflasem adesea atât de aproape de moarte, credeam sincer că ajunseseam la capăt de drum. Ciclul vieții este însă infinit pentru cei care sunt dispuși să o asculte cu atenție. Da, am optzeci și patru de ani, iar viitorul este depotrivă în urma și în fața mea. Nu știu dacă ai văzut vreodată celebra sculptură a lui Michelangelo, *Pietà*. Sfânta Fecioară ține în brațe trupul lipsit de viață al Fiului Său, dat jos de pe cruce. O superbă operă de artă. O poți privi și pur și simplu să îi admiri frumusețea. La fel de bine, te poți opri în fața ei ca să asculți vocea creatorului: Fecioara Maria este tot tânără și își ține în brațe copilul, care pare mult mai bătrân decât ea. În marmură, Michelangelo sfidează legile timpului și dă senzația că ne întreabă: „Unde începe totul? Unde e sfârșitul? Unde se află trecutul? Dar viitorul?“

Iar eu îi răspund: „În limbajul infinit al celulelor“. Ca să îmi înțeleg prezentul, mă cufund în trecut și primesc cu brațele deschise viitorul. Și iată că viața mă invită din nou să privesc în trecutul meu obscur. Corpul nu a terminat de vorbit. Am doi

ani și mama a murit. Nimeni nu îmi explică nimic. În jur, totul devine ostil, sunt un copil incomod. Micuța bastardă pe care nimeni nu o vrea. Dau vina pe familie, care m-a părăsit, și îmi învinovățesc mama, din același motiv. Doar că toată această furie, acumulată încă de la naștere, pe care o reprim și refuz să o iau în considerare, îmi face rău. Treptat, ajung să împlinesc patru ani și să îmi pierd încet vederea, până când nu mai văd deloc cu un ochi, contemplând peisajul propriei vieți doar cu jumătate de chip.

Au trecut de-atunci peste optzeci de ani și credeam că am epuizat subiectul în ceea ce privește corpul, înfruntând un cancer, după două spitalizări, evoluând puțin câte puțin, trecând probe după probe și transformându-mă într-o femeie independentă care „își trasează singură calea“.

Doar că drumul nu s-a terminat încă.

La optzeci și patru de ani, ochiul sănătos e atacat de cataractă – o chestie destul de frecventă la vârsta aceasta. Medicul îmi propune o operație, „rapidă și benignă“... Accept. Totul decurge bine. Ochiul nu tolerează totuși urmările intervenției și iată că retina mi se ascunde puțin câte puțin. La câteva zile, mă enervez îngrozitor și îmi cedează un vas de sânge, iar ochiul devine și mai slăbit. Ce aș fi putut să fac în fața acestei noi provocări? Un vas de sânge rupt, încă o hemoragie și încă o nenorocire se abat deasupra mea. În limbajul de zi cu zi am spune că aveam „ochii injectați cu sânge“ sau că „acumulasem atât de multă ură...“ Eu simt doar o furie uriașă. Aceași pe care o simțeam încă de la doi ani.

Înțelesesem foarte bine legătura între pierderea mamei și pierderea unuia dintre ochi. Fusese un reflex *mental*, mult prea *mental*. Dar ce credea cu adevărat corpul meu? Ce informații voia să îmi transmită despre mine, nedescoperite încă? Ce vibrații eram capabilă să simt în străfundul propriilor celule?

Eu, care țineam atât de tare la independența mea, învăț acum să renunț la control: vederea îmi e atât de slabă încât sunt obligată să mă las ajutată de alții. Cu alte cuvinte, să devin dependentă.

Copleșită de furie, prima reacție este refuzul de a accepta realitatea. Eu, regina independenței, eu, incomodă de mică, fetița care voia să dispară, sunt îndrumată de propriul corp... să deranjez. Mărturisesc că mi-a fost greu să accept. Să învăț să deranjez, să învăț să depind de alții. Nu e deloc ușor să renunți într-un asemenea moment. Încă un pas către această acceptare, acest „da” pe care ne e atât de greu să-l pronunțăm... Când ne confruntăm cu o provocare, într-o primă fază spunem „nu”: nu, nu vreau să îmi văd suferința; nu, nu e adevărat; nu, nu vreau să accept. Și putem alege să rămânem în negare, iar viața să ni se blocheze. Cadrul îngheață, într-o suferință înăbușită, care se amplifică. Și cu cât o înăbușim mai mult, cu atât se amplifică mai tare.

Cu toate acestea, putem alege să permitem suferinței să vibreze, iar dacă învățăm să o ascultăm, atunci acceptarea se poate transforma într-un pas către propria împlinire. După trecerea prin tunelul calvarului, un „da” poate însemna că vedem în depărtare o lumină și să simțim cum creștem. Apare apoi un fior de bucurie și eliberarea începe.

Și în această clipă a vieții mele, înțeleg: destinul meu este reprezentat de drumul pe care îl parcurg.

„Am împins firava poartă-ngustă, la intrare;
Am intrat și m-am plimbat prin mica mea grădină
Ce sclipea, în zori, în blânda soarelui lumină.
Câte-o umedă scânteie-avea oricare floare.

Neschimbate-s toate. Și totul îmi pare din nou ca-nainte...”

– Paul Verlaine, *După trei ani*

Din ziua aceea în care am împlinit patruzeci de ani, când m-am trezit la linia fină de demarcație dintre viață și moarte,

văd viața ca pe o grădină: grădinile nu sunt un loc fix pe care îl admirăm, ci o invitație la călătorie. Grădinile se transformă în permanență, sunt întotdeauna în mișcare, fiecare celulă a plantelor evoluează și prinde viață, apoi moare – și totul în jur murmură, spunându-ne că motivul existenței se află acolo, în materie. „Totul vibrează, totul se mișcă, nimic nu se află în repaus”⁵.

E imposibil să te simți cuprins de furie într-o grădină, nu-i așa? Ea este, pur și simplu. Îi place să fie, iar noi ne bucurăm să o vedem schimbându-se odată cu anotimpurile. Știm că arborii, mult mai bătrâni decât noi, au trecut prin atât de multe... Ei bine, corpul meu este identic cu grădina, e o prelungire a ei, este una cu ea, iar celulele care îl formează coincid cu celulele strămoșilor mei... E suficient să mă cufund în mine ca să aud ce au să-mi spună. Nu mai există nicio graniță între mine și natură, nicio frontieră între viață și moarte, nici între trecut, prezent și viitor, între mine și arborele meu genealogic. Sunt în Ființă.

Încetul cu încetul, am ajuns să conștientizez unitatea universului. M-am documentat profund și am testat diferite metode sau filosofii: kineziologie, psihologie, yoga, psihanaliză, hipnoză, psihogenealogie, ritualuri, religii... Toate au contribuit la formarea mea, fără să fiu însă pe deplin mulțumită. Aveam sentimentul că toate aceste căi îmi oferă pentru moment o soluție, fără să îmi rezolve totuși problema. Nu îmi dădeam seama cum să pun capăt șirului nesfârșit de repetări. Și nu-mi ieșeau din cap versurile melodiei lui Zazie: „Mă învârt în cerc...”

„Sunt un om obligat să reacționeze
Ca o greșeală a naturii,
Mă aflu pe pământ, fără alte motive
Și mă învârt în cerc..., da, mă învârt în cerc.”
– Zazie

⁵ Lege cosmică, *Kybalion*.

Ulterior, am avut încă o întâlnire care m-a ajutat să văd cum să opresc ciclul. Mi-am dat seama că înțelegerea în sine a procesului era un pas uriaș, doar că drumul nu se termina acolo. Senzațiile resimțite în carne îmi permiteau să pun capăt repetițiilor, prin intermediul materiei, al corpului. Întâlnirea a avut loc treptat. În perioada în care fusesem bolnavă, fără să-mi dau seama, maestrul tibetan m-a ajutat să lucrez în mentalul celulelor. Apoi, în 1974, ca să înțeleg cum procedase ca să mă vindece, mi-a cerut să citesc treisprezece volume scrise de o persoană căreia i se spunea Mama. Și-atunci am avut o revelație. Mama – sau Mirra Alfassa – își luase acest nume după ce alesese să își petreacă viața într-un ashram. Se născuse în Europa și se străduise fără încetare să înțeleagă de ce ființa umană se comportă întotdeauna după niște tipare repetitive, din care nu putea ieși. Înainte de a se stabili în India, a avut o revelație: „Gata, am descoperit! Trecerea se face prin corp.“ A plecat apoi, ca să își poată experimenta liber ideile. Vom discuta în capitolul 22 despre uluitoarele descoperiri ale Mamei și ale lui Sri Aurobindo, în special în ceea ce privește evoluția umanității.

Pornind de la învățăturile Mamei, am putut pune la punct o metodă prin care să îmi ajut pacienții să se descopere treptat, așa cum mă descoperisem și eu de-a lungul vieții. Ce bucurie să simt că m-am putut elibera din lanțurile memoriei ancestrale și să conștientizez că ființa umană poate să evolueze și chiar va evolua!

Această eliberare implică însă un îndelungat și lent travaliu de coborâre în materie. Treptat, trebuie să traversăm toate straturile succesive de protecție pe care ni le-am construit ca să nu „vedem“ adevărul. Semănăm cumva cu o ceapă, pe care nu avem niciun chef să o curățăm, fiindcă știm foarte bine că propriul corp va reacționa și va vorbi. De altfel, o și face. Ne doare spatele, stomacul, ne îmbolnăvim sau avem un sentiment de vid

imens, o tristețe latentă. De cele mai multe ori, oamenii apelează la mine fiindcă îi doare ceva sau pentru o suferință pe care nu o pot exprima. Cu toate acestea, sunt nehotărâți: „Vreau să mă vindec și nu prea...“, „Prefer să mă concentrez în continuare pe disconfortul pe care îl resimt“ (un pretext), „Am nevoie de această suferință ca să exist“, „Am sentimentul că trăiesc doar dacă mi-e rău, apoi îmi revin puțin, fiindcă în sinea mea «știu», însă fac imediat un pas în spate, ca să nu văd trauma din fundal“... Pe scurt, ne învârtim în cerc...

Mama spunea: „Ne naștem cu o mlaștină pe care trebuie să o asanăm, care precede venirii noastre pe lume.“

2

Înțelegerea memoriei celulare

„Un basm cu zâne în celulele pământului.“

– Mama

Chiar așa să fie, un basm cu zâne? Oare nu e vorba mai degrabă despre povestea pe care ne-o spun cei care caută – așa cum fac și eu uneori – o justificare pentru propria nefericire, boală, pentru numeroasele coincidențe trăite, fiindcă asta ne liniștește? Da, putem privi lucrurile și-așa și să ridicăm din umeri atunci când auzim că în familia noastră se petrec la nesfârșit aceleași lucruri neplăcute... spunându-ne că „nu am avut noroc“ sau că „acesta ne-a fost destinul...“

Ce-ar fi dacă ne-am reinterpretat istoria personală prin prisma istoriei umanității, fără a șterge nimic din ceea ce am trăit? S-au scurs milioane de ani... și iată-ne. Nu am apărut de nicăieri, ci suntem rodul evoluției umanității. Nu mai avem corpul acoperit cu păr, nu mai trăim în peșteri, nu mai purtăm armuri greoaie și nu mai încălecăm pe cal... cu toate acestea însă, evoluția în sine este întipărită în noi. Anumite reacții ale propriului corp, indiferent că ne place sau nu, provin din amintiri străvechi, despre care nimeni nu ne-a spus nimic, dar pe care le resimțim în carne, le păstrăm în noi și le transmitem mai departe.

Să luăm mai întâi de toate exemplul memoriei arhaice: când un nou-născut îți prinde degetul în pumnul său mic, e un gest

provenit din memoria arhaică. Medicii îl numesc *grasping* (sau „apucare“), constatând pur și simplu că, la venirea pe lume, bebelușul apucă automat cu mânuța un obiect pe care nu știe încă să îl prindă. E un reflex înnăscut. De unde provine el? Dacă ne uităm la o maimuță și la puiul ei, vedem că, în perioadele străvechi, acest obicei al apucării a fost probabil foarte util pentru puii de oameni. Să observăm maimuța: dacă vrea să îl care de colo-colo în timp ce se află pe sol, e suficient să se așeze în patru picioare deasupra lui, că puiul se agață automat de ea, apoi i se urcă pe spate, folosindu-se de degete. Se lasă purtat de mămica lui, fără să îi mai dea drumul. Dacă propriul corp poartă încă amprenta unor timpuri preistorice, imaginează-ți ce impact poate avea asupra sa experiența concretă a nașterii!

Și există și alte reflexe arhaice. Când bebelușul vine pe lume, doctorii îi testează reflexul Moro. Nimic mai simplu: e suficient să îi induci celui mic sentimentul de pericol – un zgomot mult prea puternic sau faptul că îl prinzi brusc de un picior. Micuțul își va cambra spatele și își va pune brațele în cruce, cu degetele întinse. Imediat după aceea, va începe să plângă, chemându-și mama... Pe vremuri, în preistorie, mama se grăbea să se așeze deasupra lui, astfel încât copilul să se prindă rapid de veșmintele ei. Cu brațele încrucișate și degetele întinse, bebelușul era pregătit să pornească la drum alături de cea care-i dăduse viață.

Aceste două exemple arată în ce măsură își amintește corpul nostru tot ceea ce a fost înscris în el. Ulterior, copilul va merge la școală, unde va învăța despre perioada preistorică, despre descoperirea focului și despre strămoșii noștri. Și avem senzația că toate acele reflexe înnăscute au fost uitate, fiindcă nu mai servesc la nimic. Corpul nostru nu trebuie însă să meargă la școală ca să afle despre toate momentele din istoria umanității. Le știe... punct. Și nu le uită niciodată. Fiecare eveniment, fiecare perioadă, fiecare moment trăit de strămoșii noștri este întipărit în fiecare celulă din corp, lucru de care nu suntem totuși conștienți.

Pe măsură ce înaintăm în vârstă, mintea preia controlul, încercarea de a înțelege lumea din jur, aducând cu sine propriile explicații. Doar că celulele noastre nu au uitat nimic. Ele nu cer decât să vorbească, mai ales dacă suntem dispuși să le ascultăm cu atenție. În cea mai mare parte a timpului, încercăm mai degrabă să le reducem la tăcere, apelând la antidepresive, la alcool, droguri sau muncind excesiv. Ne străduim din răsuputeri să nu fim atenți la el, indiferent ce vrea să ne transmită – de cele mai multe ori, printr-o stare de disconfort sau printr-o boală. Și nici atunci nu îl ascultăm. Și ne trage din nou de mânecă când boala se agravează, fiindcă mesajul lui nu a fost nicidecum auzit.

În cartea sa, *Salvează-ți corpul*⁶, medicul Catherine Kousmine prezintă cazuri de cancere pe care le-a urmărit timp de mai multe decenii, lucrarea cuprinzând concluziile la care a ajuns în urma cercetării personale. Conturând arborii genealogici pentru câteva sute de familii, a constatat că atunci când se declanșează un cancer într-o generație, dacă obiceiurile nu sunt modificate în următoarea, cancerul se va declanșa din nou – și la fel și în următoarele generații, atâta vreme cât problema nu este rezolvată. Kousmine ne arată astfel că organismul folosește automat tumora ca un sistem de alarmă, ca și cum ar fi „memorat” comportamentul dezirabil.

Celulele noastre sunt înzestrate cu memorie: ele au reținut diferitele momente ale evoluției vieții pe pământ, din regnul mineral, vegetal sau animal. Celulele noastre au o memorie: ele rețin experiențele colective, apartenența la un anumit grup, dar și la o familie – apartenențe care conțin toate rănilile. Fiecare rană nerezolvată seamănă întrucâtva cu o făclie dureroasă, transmisă din generație în generație.

Sauvez votre corps, J'ai lu, 2003.

Angèle sau povara tăcerii

Angèle îmi spune povestea ei de viață: este singură la părinți, are 55 de ani și șase copii. Apelează la mine fiindcă nu reușește să se înțeleagă cu fiica ei mai mică, a doua născută. Disputele repetate chiar o afectează. Îmi vorbește despre nodul din gât pe care îl are în permanență și despre faptul că simte că e legată de mâini și de picioare, după ce în urmă cu o săptămână se certaseră rău.

Aflând mai multe despre datele marcante din viața ei, îmi dau seama că fetița urmează același drum ca propria mamă: o a doua sarcină foarte apropiată de prima, nedorită, dar acceptată.

Ascultând-o cu atenție, am convingerea că Angèle nu e singură la părinți. Oare nu e mai degrabă „a doua” fiică?

Bulversată de întrebările mele, Angèle decide să stea de vorbă cu mama ei, convinsă totuși că „nu va afla nimic nou”

la imediat telefonul, își sună mama și îi pune ciudata întrebare: „Sunt singură la părinți? Sunt prima născută?” Răspunsul nu se lasă mult așteptat: „Nu, n-ai fost prima. Am mai avut un copil înaintea ta.” Femeia îi povestește cu o mulțime de detalii avortul spontan suferit într-un hotel din sudul Franței, în timp ce era singură. Angèlei îi vine greu să creadă. Așadar, e al doilea copil, la fel ca fiica ei, cu care nu se poate înțelege deloc. Prin urmare, într-o primă fază, sarcina mea este să o ajut să conștientizeze nu cu mintea, ci cu propriul corp, ceea ce gândurile îi ascund. Treptat, își dă seama că fiica ei poartă o povară grea, gravată în propria carne.

Karine și copilul cu două capete

Karine are trei copii. Înainte de nașterea celui mai mic, a fost nevoită să facă o întrerupere de sarcină, după ce anterior mai suferise un avort spontan.

Nu simțea că e neapărat nevoie să discute despre asta cu cel de-al treilea copil, care avea șapte ani. Atâta vreme cât nu știa nimic... Totuși, după ce a descoperit cât de importantă este memoria celulară, se gândește că poate ar trebui să îi dezvăluie acest eveniment dureros și să transpună în cuvinte lucruri nespuse. Băiatul era extrem de neliniștit, aparent fără motiv, așa că o asemenea discuție poate că l-ar fi ajutat. La momentul potrivit, decide să vorbească: „Știi, Nicolas, înainte să te naști tu, am pierdut un copil. Era micuț de tot. Lucrul acesta se numește avort spontan.” În realitate, Karine știe că îi ascunde o parte de adevăr, însă nu simte nevoia să îi povestească și despre întreruperea voluntară de sarcină.

Băiețelul nu pare foarte surprins și îi răspunde imediat: „Ești sigură? Bebelușul nu avea cumva două capete?”

Inconștient, copilul era așadar la curent cu cele două sarcini întrerupte, deși nimeni nu îi vorbise vreodată despre asta până atunci.

Am discutat despre memoria arhaică, însă putem da și câteva exemple referitoare la inconștientul colectiv. Anumite experiențe ne-au arătat că, în general, pentru perpetuarea speciei, corpul este capabil să ia decizii fără ca mintea să aibă ceva de spus. De exemplu, știai că după fiecare război mai mare, medicii au constatat că se nasc mai mulți băieți decât în mod normal? Ca și cum celulele corpurilor bărbaților și femeilor au fost informate că specia din care fac parte este în pericol. Cu toate

acestea, continuăm să credem că celulele nu ne vorbesc și nu ne comunică nimic... în condițiile în care poartă un dialog între ele!

Iată și un alt exemplu: ai remarcat că cei mici, pe etape de vârstă, sunt pasionați de stele, apoi de dinozauri și apoi de cavaleri? Încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, Rudolf Steiner, autorul lucrării *Filosofia libertății*, publicată în 1894, explică clar legătura dintre istoria umanității și ciclul vieții. Copilul pare că își dorește să „reviziteze” fiecare etapă a universului și a omenirii, chiar dacă nu are studii aprofundate. La nivel subconștient, se pare că știe ce trebuie să descopere și pe ce drum să o apuce.

Tot în acest context, aș vrea să menționez și studiul desfășurat în 2013 de Biran G. Dias și Kerry J. Ressler, doi cercetători din domeniul epigeneticii⁷, care au studiat șoareci cărora le-au aplicat șocuri electrice, însoțite de un anumit miros. Șoarecii se îndepărtau de fiecare dată când simțeau mirosul respectiv, chiar dacă nu mai erau supuși impulsurilor electrice. Până aici, nimic surprinzător, fiindcă vorbim despre un fel de reflex al lui Pavlov, pe care corpul îl are în fața unui traumatism. Surpriza a apărut în momentul în care oamenii de știință au descoperit că descendenții șoarecilor testați, care nu stătuseră niciodată în preajma părinților lor, aveau aceeași reacție, chiar după mai multe generații... Informația se transmisese așadar prin materie, nu prin educație.

Pâinea pusă invers pe masă

În regiunea Auvergne din Franța, există o tradiție transformată în superstiție, de la care nu se abate nimeni: pâinea pusă invers pe masă aduce ghinion. În plus, dacă o scapi pe

⁷ Epigenetica studiază modul în care se exprimă patrimoniul genetic în funcție de contextul trăit.

jos, trebuie să faci semnul crucii pe crustă, cu ajutorul unui cuțit, ca să alungi ghinionul. Curios ritual! Cei care cred în superstițiile referitoare la pâine sunt convinși că aceste lucruri sunt pur și simplu de rău augur, fără să poată da însă o explicație. La restaurant, între prieteni, în jurul unei mese, e amuzant să faci un test. Dacă pâinea e așezată invers, va exista întotdeauna cineva care să o întoarcă cu fața în sus, fără ca nici măcar să conștientizeze gestul. Un soi de reflex, de instinct, moștenit de la generațiile precedente. „Așa se procedează și punct.”

Facem multe gesturi „fără să știm de ce”, fără să ne putem înfrâna, ca și cum ar fi dictate de un trecut silențios sau ca și cum corpul le-ar fi știut dinainte, deși memoria conștientă le uitase cu desăvârșire. Exemplul cu pâinea întoarsă invers ilustrează foarte plastic ciclul repetițiilor inconștiente, declanșate de un „nu-știu-ce” fizic, mai puternic decât noi.

Așadar, de unde provine această superstiție a pâinii așezate cu fața în jos? Ca să răspundem la întrebare, să ne întoarcem puțin în Evul Mediu: ca să evite vărsarea de sânge din provinciile pe care le stăpâneau, seniorii au înființat un nou „post”, cel al călăului. Oricine era de acord să îndeplinească această sarcină primea o mică sumă de bani și o emblemă specifică. Îmbrăcat în haine cu dungi, ca să se diferențieze de restul cetățenilor, purta un veșmânt în verde și roșu, care aducea aminte de diavol și de sânge. Era cel care executa condamnării și punea în practică hotărârile justiției. Contribuia la menținerea liniștii în sate, fiind în același timp un „purtător” al morții. Nimeni nu voia să interacționeze cu el, de aceea negustorii îi puneau deoparte mâncarea, iar brutarul îi păstra pâinea cu fața în jos pe raft, ca să nu o confunde cu celelalte pâini. Iar dacă, din nefericire, cineva o atingea, făcea repede o cruce pe deasupra crustei.

Rolul de călău era atât de greu de suportat încât membrii familiilor din care făceau parte se căsătoreau adesea între ei. În 2007, Fernand Meyssonier s-a stins din viață. În 1981, când a fost abolită pedeapsa cu moartea, s-a trezit că nu mai are ce să facă, fiindu-i imposibil să perpetueze și să repete această tradiție familială. După o vreme, a început să colecționeze nimic altceva decât diverse obiecte de tortură...

3

Descinderea în materie

„Totul trăiește, totul acționează, totul corespunde.“
– Gérard de Nerval

Materia: aici se petrece totul. Iată câteva exemple de experimente științifice care vin să dovedească acest lucru.

Cercetătorii de la Universitatea din Geneva le-au făcut analize de sânge mai multor persoane care suferiseră traume semnificative: un viol, cutremur, război, rele tratamente etc., descoperind că aceste episoade nefericite nu lăsaseră doar urme fizice. Și ADN-ul se schimbă, modificarea regăsindu-se la următoarele trei generații sau mai mult după petrecerea evenimentului. În majoritatea cazurilor, cele mai importante efecte se manifestau la a treia generație, deși amintirea conștientă se estompase aproape de tot. Materia prezintă o capacitate de memorare realmente infinită, fiindcă nu are nevoie de cuvinte.

Referitor la acest subiect, cercetătorii de la aceeași universitate de mai sus au realizat un studiu în colaborare cu dr. Ariane Giacobino, asupra unei familii în care fata cea mică fusese violată de propriul tată. Nimeni nu știa, nici măcar mama fetei. În urma acestui viol, ea a născut un băiețel. Modificări ale ADN-ului au fost găsite la fata și la nepoata fiului născut în urma violului. Studiul arăta și faptul că dacă nepoata ar fi lucrat cu sine în ceea ce privește trecutul ei, ADN-ul ar fi putut fi modificat probabil

din nou, acest lucru transmițându-se în următoarele trei generații. Incredibil, nu-i așa?

Iată ce spune renumitul neuropsihiatru Boris Cyrulnik referitor la aceste experiențe: „Neuroștiințele arată că atunci când părinții au fost traumatizați și nu și-au rezolvat problemele, șocul se transmite, chiar și în tăcere.“

În timp ce scriam aceste rânduri, mi-am adus aminte de un cuplu de tineri proaspăt căsătoriți, care au apelat la mine pentru terapie. Amândoi sufereau foarte tare, fiindcă, deși extrem de îndrăgostiți unul de celălalt, soțul nu înțelegea de ce în noaptea nunții și încă o perioadă de câteva luni după aceea, tânăra lui soție se închidea complet în ea când erau pe punctul să facă sex. Femeia refuza acest act fără să știe de ce. Corpul ei știa însă motivul. Plângând, spunea: „Nu pot... nu pot și nu înțeleg de ce.“ În ciuda gesturilor tandre și a răbdării, soțul nu reușise să o scoată din carapacea în care se închisese, suferind și el. După ce i-am ascultat cu atenție, i-am cerut tinerei să stea de vorbă cu mama ei, pe care s-o roage să îi descrie prima sa experiență sexuală. Zece zile mai târziu, a revenit răvășită la mine în cabinet, spunându-mi: „Incredibil, când am întrebat-o pe mama cum a fost când a făcut dragoste prima dată, bunica, prezentă și ea acolo, m-a auzit și a început să strige: «Despre ce vorbiți? Eu am fost cea violată...» Și ne-a povestit tot despre viol, plângând încontinuu. Nu vorbise niciodată cu nimeni despre asta. Mama era uluită, căci habar nu avea că se întâmplase așa ceva și nici nu avusese vreodată vreo problemă din acest punct de vedere.“

În momentele în care urma să i se dăruiască soțului ei, tânăra din povestea noastră simțea în tot corpul toată neîncrederea și toată teama față de o relație fizică, o teamă întipărită în străfundul propriei materii. După un an de terapie, cei doi mi-au trimis la un moment dat o fotografie cu băiețelul lor, un copil superb.

Francine și pacienții săi

Francine este medic pneumolog și alergolog. Apelează la mine în primul rând ca să îi ajute pacienții. După ani la rând în care a acumulat experiență în medicina alopată, își pune încontinuu o întrebare: când îi spune cuiva să renunțe la fumat ca să nu moară, de ce se încăpățânează acea persoană și nu îi urmează sfatul? De ce un individ supraponderal își pune sănătatea în pericol deși medicul îi explică faptul că e obligatoriu să slăbească treizeci de kilograme? În fața unor asemenea reacții, Francine se simte neajutorată. Nu există niciun medicament care să schimbe aceste comportamente de-a dreptul nerezonabile. Așa că începe să studieze memoria celulară, fiindcă își dorește, mai presus de orice, să înțeleagă, să analizeze, să disece și apoi să își „convingă” pacienții. Era deja un mare pas înainte. Doar că nu și suficient, fiindcă niciunul nu avea de gând să „înghită” întreaga teorie și nici sfaturile medicale de tipul „fă mișcare”, „renunță la fumat” sau „slăbește câteva kilograme”. Francine a înțeles că e important să treacă de la teorie la practică și să experimenteze totul în propriul corp. Mai ușor de spus decât de făcut – te-ai putea gândi – și totuși s-a întâmplat.

În timpul unui stagiu de grup, Francine și-a dat seama cât de important era pentru ea să renunțe la dorința de a controla totul, dar și la tendința de a analiza încontinuu ceva.

Pe parcursul exercițiului, am pus-o față în față cu o altă pacientă, care reprezenta obstacolul din ea însăși, așa cum fiecare dintre noi avem pe plan personal. Cu acea ocazie, Francine trebuia să se ciocnească fizic de colega ei – care reprezenta obstacolul din ea – și să o împingă. Imediat și-a dat seama cât de mult își folosise forța în acel moment – atât de tare încât i s-a făcut rău. A început să plângă, fără

să poată explica de ce. Corpul ei o știa. Era „afară”: trecutul familiei sale, experiența propriei nașteri, totul începuse să se exprime. Din acel moment, pentru Francine lucrurile au început să se așeze încet, încet. Filosofia de tip „luptă sau fugi” nu i-a mai dominat viața. Treptat, nu și-a mai folosit nici forța atât de mult. Din dorința de a-și ajuta pacienții, și-a dat seama că, în profunzimea propriului corp, se poate ajuta mai presus de orice pe ea însăși, resimțind forța materiei atunci când mintea îi ceda. Felul în care și-a abordat pacienții s-a schimbat și el.

4

Dă-ți voie să te schimbi

„Veniți la margine.
Nu putem, ne e teamă.
Veniți la margine.
Nu putem, vom cădea.
Și s-au dus până acolo.
Și au fost împinși.
Și au zburat.“
– Christophe Logue

Introspecția nu e un drum ușor. Avansăm, ne retragem, amânăm acest pas găsindu-ne o grămadă de pretexte, care ne trec prin minte în timp ce corpul ne invită să evoluăm, trimițându-ne tot felul de mesaje... Poate că îți spui: „La urma urmei, nu o duc chiar atât de rău, nu sunt nici vreun drogat, nici nu stau pe străzi, așa că nu merită să scormonesc mizeria din cauza unei dureri de spate...“ Sau: „Sunt prea în vârstă ca să reflectez și să simt cine știe ce, nu m-ar ajuta cu nimic să conștientizez că mi-am irosit viața“. Sau: „Oricum, dacă e vorba despre fatalitate în toată această poveste a repetițiilor și a celulelor, ei bine, atunci nu-mi dau seama ce-aș putea să fac eu, concret...“ Sau: „Evident, mai am momente în care mă simt obosit și deprimat, dar e doar o pasă trecătoare...“

Pe scurt, mintea se blochează și ești asaltat de o mulțime de întrebări. Da, faimoasele scuze atât de utile când nu vrei să

avansezi... Să dăm mai degrabă cărțile pe față și să ne abordăm problemele cât mai direct.

La urma urmei, nu-mi merge prea rău...

E perfect în regulă să-ți meargă rău... Și crede-mă, chiar știu ce vorbesc! Copil fiind, făceam în mod repetat otită, suferind extrem de tare. Însă tocmai fiindcă sufeream speram să am parte de puțină grijă și afecțiune – ceea ce nu prea se întâmpla. Patrick, unul dintre pacienții mei, se plângea că este supraponderal. E-adevărat că mânca mereu între mese – era peste puterile lui să se abțină. În copilărie însă nu fusese oare doar o manieră de a scăpa de propriul tată care, de fiecare dată când se așezau la masă, îl trata cu cruzime? Pretextând că nu îi e foame, îi evita accesele de furie. Ciugulitul între mese i-a permis așadar să supraviețuiască în toți acei ani în care se confruntase cu situații de netolerat.

Unele suferințe ne ajută să suportăm alte suferințe, mai profunde, nerostite. Adesea, nu știm nici măcar de unde provin, dar ne spunem că mai bine să nu „zgândărim“ ceea ce se află dedesubt, chiar dacă în adâncul sufletului știm că așa ar fi cel mai potrivit. Așadar, preferăm să mergem înainte sprijinindu-ne în cârja propriilor alegeri: greutatea în exces, boli cronice, fobii... convingându-ne singuri că nu avem alternativă.

În realitate, e nevoie de curaj ca să renunțăm la cârje, chiar dacă ne displac. Paradoxal, trebuie să învățăm să nu le mai detestăm, acceptându-le ca atare. Da, avem o cârjă – asta e realitatea. Să o analizăm, să o luăm în considerare. Putem începe prin a-i mulțumi că ne-a ajutat în momentele dificile. În fața unui vid afectiv, a unui tată care ne-a maltratată în copilărie, corpul ne-a sprijinit și ne-a oferit o soluție, așa că îi putem fi recunoscători. În prezent suntem însă adulți. Patrick și-a evitat în fiecare seară

tatăl agresiv, dar a continuat să „ciugulească“, iar greutatea în exces l-a făcut să sufere. În mintea lui a înțeles acest lucru, dar corpul său nu o știa încă. Ignoranța declanșează suferința, spunea Buddha. Medicul l-a și avertizat, de altfel: „Dacă vei continua în acest fel, te vei îmbolnăvi.“ Iar el a continuat. Așadar, ceea ce l-a ajutat cândva să supraviețuiască astăzi îi face rău, iar răul se amplifică.

Când micuța Myriam a ajuns la maturitate, otitele nu au mai fost suficiente ca să-și exprime disconfortul, iar cancerul a apărut în peisaj... Asta până în momentul în care vibrația fericirii m-a acaparat cu totul. Dar până acolo a fost cale lungă...

„În cazul meu nu va funcționa, fiindcă nu îmi cunosc strămoșii!“

„Oricum nu știu nimic despre strămoșii mei.“ Iată prima reacție a lui Stéphanie când i se vorbește pentru prima dată despre „memoria celulară“. Abordarea îi stârnește interesul, însă e sigură că nu „e pentru ea“, fiindcă nu își cunoaște tatăl, iar mama a decedat. Prin urmare, îi e imposibil să le pună întrebări propriilor strămoși. E-adevărat că Stéphanie nu va mai auzi niciodată transpusă în cuvinte povestea nașterii sale și că nu va ști niciodată cum îl chema pe tatăl ei. Însă propriul corp păstrase toate amintirile legate de familia din care provenea. Dacă își analizează parcursul vieții, a cărui funcționare o vom explica ulterior, va putea să urmărească evenimentele majore care au avut loc și să observe repetițiile. Boli, accidente, căsătorii, divorțuri, perioadele de independență financiară, datele aniversare... Chiar dacă mintea nu o știe, corpul va vorbi și informațiile vor apărea și ele.

„Asta mi-e soarta, ce-aș putea să fac?

Prefer să nu știu!“

„Sincer“, exclamă Bernadette, „dacă toate astea sunt adevărate, înseamnă că putem ghici ce se va întâmpla în viitor și, dacă totul se repetă, înseamnă că voi muri ca mama și ca bunica? Repet, dacă ai ști că data la care vei muri e scrisă pe o foaie închisă într-un plic, iar plicul e chiar lângă tine, pe masă, l-ai deschide? Prefer să nu știu cât mai am de trăit... Ar fi mai rău decât o condamnare la moarte!“

Frica pe care este posibil să o resimți în momentul în care descoperi repetițiile din propria familie, prezente și în viața ta, poate fi foarte mare – atât de mare încât „să-ți dea fiori pe șira spinării“, așa cum spune Bernadette.

Obiectivul demersului nostru nu este însă acela de a ghici destinul, ci de a ne găsi un drum pe parcursul acestui destin. În realitate, ne simțim copleșiți în momentul în care identificăm repetițiile. Parcurgând strat după strat, ne conectăm cu senzațiile corpului, cele care dezvăluie suferința inițială. Orice lucru care nu ajunge să fie conștientizat revine la noi sub forma destinului. Și doar corpul poate ajuta conștiința dacă vrem să ne croim propriul drum.

Așadar, da, vor exista momente delicate, clipe de emoție intensă, dar dacă acceptăm să ne conectăm cu propriile probleme resimțindu-le, dacă învățăm să ne ascultăm corpul, atunci cu siguranță vom vedea luminița de la capătul tunelului și nimic nu va mai fi inevitabil.

„Practic, e vina mea dacă m-am îmbolnăvit?“

Véronique simte că are în ea un elan care o impulsionează să ia măsuri, gândindu-se însă: „M-am îmbolnăvit și e vina mea,

fiindcă nu am știut să îmi ascult corpul. Prin urmare, nu voi ajunge decât să mă simt și mai vinovată de ceea ce mi s-a întâmplat. Sau să mă forțez și mai mult. Am avut cancer și eu mi l-am declanșat. Ce sens mai are să mă înfurii și să plâng fiindcă mi se pare nedrept? Nu numai că mi s-a întâmplat acest lucru, dar de mine depinde să scot din nou capul la suprafață, să îmi recapăt respirația, iar apoi să «mă cufund» din nou în propriul corp ca să văd ce se petrece și ce are el să-mi transmită. Există acolo lucruri din cauza cărora e posibil să te apuce groaza și să abandonezi. Și să-ți urmezi destinul fără să vezi și să auzi nimic.”

Dacă ai ajuns însă să reflectezi la acest nivel, ar fi păcat să te oprești, fiindcă ai avansat totuși destul de mult și ai deschis deja cea mai delicată ușă: cea a acceptării. Dacă te simți cuprins de furie, înseamnă că te-ai regăsit în tot ceea ce ai citit până acum. Și probabil că destul de mult, dat fiind că propriul corp este un soi de „cutie de rezonanță“, care pare să îți spună: „Hai odată, deschide această ușă, nu mai analiza totul la nesfârșit, nu mai suferi, ia-ți soarta în mâini și caută în tine sensul tuturor lucrurilor care ți s-au întâmplat. Căci, în adâncul sufletului, știi foarte bine că nimic nu e întâmplător. Da, presentimentele tale sunt justificate. Asumă-ți responsabilitatea în ceea ce privește propriul corp, ascultându-l din ce în ce mai mult, fiindcă el știe drumul. Mergi și mai departe și sondează ce e întipărit în carne. Un cancer? Foarte bine. Ce fel de cancer? În ce loc al corpului? În ce moment al vieții a apărut? La ce ai fost nevoit să renunți din cauza lui? Ce ecou are el în istoria ta familială?

Nu știi? Chiar nu? Părinții tăi au fost bolnavi? Nu vrei să spui asta? Nu vrei să te gândești la toate similitudinile pe care le știi foarte bine, dar nu dorești să le vezi?

Sunt conștientă că e posibil ca rândurile de mai sus să ți se pară cam violente. Respiră! E o senzație normală. Nu ai cum să-ți sondezi propriul corp într-o singură zi. Nu există nici miracole,

nici o baghetă magică și nici pastile minune. Marele secret constă în asumarea responsabilității.

„Sunt prea bătrân, ce sens mai are?”

Sunt o doamnă în vârstă, așa că aș fi putut foarte bine să mă gândesc că nu prea mai are sens. În realitate, de la o zi la alta vedem cum pierdem tot: vederea, abilitățile motorii, auzul... În corp se produc toate aceste pierderi. Așa că e posibil să ai dreptate: la ce bun? Dacă o vei apuca pe acest drum, indiferent ce vârstă ai, vei vedea și din alte unghiuri ceea ce ai trăit, într-o măsură atât de mare încât regretele sau expresiile de tipul „Mi-am irosit viața” vor părea lipsite de sens. Lucrurile vor avansa. Vei înainta și, treptat, te vei elibera și îți vei reveni. Totul are sens – și vom reveni la acest subiect în ultimele capitole ale cărții. Ca să nu te mai întrebi ce rost are, ideal este să ai curajul să descoperi un mod diferit de a privi moartea.

Încet-încet, îți vei da seama că obiectivul efortului tău de a ajunge în străfundul celulelor nu este pur și simplu acela „de a te simți un pic mai bine”. Nu, este vorba despre ceva mult mai profund – asta dacă accepți pur și simplu fiecare „picătură” din propria existență.

„Lucrez deja de doi ani cu mine și am impresia că nu am avansat deloc!”

Marius are cincizeci de ani și a apelat la mine din cauza unor probleme de erecție. S-au făcut doi ani de când lucrez cu el și se simte descurajat, fiindcă nu a reușit să conștientizeze toți pașii pe care i-am făcut, indiferent cât de mari sau mici. Într-o primă fază, ne-am străduit să identificăm principala cauză a disconfortului său, descoperind împreună cum îi fusese „castrată”

dorința o dată la vârsta de trei ani, iar apoi la zece ani. Munca nu se terminase însă. În prezent, Marius mai are de parcurs un drum lung, de reeducare și reabilitare, astfel încât să îndrăznească să renunțe la cârja pe care se sprijinea de ani de zile: viagra. În spatele acestei pastile magice se ascundea teama sa de a-și decepționa partenera, iar nerăbdarea lui dezvăluia restul drumului, partea în care avea să permită dorinței să revină în propriul corp. Mai întâi de toate însă, trebuia să accepte să se vadă pe sine în absența dorinței, apoi să o lase să vină înapoi spre el. O etapă indispensabilă. Așadar, are nevoie de răbdare...

5

Descoperirea metodei

„Pentru corp, să știe înseamnă să poată acționa.“

– Mama

Fără să ne dăm seama, informațiile circulă și se cristalizează în corpul nostru, iar memoria celulară este interesată doar de acest lucru. Și este singura memorie reală și de încredere.

Am dezvoltat așadar o *metodă*, o manieră de a-i însoți și îndruma pe cei care apelează la mine. Îi ajut să își asculte corpul și să îi scoată la suprafață amintirile, astfel încât să poată funcționa mai bine. Am înțeles și am verificat de-o mie de ori felul în care memoria ne este înscrisă în carne. Ca să pun la punct o asemenea metodă, am ales abordări diferite, denumite *instrumente*. Vom discuta mai detaliat despre ele în capitolele următoare.

Obiectivul metodei este să pătrundă și să acceseze cât mai profund această memorie, ca să descopere care este cauza inițială a suferinței inscripționate și gravate în propria carne.

Este o metodă concretă și reală, fiindcă este verificată în corp și de către corp. Minte conștientizează experiența, însă nu poate face altceva decât să-și spună povești, astfel încât să găsească niște explicații și să se liniștească. „Corpul nostru nu minte niciodată“, scrie psihanalista Alice Miller.

Cu ajutorul acestei metode, pacientul este ascultat și impulsivat să își spună povestea, în încercarea de a identifica

evenimentele repetitive și tiparele existente în viața lui, fiindcă de unul singur nu a reușit acest lucru.

Fiecare pas pe care îl facem împreună, oricât de mic, reprezintă o parte a metodei și niciunul dintre pași nu poate fi înlocuit de altul. Cu alte cuvinte, *toate* instrumentele despre care vom discuta în capitolele următoare sunt complementare și niciunul nu este mai bun decât celelalte. Ele vor constitui tot atâtea dovezi care îți vor dezvălui ceea ce corpul vrea să îți transmită. În ritmul tău, treptat, vei vedea, vei accepta și te vei bucura de transformare.

Instrumentele le vom descoperi împreună: grila de viață, biorezonanța celulară... Indicat este să iei în considerare fiecare instrument în parte. Și vei avansa treptat. Pentru a aprofunda însă cu adevărat metoda, va trebui să accepți aceste instrumente ca un tot, căci doar cu ajutorul dovezilor vei reuși să înțelegi procesul. Dovezile sunt indicii care îți vor arăta ce anume vrea propriul corp să îți transmită. Metoda va merge și mai departe și îți va permite să faci un salt uriaș: te vei „cufunda“ în materie atât timp cât vei asculta toate senzațiile care te conduc la ea. Acest lucru îți va elibera mintea, atingând astfel un nivel de conștiință mult mai mare.

Specialistul este un însoțitor care, în labirintul acestei memorii corporale, te va ghida, cu ajutorul instrumentelor propuse, să găsești singur, fără să te pierzi pe drum, sensul profund al memoriei propriului corp. Vei reuși astfel să nu bați pasul pe loc. Evident, lectura unei cărți nu va înlocui niciodată ședințele față în față cu un specialist. Cu toate acestea, poți începe să îți faci o introspecție, în liniște, învățând să îți ascuți corpul, să îți găsești treptat drumul, ca să te eliberezi de acest destin pe care îl vezi ca pe o fatalitate, cu care ți se părea că te confunzi.

Ca să înțelegi mai bine, o să-ți dau un exemplu foarte simplu. Încearcă să te poziționezi în poveste. Iată ce i s-a întâmplat Annei, care are patruzeci de ani. Suferă de micoze și trăiește în secolul XXI, într-o țară considerată „dezvoltată“.

E un exemplu cât se poate de prozaic: Anne are micoze. În gură, în vagin, pe picioare. Mâncărimea e insuportabilă, e epuizant.

Episodul 1. Ignorarea obstacolului

Anne se scarpină, dar preferă să „trăiască” cu asta. Nu se duce la doctor. Așteaptă până când micozele îi invadează tot corpul și abia apoi cedează: „Foarte bine, ați câștigat, vă ascult.” În fine, e un fel de-a spune, fiindcă apelează la medic având așteptări precise: îi cere acestuia să îi reducă la tăcere corpul. El îi prescrie alifii și medicamente antifungice, care nu prea reușesc să facă mare lucru în ceea ce privește tăcerea, prelungind pur și simplu situația neplăcută. În momentul în care Anne renunță la remedii și se consideră vindecată, iată că micozele reapar virulent. De data aceasta și mai rău, fiindcă se manifestă și pe față. Trecând de la unguente la pastile, Anne este disperată, iar corpul ei vorbește din ce în ce mai tare.

Episodul 2. Ignorarea parțială a obstacolului

La sfatul unei prietene, Anne se duce la un naturopat, rugându-l să îi prescrie remedii ușoare din plante ca să își rezolve problema. Naturopatul face întocmai, dar o avertizează: dacă nu identifică exact cauza profundă a micozelor, plantele nu o pot ajuta, fiindcă ele nu reprezintă decât o cârjă.

Episodul 3. Acceptarea parțială

Anne apelează la un psiholog, căruia îi explică problema cu care se confruntă. După un an întreg în care discută despre viața ei, reușește să găsească o cauză a micozelor: stresul de zi cu zi de

la locul de muncă. Șeful ei o hărțuiește. Anne își schimbă serviciul. Se simte mai ușurată, doarme mai bine, însă micozele tot nu dispar.

Episodul 4. Și dacă propriul corp vrea să îi spună ceva?

Într-o discuție cu aceeași prietenă care o sfătuisese să apeleze la un naturopat, i-a atras atenția un aspect: „Micozele sunt ciurperci. Nu te-ai întrebat niciodată ce putrezește în tine?” Întrebarea a trezit în ea ceva puternic. Anne simte o furie uriașă, pe care și-o îndreaptă și spre prietena ei. După aceea, își dă seama că propriul corp încearcă disperat să îi spună ceva. Până acum, se străduise din răspuțeri să îl reducă la tăcere sau să vorbească ea în locul lui.

Episodul 5. Pielea strigă și mai tare

Anne se hotărăște în sfârșit să își asculte pielea. Se înscrie la un curs de yoga, merge la un medic estetician și se răsfață cu masaje – ceea ce îi face foarte bine. Micozele se estompează când termină ședințele, dar revin treptat, în valuri.

Episodul 6. Amintirile corpului

Anne decide să se scufunde în memoria propriilor celule. Se documentează, citește foarte mult și începe să le pună întrebări apropiatilor în legătură cu evenimentele din familia ei și din viața strămoșilor. Își notează diverse lucruri, dar simte că nu avansează suficient. Minte reflectează... și corpul o mănâncă.

Episodul 7. Corpul îi arată drumul

Anne apelează la un specialist în memoria celulară. E liniștită, deoarece conștientizează că toate etapele prin care trecuse până atunci o ajutaseră să ajungă până aici, acum, în acest moment în care era pregătită să asculte cu atenție ceea ce avea să îi spună propriul corp. Fără să reușească să își explice de ce, Anne simte pentru prima dată că e pe drumul cel bun.

Episodul 8. Pas cu pas, până la propria carne

Anne merge la ședințele de terapie și are sentimentul că avansează cu pași mari, cu ajutorul instrumentelor propuse de această metodă. Fiecare descoperire evocă diferite experiențe din trecut. Își învinovățește părinții pentru nașterea și copilăria dificile pe care le-a avut. Crizele sunt din ce în ce mai puternice, deși, per total, cu cât află mai multe despre sine, cu atât pielea pare să i se calmeze mai mult.

Episodul 9. Adio, furie!

Anne își dă seama că părinții ei nu au nicio vină... Sunt responsabili doar în măsura în care ea a vrut să trăiască un lucru sau altul. Conștientizează că singură a ales să descindă în materie, pentru a-i oferi sufletului o experiență.

O experiență indispensabilă dacă voia să își găsească drumul. Treptat, începe să se întrebe: „Cine sunt eu în fond, când nu mă scarpin pe mâini, când nu alerg de la un doctor la altul, când nu mă supăr pe prietena mea, când nu le reproșez părinților și șefului meu că m-au făcut să sufăr?“ Cu ajutorul travaliului legat de memoria celulară, descoperă cauza reală a simptomelor sale: în copilărie, asistase neajutorată la o scenă

violentă, în care mama ei încercase să avorteze. Anne începe deja să se simtă mai bine.

Episodul 10. Resimțirea materiei

Anne se simte pregătită să deschidă cartea misterelor. Acceptă acest sentiment de vibrație, care leagă fiecare element al materiei. Deschide ochii și privește în jur, la camarazii din vechea ei paradigmă. Cu toții se îndreaptă în aceeași direcție. Un destin similar, drumul către fatalitate. În fiecare zi, consumă. Sunt suprațâți pe câte cineva, fac cumpărături, încearcă să ducă la bun sfârșit diverse sarcini, dau vina pe altul... În cea mai mare parte a timpului, consumă și mai multă energie, fără să reflecteze niciun moment la sensul ei. În restul timpului, se uită la televizor, dorm sau iau pastile ca să se odihnească mai bine... ceea ce este cam același lucru. Și visează la paradis: paradisul vacanțelor, paradisul perioadei de pensie, paradisul de dincolo...

Și Anne se întreabă: „Această energie care ne este oferită și din care eu fac parte, această vibrație puternică pe care o resimt, ce-ar fi dacă le-aș folosi altfel, ca să evoluez atât eu, cât și lumea din jurul meu?“

Iată roadele pe care le-a dat metoda. Anne a reușit să conștientizeze tot, urmărind încet firul pe care au condus-o diferitele instrumente. Acum, când scriu aceste rânduri, nu am de unde să știu ce episod din viața ta ești pe cale să trăiești: doar tu poți hotărî și alege să evoluezi. De tine depinde pentru ce variantă optezi. Fie te supui propriului destin, fie avansezi pe drumul tău. Secretul se află în tine.

6

Vizualizarea, acceptarea și transformarea

„Nu poți învăța un om totul, ci poți doar să îl ajuți
să găsească în el ceea ce caută.“

– Galileo Galilei

La a treia ședință de terapie, Simon se enervează foarte tare, fiindcă i se pare că „nu face progrese“. Încerc să îl determin să înțeleagă că rolul meu este să îl ghidez, nu să îi prezint o formulă magică sau o pastilă miraculoasă. El trebuie să accepte să parcurgă fiecare etapă în ritmul propriu corpului. Demersul are loc treptat, fiind imposibil să sări peste una dintre ele. Iată și care sunt etapele: vizualizarea, acceptarea și transformarea. Să vedem acum la ce se referă fiecare dintre ele.

Să te vizualizezi „în timp ce...”

De-a lungul vieții, avem tendința să repetăm acte care provoacă suferință, dar și diverse simptome. În această etapă, conștientizăm puțin câte puțin ce anume facem în mod automat.

De exemplu, Luc vine la consultație, fiindcă se simte epuizat și îmi explică că nu poate renunța la alcool. Este ceva mai presus decât el. Așa că, mai întâi de toate, trebuie să se vizualizeze cum bea, astfel încât să poată trece la etapa următoare.

Acceptarea și resimțirea senzațiilor

În această etapă, acceptăm să ne conștientizăm actele automate, să simțim ce efecte au asupra noastră și să agreăm treptat să renunțăm la suferință. Dacă vrem să eliminăm un anumit tipar sau comportament, trebuie să știm mai întâi de toate în ce constă.

Ca să reluăm exemplul lui Luc, acesta trebuie să accepte faptul că este alcoolic și să vadă exact ceea ce simte: cum îl afectează asta în viața de zi cu zi? Se simte izolat? Îl doare stomacul? Este respins de cei din jur? Ce se întâmplă în organismul lui atunci când bea?

Transformarea și reformarea

Atunci când intrăm în contact cu rana noastră inițială, deschidem ușa care ne conduce către propria libertate. Ne autoprogramăm și ne alegem o nouă cale, comportându-ne astfel încât să inițiem o transformare și să ne învățăm corpul să acționeze diferit.

Ne găsim drumul. Nu ne mai supunem destinului implacabil. Nu există nicio hartă pe care să o consultăm, fiindcă noi *suntem* harta. Vom simți în interiorul nostru această energie vitală eliberată, mai puternică decât orice altă energie pe care o consumăm ca să ne camuflăm rănilor.

Se produce apoi în noi o schimbare, pe care o numim „reîntoarcere“. Vedem cum se aprinde o mică flacără... Nici de această dată, reîntoarcerea nu se petrece peste noapte, ci este vorba despre un travaliu destul de lung. Zi după zi, avem sentimentul că urcăm la suprafață și că suntem invadați de o lumină mult mai mare decât noi. Fiecare, într-o manieră proprie, o ia pe acest drum personal și își alege singur calea pe care o va urma.

În cazul lui Luc, am încercat să ne dăm seama împreună când băuse prima dată. Mergând din ce în ce mai urmă, am descoperit că procedase la fel ca tatăl și ca bunicul lui, care fuseseră și ei alcoolici. Am căutat cauzele profunde ale dependenței de care suferea, și anume o problemă de natură sexuală familială. Punând accentul pe propria sexualitate și pe cauzele profunde ale absenței dorinței, a renunțat treptat la băutura.

Marie nu acceptă ce i se întâmplă

În vârstă de patruzeci și cinci de ani, Marie are doi copii: Jean, de doisprezece ani, și Louis, care are zece ani. Louis s-a născut cu un handicap. Nu vorbește, comunică foarte puțin și este extrem de nesociabil, epuizându-și părinții. Marie vine la mine la cabinet și vorbește foarte mult. Îmi povestește viața ei, dar și pe a familiei din care provine. Vorbele pe care le rostește sunt pline de furie. I se pare nedrept ce i se întâmplă și dă vina atât pe soțul ei, cât și pe educatori, care nu pot sesiza capacitatea intelectuală a fiului ei. De altfel, refuză să îl interneze într-o instituție de specialitate, fiindcă nu vrea „să fie stigmatizat”. Se luptă de opt ani să poată urma cursurile unei școli normale. Este de-a dreptul epuizată, având sentimentul că toate ușile i se închid în față și că nimeni nu vrea să o ajute. Îi prezint pe scurt situația în care se află: copilul nu știe nici să citească, nici să scrie, nici să vorbească, are nevoie de însoțitor permanent ca să își canalizeze comportamentul nesociabil, iar ea e furioasă, fiindcă nicio școală nu vrea să îl primească în clasa a șasea. În stadiul acesta, îi cer lui Marie să își accepte furia, dar și situația reală: „Copilul meu e handicapat. Am hotărât să primesc această veste cu furie și refuz starea de fapt. O să mă lupt din răspuțeri.”

Aprofundând treptat travaliul în sfera memoriei celulare, Marie va înțelege puțin câte puțin că există mai multe feluri de a se lupta. Să lupți contra realității este unul dintre ele, prima reacție firească. Marie este conștientă de faptul că își epuizează energia vitală luptând contra partenerului de viață, care nu gândește la fel ca ea, dar și contra sistemului educațional sau a psihologilor care îi spun ceea ce nu vrea practic să audă. Acceptarea reprezintă un drum în sine, nu întotdeauna ușor de urmat. Cu cât Marie progresează mai mult în această direcție, cu atât fiului ei îi merge mai bine. Nu știe să citească și, evident, nu va ști niciodată. Însă este capabil să lege relații cu alți copii, pronunță câteva cuvinte și este pasionat de grădinărit, pasiune pe care Marie nu i-o încurajase până atunci, fiindcă, mai presus de orice, pentru ea era important să „învețe să citească”

„Este ceva mai presus decât mine, trebuie să...”

Observă-ți obiceiurile și notează-le pe cele care te deranjează. De exemplu, tendința compulsivă de a face cumpărături.

- E ceva mai puternic decât mine, ar trebui să .....
- Ce simți în interiorul tău în momentul în care nu te poți împiedica să .....

Pleacă-ți capul și lasă-ți corpul să vorbească

„Nu ceda! Până când vei cădea,
Până când nu mai poți, cu carnea ferfeniță,
cu oasele rupte, afundă-te în nimic, doar ca
să reinventezi tot. Nu ceda!“

– François Cheng

Imaginează-ți că te afli într-un acvariu uriaș, plin trei sferturi cu apă. Ești o broscuță și înoți spre suprafață. În interiorul acestui acvariu, există o scară. Știi reacția broscuței pe care o așezi pe fundul unui vas... Dacă începe să plouă, va urca pe treptele scăriței și va ieși să se plimbe. Ei bine, tu vei merge în sens invers. Viața ta a fost plină de provocări și vrei să înțelegi de ce. Te afli chiar în vârf, pe prima treaptă a scării.

Întorci pe toate părțile întâmplările și evenimentele de care ai avut parte. Încerci cu disperare să le analizezi. Înoți în cerc în acvariu, fără să îndrăznești să te scufunzi, ca să nu agiți noroiul de la bază. Știi că ceva nu merge bine, dar cu toate acestea, nu avansezi... Atâta vreme cât nu îți inviți corpul să participe, nu vei evolua...

De fapt, ești ca un copil de la țară, care tocmai a aflat că în New York există niște clădiri foarte înalte. Știe acest lucru, dar nu le percepe înălțimea și nu simte niciodată în propriul corp

senzația de vertij. E posibil ca acum să te afli în stadiul în care *știi* diverse întâmplări sau evenimente, stocate în propria min-te. Ești și capabil să explici aceste lucruri: $A + B = C$. Este ca și cum ai vorbi din cărți, corpul neconfirmându-ți vorbele. Min-tea spune: „Da, știi!“, în timp ce corpul continuă să susțină din rășputeri: „Nu, chiar deloc!“.

Vei coborî pe fiecare treaptă a scării, până când corpul îți va oferi cheia. Este singurul care o are. Lasă-te purtat în interiorul tău.

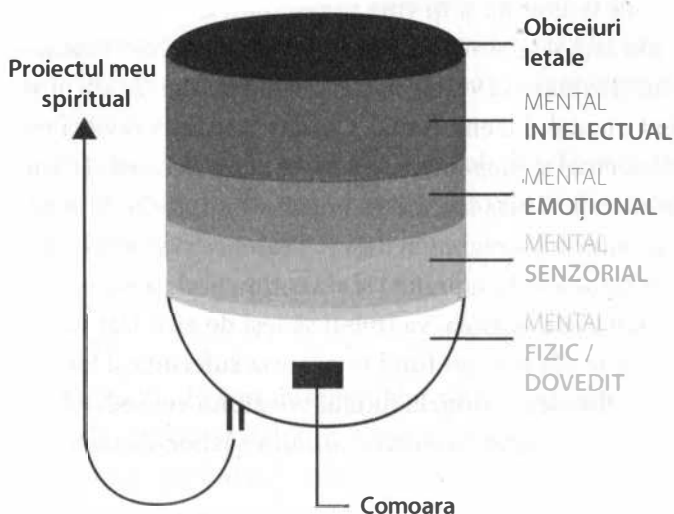
Cum poți ajunge totuși în interiorul materiei? Te vei cufunda în ceea ce Mama numește „bocal“, după care va trebui să avansezi treptat, să identifici și să traversezi fiecare strat, iar apoi să te lovești în sfârșit de zid, ca să ajungi în locul în care este în-castrată durerea.

În acest moment sau stadiu al explorării, ai neapărat nevoie de ajutorul unui practician. Și spun „practician“, nu „terapeut“, fiindcă persoana care te va însoți în memoria celulară nu se află lângă tine ca să te trateze, ci să te determine să experimentezi, prin practică, această coborâre în materie.

Pe fiecare dintre straturi sunt gravate și stocate răni pe care uneori reușim să le decodăm. De exemplu, ești conștient că ai fost victima unui tată abuzator... Știi acest lucru în mintea ta: așadar, rămâi la suprafața „bocalului“, în primul strat, cel al mentalului intelectual, fără să reușești să îndepărtezi un tatuaj ce nu poate fi șters, care ți-a făcut atât de mult rău și care îți declanșează întotdeauna emoțiile acelea puternice de fiecare dată când, în viața de zi cu zi, ești martorul unui abuz. Totul se petrece în minte, fiindu-ți imposibil să „dezengramezi“ complet o suferință și să „dezimprimi“ această rană.

Iată diferitele etape prin care vei trece treptat.

Obiceiurile letale

Îți identifici schemele repetitive, ceea ce Mama numea „obiceiuri letale”: da, în viața ta există episoade similare, care se repetă, iar tu reacționezi mereu în același fel. Faci conexiunea cu tiparele repetitive din propria familie. Îți asumi responsabilitatea.

Mentalul intelectual

Mintea ta gândește, reflectează, face raționamente, explică. În fața unui eveniment, va spune: „Mi-e frică, fiindcă...”, „M-am enervat, pentru că...” – și vei ști atunci că te afli în partea aferentă „mentalului intelectual” din bocalul tău.

Mentalul emoțional

Lacrimile te inundă și îți vine să lași totul deoparte; privești situația în față și te simți disperat și descurajat. Nici măcar nu te mai simți în stare să vorbești, atât de tare plângi. Te afli în stratul aferent mentalului emoțional. Ca să te liniștești, revii la mentalul intelectual și înapoi, într-un du-te-vino infernal. Te simți ca o muscă ce a rămas închisă în bocal. Ai impresia că ai nimerit într-un adevărat „război în deșert”: totul se răscoală în interiorul tău, totul iese la suprafață și ai sentimentul că nu există nicio ieșire. Cu toate acestea, va trebui să ieși de aici. Dar nu de sus! Cufundă-te cât mai profund în propria suferință și lasă-ți corpul să vorbească. Curaj, la fundul bocalului vei vedea luminița salvatoare. Din spatele *emoționalului* va izbucni *emoția* reală.

Mentalul senzorial

Lacrimile se potolesc. Cum se resimte această emoție? Închide ochii. Ce senzație ai în corp? De cald? Rece? Picant? Acid? Dulce amărui? Nu te mai gândi ce a cauzat-o. Vei înțelege și vei putea ajunge în vârful bocalului. Practicianul te va ghida, astfel încât să simți cum îți vorbește corpul. În acest stadiu, este posibil să ai tot felul de flash-uri de memorie. Permite-le să se manifeste, fără să încerci să le analizezi.

Zidul

Etapa cheie: te vei trezi în fața unei structuri cristalizate, care nu a mai fost pătrunsă. Lovește zidul! Vei descoperi cutia neagră ce reprezintă de fapt mentalul... fizic.

Mentalul fizic

Te-ai obișnuit treptat să ascuți mesajele pe care ți le trimite corpul. Unde anume te doare? În ce loc, mai exact? În spate? În stomac? Îți tremură mâinile? În ce moment se manifestă durerea (cadru, situație, dată...)?

Te afli acum la baza bocalului și, cu o infinită răbdare, vei reuși în sfârșit să decodezi ceea ce corpul dorește să îți transmită, dar și să îți regăsești propria cale.

Eliberarea

Ce anume cauți, de fapt, la fundul bocalului? Să recunoaștem că nu e deloc plăcut să agiți tot noroiul de-acolo. Cu toate acestea, așa cum rezumă atât de plastic ideea Marcel Proust: „Nu ne vindecăm de suferință decât dacă o experimentăm pe deplin.“ Exact! Așadar, trebuie să îi fim alături, să o ascultăm, să o decodificăm și să o reținem. Ideea nu este să rămânem la fundul bocalului, ci să ieșim de acolo. Să scăpăm de toate convingerile limitative, să ajungem la o armonie între minte și corp, traversând amprente propriilor amintiri. În prezent, corpul *știe*. L-am ajutat să își transpună rănila în cuvinte. Este pregătit să se vindece, să renunțe la „obiceiurile letale“, fiindcă, în ceea ce privește corpul, *a ști* înseamnă *a putea acționa*.

Și iată că miracolul se produce: pe fundul bocalului, vei găsi mai mult decât un simplu remediu la micile tale neplăceri. Amprenta dureroasă a propriilor amintiri îți bloca energia vitală, care se va relansa acum încetul cu încetul.

Ești pregătit, fiindcă mintea și corpul sunt aliniată, în armonie. În acest moment, îți descoperi comoara. Acolo, pe fundul bocalului. Este o comoară unică. Ea te-a transformat în ceea ce ești azi... și nu în altcineva. În acest moment, o apuci pe calea

cea dreaptă. Te simți eliberat, fiindcă acum poți fi tu însuși. Nu te mai simți defazat și înțelegi ce s-a petrecut la nivel de materie. În acest fel, vei avea șansa să treci de partea cealaltă, a luminii.

Aș vrea să închei acest capitol cu o imagine, cea a artei japoneze *kintsugi*. Practicanții ei lipesc bucățile vaselor sparte folosindu-se de aur. Ei nu încearcă să camufleze defectele, ci le pun în valoare apelând la o pudră aurită. Această tehnică rezumă o întreagă filosofie de viață și ne învață să acceptăm încercările, să trecem peste ele și să ne ridicăm prin lumină. Rănile suferite sunt cele care ne arată calea cea dreaptă. Ar trebui să le fii recunoscător. Cu ajutorul lor, ai șansa să treci de cealaltă parte a drumului, cea însorită.

Sylvie știe totul.. în mintea ei

Sylvie a făcut zece ani de terapie. În urma lor, a reușit să se înțeleagă mai bine și să își explice anumite evenimente care o traumatizaseră, în special faptul că fusese abandonată de două ori, de doi bărbați diferiți cu care fusese căsătorită. Își transpune suferința în cuvinte, dar cu toate acestea nu reușește să scape de depresie. Are sentimentul că nu avansează deloc. „Fără îndoială că am acordat mai multă importanță rolului de mamă decât aceuia de femeie, de aceea m-au și părăsit... Știu asta, înțeleg... și ce? Nu avansez deloc... Văd și că relația cu mama nu a fost deloc simplă”, adaugă ea. În timpul ședințelor cu specialistul în memorie celulară, Sylvie își dă seama cât de deconectată este de limbajul propriului corp. În mintea ei, își explică episoadele succesive de abandon prin copilăria nefericită pe care a avut-o, cu o mamă nu foarte prezentă, dar și prin faptul că nu își lasă corpul să se exprime. În timpul unei terapii de grup, practicianul îi cere să se poziționeze în spațiu

raportându-se la persoane care i-ar fi putut reprezenta pe tatăl ei, pe mamă, pe copii și pe cei doi soți pe care îi avusesese. Se conformează, „fără să reflecteze”. Se așază spontan lângă tatăl ei, lăsând deoparte alte personaje din familie. Practicianul o roagă se observe cum s-a poziționat față de persoanele pe care le-a considerat importante de-a lungul vieții. Sylvie e surprinsă la nivel fizic de cuplul pe care tocmai îl formase. Îi dau lacrimile... Putem aprofunda această emoție și relația fuzională pe care a avut-o cu tatăl ei. Minte îi vorbea despre mamă, însă corpul a așezat-o lângă tată...

Sandrine nu reușește să respire profund, din abdomen

Sandrine apelează la mine fiindcă vrea să iasă dintr-o situație marcată de violență, care se repetă încă din copilărie. Un tată violent, un fost soț violent, un nou partener la fel de violent... Nu mai suportă un asemenea tipar repetitiv și vrea să scape de aceste „obiceiuri letale” Pe parcursul exercițiului, îi cer să respire profund, din abdomen, vizualizându-se refuzând să mai tolereze situații insuportabile. Sandrine își dă seama că nu reușește ca energia suflului să ajungă în stomac. „De fiecare dată când vreau să «cobor» în abdomen, nu mai pot respira”, îmi explică ea. „Suflul se oprește în dreptul inimii.” O rog, așadar, să reflectăm la diferitele probleme de sănătate pe care le-a avut în ultima vreme, în special la atacul de cord...

Pleacă-ți capul

Un exercițiu în aparență simplu constă în a face, timp de o zi, un jurământ al tăcerii. Închide-ți telefonul, internetul și televizorul,

lasă deoparte cartea interesantă pe care o citeai și anunță-ți apropiații că te vei izola, ca să petreci puțin timp cu tine. Așadar, în condițiile în care nu vorbești cu nimeni din exterior, este posibil să te centrezi asupra propriei persoane și să permiți suferinței îngropate undeva în adâncul tău să iasă la suprafață. Când faci acest exercițiu pentru prima dată, știi că e posibil să ai un sentiment de panică. Ai stopat cumva agitația exterioară care te făcea să deviezi de la drumul cel bun. Este momentul să scrii câte ceva despre tine, să îți lași amintirile să zburde și să observi ce fel de vibrații îți străbat corpul.

8

Construirea propriei grile de viață

„La masa mea veni să se așeze
Un biet copil îmbrăcat în negru,
Care-mi semăna ca un frate. [...]
Cine ești tu, fantoma tinereții mele,
Pelerin care nu se satură de nimic?
Spune-mi de ce te-am găsit neîncetat
Stând la umbră pe unde am trecut.
Cine ești tu, vizitator singuratic,
Gazdă atentă a durerilor mele?“
– Alfred de Musset, *Noapte de decembrie*

Când întâlnesc pentru prima dată un pacient, încep prin a-l asculta și îl las să vorbească. Felul în care își povestește viața – atât cea personală, cât și pe cea a familiei – este extrem de revelator: un eveniment lipsit de însemnătate poate deveni unul marcant sau traumatizant, în timp ce altul, mult mai grav, poate fi minimalizat sau trecut sub tăcere. Treptat, construim împreună o grilă de viață. Acest instrument, folosit în memoria celulară, a fost inventat inițial de Marc Fréchet, psiholog clinician, cu o experiență de două decenii în oncologie, la centrul Paul Brousse din Villejuif. Am avut șansa să îl cunosc la una dintre conferințele pe care le-am susținut.

La finalul ei, m-a abordat și mi-a spus: „Doamnă, de douăzeci de ani încerc să vă întâlnesc! Am atât de multe lucruri să vă împărtășesc... și sunt sigur că și dumneavoastră aveți!“

Din ziua aceea – și până când a trecut în neființă – am lucrat împreună, cot la cot, munca noastră completându-se foarte bine.

În poveștile de viață ale pacienților săi, Marc Fréchet constatase „repetiții exacte și deconcertante“. Ca să le poată studia, a întocmit o grilă în care identifica alături de persoanele bolnave „ciclurile biologice celulare memorate“, cu alte cuvinte fenomenele recurente, petrecute la date precise, care prezentau niște coincidențe stranii: observase că evenimentele importante se repetau într-o manieră ciclică. De asemenea, identificase și ceea ce el numea „ciclu de autonomie“, mai exact anii de viață de la momentul nașterii și până la atingerea independenței financiare, care formau un prim ciclu. În aceste două momente importante – nașterea și independența financiară – se taie două cordoane.

La rândul meu, activitățile pe care le-am desfășurat m-au ajutat să aprofundez perioadele *de dinaintea* nașterii, pe care le-am numit „proiectul semnificației“. Prin urmare, ne-am pus cap la cap concluziile din aceste două zone de cercetare: proiectul semnificației și ciclul de autonomie.

Proiectul semnificației durează douăzeci și șapte de luni: nouă luni înainte de concepere, alte nouă luni petrecute în uterul matern și alte nouă luni după naștere.

Vom discuta mai detaliat despre acest subiect în capitolul următor, fiindcă este o latură a vieții noastre pe de o parte crucială, dar pe de alta foarte delicată. În realitate, acest moment cheie își pune amprenta asupra fiecărei ființe umane, amprentă pe care o vom regăsi și în evenimentele ulterioare, de pe parcursul vieții. Vom vedea și că amprenta nașterii va juca un rol foarte important de-a lungul existenței.

Să o luăm însă pas cu pas. Vom întocmi deocamdată bilanțul evenimentelor din viața ta, imediat după momentul nașterii. Evident, trebuie să faci apel la propria memorie și să notezi cele mai importante date. Ia-ți notițe, stai de vorbă cu cei apropiați și spune-ți povestea!

O mică observație înainte de a demara asemenea investigații: e important să notezi doar faptele, nu felul în care le-ai interpretat tu de-a lungul timpului.

De exemplu, una dintre pacientele mele mi-a spus că, atunci când erau mici, sora ei, de doi ani, a vrut să-i împingă pătuțul pe balcon. După ce a stat de vorbă cu persoanele care asistaseră la scena petrecută la vremea aceea, a aflat că mama lor ieșise pe palier, ușa se închisese din cauza curentului, iar fetița mai mare rămăsese singură cu bebelușul în apartament, neștiind cum să deschidă ușa. Ulterior, povestind întâmplarea, mama a redat-o aducând în discuție propriile frici. Îi era teamă pentru „micuța din pătuț“, fiindcă „nu știa ce se petrece în mintea unui copil de doi ani nesupravegheat“, cu atât mai mult cu cât „fereastra dinspre balcon rămăsese deschisă“. Prin urmare, în analele familiei, incidentul se rezuma astfel: „Sora ta aproape că te-a aruncat de la balcon“. Pacienta mea reținuse deci o versiune subiectivă a episodului respectiv. Așadar, dacă luăm în calcul doar faptele, fără să le interpretăm, lucrurile ar sta în felul următor: „Ușa apartamentului s-a închis, iar eu și sora mea am rămas închise singure înăuntru, mama fiind afară, pe palier“. Evident, există fapte – chiar și unele neînsemnate – care ne pot marca în mod special. Vom nota deci în grila de viață ceea ce ne-a marcat, păstrând însă nivelul de simplă constatare. Specialistul la care apelăm ne va ajuta să nu ne reinventăm povestea pornind de la niște interpretări rupte de realitate.

Cum să procedezi astfel încât să nu te încurci în date?

Un sfat simplu este să notezi, pentru fiecare an, diferitele perioade școlare, plecând de la bacalaureat sau de la o diplomă obținută. Notează apoi diferitele clase, astfel încât să îți creionezi

parcursul: septembrie 1987, clasa a șasea. Pentru fiecare eveniment, menționează luna și anul.

Îmi spun povestea

Ca să te pregătești pentru momentul în care vei lucra cu un specialist, iată o listă de întrebări și de piste pe care le poți urma înainte de a continua investigațiile:

– Când anume ai devenit independent din punct de vedere financiar, mai exact când ai început să nu le mai ceri bani părinților?

– Ce călătorii mai importante ți-au marcat existența?

– În ceea ce privește propria familie, notează data nașterii fraților și surorilor, avorturile spontane sau întreruperile de sarcină (dacă ai cunoștință despre ele), divorțurile, decesele, despărțirile, căsătoriile sau recăsătoriile, în cazul părinților, dar și al fraților și surorilor.

– Concentrează-te apoi pe locurile în care ai stat: mutările, achiziționarea unei proprietăți, spargerea unei locuințe, incendiile sau inundațiile...

– Menționează și accidentele: rutiere, domestice etc.

– În ceea ce privește perioada școlii, care ar fi principalele evenimente de luat în calcul? Poți enumera începuturile de an școlar, reușitele sau eșecurile.

– Este importantă, de asemenea, și starea de sănătate: datele unor accidente, boli...

Acordă-ți tot timpul de care ai nevoie. Această listă de date nu se poate realiza într-un sfert de oră. O poți completa treptat, cu ajutorul unui specialist: o anumită dată sau amintire pot duce la altele.

Isabella, o femeie independentă?

Isabella a apelat la mine fiindcă voia să aibă o relație mai bună cu propriii copii. Deși au devenit la rândul lor adulți, consideră că sunt în continuare dependenți de ea. Are sentimentul că, pentru ei, este un fel de pușculiță. „Când mă sună, îmi lasă mereu senzația că au nevoie de ceva, plus că nu mă vizitează niciodată dacă nu au un motiv anume”, îmi explică ea. Pe parcursul primelor ședințe, îi întocmim împreună grila de viață și îi pun, în mod firesc, o întrebare cât se poate de simplă: „Când ați devenit independentă din punct de vedere financiar?” În general, pacienții mei stau puțin să se gândească, mai ales dacă au aproape șaiszeci de ani, la fel ca Isabella. Își trec în revistă anii de școală, achiziționarea sau închirierea primei locuințe, apoi identifică, an după an, date destul de specifice. În cazul Isabellei, această întrebare simplă deschide o cutie a Pandorei: începe prin a-mi preciza o dată exactă (mai exact, când a împlinit douăzeci de ani), adăugând imediat că „a fost întotdeauna o ființă independentă” Nuanțează însă, explicându-mi că părinții ei au continuat să o susțină financiar în timp ce-și creștea singură copiii... Și chiar și după ce și-a găsit un loc de muncă. În realitate, părinții au încetat să o susțină abia în urmă cu șase ani...

Așadar, îi pun din nou aceeași întrebare: „Când ați devenit independentă din punct de vedere financiar?” „La cincizeci și patru de ani”, murmură ea, după care adaugă: „Vreți să-mi spuneți că... în realitate, copiii mei procedează la fel ca mine?” Îi răspund: „Eu nu zic nimic... Doar data pe care o notăm în grilă vă spune ceva.”

Tabelul de la paginile următoare îți arată cum este structurată o grilă de viață. Evident, numărul anilor incluși într-o grilă nu este unul limitat.

VĂRSTĂ	LUNA/AN	EVENIMENTE
C-9	... / ...	
C-8	... / ...	
C-7	... / ...	
C-6	... / ...	
C-5	... / ...	
C-4	... / ...	
C-3	... / ...	
C-2	... / ...	
C-1	... / ...	
C	... / ...	
C+1	... / ...	
C+2	... / ...	
C+3	... / ...	
C+4	... / ...	
C+5	... / ...	
C+6	... / ...	
C+7	... / ...	
C+8	... / ...	
N	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
1	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	

Construirea propriei grile de viață

VÂRSTA	LUNĂ/AN	EVENIMENTE
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
2	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
3	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
4	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
5	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	

CORPUL NE VORBEȘTE

VÂRSTĂ	LUNĂ/AN	EVENIMENTE
6	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
7	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
8	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
9	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
10	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	

CORPUL NE VORBEȘTE

VĂRSTĂ	LUNĂ/AN	EVENIMENTE
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
15	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
16	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
17	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
18	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	

CORPUL NE VORBEȘTE

VÂRSTĂ	LUNĂ/AN	EVENIMENTE
23	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
24	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
25	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
26	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
27	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	

CORPUL NE VORBEȘTE

VÂRSTĂ	LUNĂ/AN	EVENIMENTE
32	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
33	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
34	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	
	... / ...	

9

Întrebări legate de lunile din jurul nașterii

„Am atât de multe amintiri
că parcă aș avea o mie de ani.“

– Charles Baudelaire

Proiectul semnificației

În capitolul precedent, ai notat deja evenimentele mai importante care ți-au marcat viața într-un fel sau altul. Unele dintre ele ți-au trezit și alte amintiri... și tot așa. Păstrează undeva la îndemână aceste notițe, fiindcă, în general, cu cât vei lucra mai mult cu memoria celulară, cu atât vor „ieși la suprafață“ mai multe amintiri. Este un travaliu indispensabil, ce reprezintă totuși doar o parte infimă din ceea ce vom reuși să facem acum. Vom analiza, așadar, cele douăzeci și șapte de luni din jurul momentului nașterii tale, care alcătuiesc „proiectul semnificației“.

Proiectul

Existența ta pe acest pământ debutează printr-un *proiect*, cu nouă luni *înainte* de momentul concepției tale. Pe grila de viață sunt indicate una sub cealaltă cele nouă luni precedente nașterii

și care formează acest proiect. Nu ești conceput carnal încă, dar, cu toate acestea, ești deja în spiritul părinților tăi. Indiferent că vorbim despre dorință sau nondorință, ești... fiindcă și nondorința este un proiect. Captezi vibrația părinților și ești influențat de ea, pentru că ai aceeași vibrație ca ei. Îți concretizezi proiectul aici, exact cu acești părinți. Ești oglinda lor și te înfrunți cu ea.

Aceste luni anterioare momentului în care te-ai născut au fost importante în ceea ce te privește, iar starea de spirit a părinților tăi ți-a lăsat în corp o amprentă.

Conceperea

Cuvântul *concepție* este semnalat în grila vieții cu litera C: este luna în care ai fost conceput, în urma unui raport sexual între cele două persoane care ți-au dat viață. Începând de atunci, te-ai „incarnat“, adică ai început să ești ca materie, chiar dacă nu te-ai născut. Cu alte cuvinte, ai „prins contur“.

Realizarea

Cele nouă luni petrecute în uterul mamei reprezintă etapa *realizării*. Proiectul meu se concretizează: în pielea mea fetală, devin un „corp“ cu toate vibrațiile care mă înconjoară. În memoria celulară, punem accentul și pe ceea ce ai experimentat ca făt, chiar dacă erai doar o piele care capta senzațiile. Toate sunt întipărite, gravate și tatuate în carne. Din acest motiv, este esențial să reflectezi la acest moment care a determinat întrucâtva tot ceea ce simți acum.

Carnea a memorat absolut toate momentele trăite de părinții tăi. Indiferent că vorbim despre un doliu sau un accident, le-ai trăit și tu, așa cum ai resimțit și toate bucuriile și suferințele celor din jur.

Concretizarea

Primele nouă luni de viață în afara uterului sunt și ele la fel de importante: este vorba despre perioada *concretizării*. Voi confirma vibrația pe care am simțit-o înainte să mă nasc. Voi manifesta astfel ceea ce cred că așteaptă părinții de la mine. Dacă, de exemplu, nu m-au dorit, probabil că voi fi un copil foarte liniștit și discret, tocmai pentru a răspunde vibrației părinților, confirmând-o.

Cicluri de douăzeci și șapte de luni

Cele douăzeci și șapte de luni pe care le vom descrie în cele ce urmează constituie proiectul semnificației. Pe parcursul vieții, vei trece permanent în revistă momentele ce compun acest ciclu, până la data în care ai devenit independent din punct de vedere financiar – o nouă naștere, moment în care corpul va retrăi toate evenimentele pe care le-a memorat încă de la naștere. Și așa mai departe, până când treci în neființă. Așadar, dacă în propriul corp a fost întipărită o suferință atunci când aveai trei luni, corpul își va aminti acest episod dureros de fiecare dată când ciclul se va repeta și se va ajunge la momentul respectiv.

Cele douăzeci și șapte de luni sunt piatra de temelie a întregii tale vieți, repetându-se mereu de-a lungul ei. La fiecare douăzeci și șapte de luni vei rezona cu *proiectul*, apoi cu *realizarea*, iar după aceea cu *concretizarea*. Și așa mai departe...

Bucula nu se sfârșește niciodată și se suprapune cu cea a ciclului de autonomie, de la naștere și până la obținerea independenței financiare.

Tot ceea ce este înscris în pielea care a captat senzațiile este înscris și în carne. Toate senzațiile pornesc din carne. De

exemplu, mama cade pe scări în perioada în care este însărcinată. Copilului îi va fi ulterior teamă de cădere, deși nu a căzut nicio dată și nici nu a avut vreun accident care să implice o cădere. În realitate, carnea sa a memorat acest eveniment, iar teama mamei lui s-a întipărit în el. Multor altor copii încep să le fie teamă de cădere abia după ce au căzut. Un copil care a trăit însă o cădere *in utero* se va teme de cădere chiar înainte de a experimenta el însuși impactul unei căderi.

Un practician în memorie celulară te poate ajuta să intri în rezonanță cu evenimentele din viața ta, ajutându-te să descoperi în ce vibrație ai venit pe lume. Nu-i nimic dacă în grila ta de viață există goluri foarte mari și nu ai cum să găsești informații referitoare la propria naștere, fiindcă viața e compusă din repetiții. Poți apela la un terapeut care să te ajute să observi mai îndeaproape în propria grilă de viață ceea ce corpul insistă să repete și ce are el să îți spună. Prin biorezonanță – despre care vom discuta în capitolul următor – corpul va exprima aceste lucruri.

Un exemplu de proiect al semnificației

Ca să te ajut să reflectezi la lunile din jurul momentului nașterii tale, vom discuta despre un exemplu concret.

Dacă te-ai născut la sfârșitul lunii septembrie 1940, ai fost conceput în ianuarie 1940, iar proiectul tău debutează cu nouă luni înainte, în mai 1939.

Ce s-a întâmplat în aceste optsprezece luni de dinaintea nașterii? Unde locuiau părinții tăi? Erau împreună, se despărțiseră, se cunoșteau? Cu ajutorul biorezonanței, ai putea căuta vibrațiile proprii, astfel încât să le identifici și să le numești.

În exemplul de mai sus, cel în care data nașterii este septembrie 1940, contextul tipic celui de-Al Doilea Război Mondial

este, în mod evident, foarte important: bărbații fuseseră mobilizați pe front, unii erau luați prizonieri, iar alții dați dispăruți. Ai „captat“ absolut totul despre această perioadă cheie, pentru că aceasta a fost vibrația în care ai ales să vii pe lume.

Ce s-a întâmplat în cele nouă luni care au urmat după naștere? Cum s-au concretizat aceste vibrații?

Viața ți se derulează apoi lună după lună și, de fiecare dată, în grila ta, „revii“ asupra unei perioade și te întorci la exemplul referitor la declararea războiului... De exemplu, în timp ce te aflai în uterul mamei, ai auzit clopotele care anunțau începerea conflictului. Mama ta era cuprinsă de groază și ambii părinți știau că tata va pleca pe front. Ai simțit toate aceste lucruri, vocea mamei care vorbea despre asta, frica zilei de mâine... Ulterior, nu ai reușit să înțelegi de ce simți o asemenea teamă de fiecare dată când bat clopotele.

Întrebări pe care ți le poți pune

Iată câteva piste și exemple care te pot ajuta să te concentrezi asupra celor douăzeci și șapte de luni. Notează pe ceva tot ceea ce știi despre faptele petrecute în această perioadă:

– Ce evenimente majore s-au petrecut înaintea momentului în care ai fost conceput?

– Ce evenimente majore au survenit în perioada sarcinii (accidente, căzături, boli, mama a fost nevoită să rămână la pat, tentativă de avort, decese, războii, călătorii, agresiuni, mutări, șocuri emoționale...)?

– Cum s-a desfășurat nașterea în sine? Doctorii au recurs la cezariană, ai fost extras cu forcepsul? Au fost nevoiți să provoace nașterea? Era stare de asediu? Te-ai născut cu cordonul ombilical înfășurat în jurul gâtului?

– După naștere, ai fost luat în brațe de mama ta? Ai fost imediat separat de ea? Tatăl tău a asistat? Ai fost pus în incubator? Ai avut probleme de sănătate?

Charlotte nu știa nimic despre momentul nașterii sale, dar cu toate acestea...

În momentul în care apelează la mine, Charlotte nu știe nimic despre nașterea sa și nici nu are pe cine să întrebe, fiindcă îi murise mama când ea avea patru ani, în condiții destul de neclare, iar tatăl dispăruse din peisaj, lăsând-o în grija unei mătuși. Dosarul ei medical nu mai exista. Charlotte mi-a explicat că suferea în permanență de ceea ce considera a fi o „detașare interioară”. Nimic nu părea că o poate atinge, nici măcar cele mai dureroase evenimente. La moartea brutală a mătușii care o crescuse, nu vărsase nici măcar o lacrimă. Simțise în ea un gol atât de mare încât avea senzația că „privește un peisaj straniu”, însoțită de o „dorință de somn nestăpânită”. Analizând repetițiile înscrise în grila ei de viață, lucrăm asupra noțiunii de atașament și plecăm de la mai multe ipoteze legate de nașterea sa: probabil că fusese destul de bruscă, poate una provocată sau chiar o cezariană. Știm că bebelușul nu are posibilitatea să aleagă neapărat când vine pe lume, fiindcă medicii decid. În mod normal, fătul „declanșează” momentul în care iese din uter. În cazul unei nașteri provocate, acest lucru nu mai este valabil. Astfel, legătura de iubire dintre mamă și copil este dificil de stabilit în mod firesc, iar mama suferă câteodată de depresie postnatală. Ca să se simtă mai împăcată, Charlotte se hotărăște să discute cu medicul de familie care îi îngrijise mama imediat după ce ea se născuse, având într-un final

două revelații. Prima: nașterea fusese provocată. A doua: mama ei suferise de o depresie profundă și încercase de două ori să își pună capăt zilelor, murind în cele din urmă pentru că înghițise o doză serioasă de somnifere.

10

Cele nouă luni de sarcină

„Hindușii spun că, în pânțelele mamei, copilul cântă: «Nu mă lăsa să uit cine sunt». Doar că, după naștere, refrenul se transformă în «Oh, am uitat!»“

– Jack Kornfield, *After the ecstasy, the laundry*

În ceea ce privește lunile trăite în matrice, e important să conștientizăm în ce măsură ne pot influența memoria corporală, fiindcă fiecare clipă trăită ne marchează celulele. Nu uita: fătul este reprezentat de o piele care captează senzațiile.

Să vedem în cele ce urmează în ce constă această perioadă din viața ta.

Ziua concepției

Ei bine, da: intimitatea părinților tăi are legătură cu a ta: fiecare clipă trăită îți pătrunde în pielea fetală – lucru ce poate fi verificat în grila de viață. Momentul concepției este mai întâi de toate o dată din viața ta, de care celulele își amintesc. Așadar, trebuie să iei în calcul și această lună la care nu te gândești niciodată și să ajungi până la prima ta zi de existență ca materie, cu nouă luni înainte de momentul nașterii.

E posibil să ai o stare de disconfort când te gândești la momentul propriu-zis al concepției. Fiindcă da, părinții tăi au făcut

dragoste pentru ca tu să vii pe lume. Cel mai probabil că nu ai reflectat niciodată la această întrebare simplă: cum a fost? Este posibil să te fi născut în urma unui act de dragoste, a unui act ce a presupus o datorie conjugală, a unei aventuri de-o noapte, a unui viol sau a unei inseminări artificiale... Cum a fost? Ce știi despre ziua aceea? Părinții tăi erau fericiți? Unde locuiau? Unde ai fost conceput?

Noémie știa că a fost concepută într-un cort, în timpul unei vacanțe. Gândindu-se la acel moment, și-a dat seama că fratele ei „fusese prezent“ acolo în ziua aceea și că dormea la doar câțiva centimetri de salteaua gonflabilă pe care stăteau părinții ei. „Dacă fratele meu s-ar fi trezit, cel mai probabil că n-aș fi existat!“, adaugă ea.

În acest stadiu, ești un embrion. Iar celulele tale sunt deja materia din care vei fi compus. În ele vor fi inscripționate toate momentele dezvoltării, dar și toate emoțiile retrăite de propriii părinți...

Prima lună de sarcină

Și iată că viața și-a făcut simțită prezența, cu toată energia ei creatoare. Timp de șapte zile, embrionul din care vei apărea tu va parcurge un drum, ca să se fixeze. Apoi, celulele se divizează și devii un fetus, atașat de placentă – o altă parte din tine.

Émilien nu a știut niciodată acest lucru, descoperind totuși, în urma unui travaliu asupra memoriei celulare, că după fecundare pe peretele uterului trebuia să se mai „fixeze“ un ovul și să aibă astfel un frate geamăn, dar că nu a fost așa. Prin urmare, transpune în cuvinte un doliu pe care nu reușise sub nicio formă să îl țină.

Luna a doua

Este luna în cursul căreia se formează inima și sistemul cardiac, întărindu-se și coloana vertebrală.

Reușind să creioneze niște date precise referitoare la perioada în care mama ei fusese însărcinată cu ea, Véronique își dă seama că, în a doua lună de sarcină, femeia fusese obligată să fugă de atacurile nemților din timpul Războiului, ca să se ascundă de bombardamentele ce aveau loc aproape în fiecare noapte. Construindu-și grila de viață și adăugând anumite detalii referitoare la lunile de sarcină, Véronique descoperă că problemele cardiace de care suferea apăruseră exact la data aniversării acestei luni îngrozitoare pentru mama ei...

Luna a treia

Sexul copilului devine vizibil. Se formează și aparatul digestiv, dar și pancreasul, care va produce insulina. Așadar, este o etapă decisivă.

Jérôme, unul dintre pacienții mei, și-a dat seama că problemele sale, declanșate de „crizele de ficat“ (așa cum le numea), își aveau fără îndoială originea în faptul că mama sa refuzase să se hrănească așa cum trebuie în primele luni de sarcină. Pe măsură ce abdomenul i se rotunjea, teama de a nu se îngrășa a făcut-o să își reducă în mod drastic aportul caloric. Femeii îi era teamă să nu își decepționeze soțul în cazul în care mai lua în greutate, fiind și foarte supărată pe el fiindcă era nevoită să depună asemenea eforturi ca să îi facă tot timpul pe plac. Această furie „înghițită“ s-a reflectat și asupra lui Jérôme. La rândul lui foarte slab, se plânge că nu a putut niciodată să mănânce ce voia – mai ales alimente mai consistente. Potrivit medicilor însă, „nu avea nimic serios“. Doar că Jérôme explică: „Ficatul meu nu suportă

nimic, iar pancreasul nici atât...”, adăugând: „Nu am nimic grav, dar vomit din cauza fierei, mai ales dacă simt că se pune presiune pe mine...” Jérôme își dă seama treptat că trebuie să lucreze cu propriul corp și să își rezolve o senzație adânc înrădăcinată în el: furia împotriva propriului tată.

Luna a patra

Se formează și sistemul renal. Sistemul imunitar se dezvoltă și el, prin intermediul timusului, o glandă foarte specială, care face legătura între mamă și copil. Așadar, atunci când copilul vine pe lume, se află într-o coeziune totală cu propria mamă, nu doar la nivelul sistemului imunitar, ci și la nivelul inconștientului.

Tot în această perioadă se formează și glanda tiroidă.

Sylvie vine la consultație din cauza unei stări generale de rău, pe care o are de când se știe. Este o femeie de-a dreptul genială, mama a patru copii. Își îndeplinește cu brio responsabilitățile, atât pe plan personal, cât și profesional. Cu toate acestea, se simte rău, are senzația că nu își găsește locul, că se află mereu într-o postură deranjantă. De asemenea, suferă de mai multe intoleranțe alimentare și își ascunde trupul în costume negre, foarte sobre, care nu îi pun în valoare formele frumoase. Trep-tat, îmi povestește câte ceva despre viața ei. A știut mereu că nu a fost un copil dorit, doar că nu aflase și nici nu reflectase niciodată la tot ceea ce se petrecuse în lunile în care „locuise” în pântecul mamei. De fapt, când mi-a spus că mama ei își dăduse seama că e însărcinată abia după patru luni, nu s-a gândit nicio clipă că „își negase starea” – deși despre asta e vorba. În cursul acestor prime patru luni, Sylvie nu a avut dreptul să existe ca fetiță. Așadar, cum ar putea ea azi să existe ca femeie? Pas cu pas, Sylvie va trebui să se cufunde în amintirile „engramate” în

propriile celule, pentru a repara și a „reinițializa“ suferința din corp. Abia atunci își va putea permite să existe.

Luna a cincea

Se dezvoltă alveolele pulmonare, iar neuronii din creier își definitivează structura.

Yvonne consultă mai mulți medici, pentru un emfizem pulmonar. Are încredere totală în ei în ceea ce privește vindecarea, însă apelează și la mine, ca să înțeleagă de ce suferă din această cauză și nu din alta. Pe scurt, vrea să priceapă, să progreseze și să simtă. Îi construim împreună grila de viață și observăm că, în luna a cincea de sarcină, mama ei a avut un șoc emoțional intens, care a lăsat-o „fără suflare“. De altfel, observăm și că Yvonne s-a născut imediat după sora ei, care a supraviețuit în ciuda faptului că avea cordonul ombilical înfășurat în jurul gâtului. Sora ei mai mică s-a născut nouă luni mai târziu. Din toate punctele de vedere, Yvonne se simțea sufocată...

Luna a șasea

Respirația este un proces definitivat. Dacă se naște la șase luni, bebelușul are șanse să trăiască. Evident, e de la sine înțeles că e de preferat ca el să rămână în uter și să mai crească, până la sfârșitul celei de-a noua luni. În această perioadă, unele femei pot simți o angoasă destul de puternică, mai ales dacă au contracții.

Este și cazul lui Maryline, care în ultimele trei luni a trebuit să stea la pat, ca să evite intensificarea contracțiilor pe care le avea. Fata ei, care are acum treizeci de ani, vine la mine la cabinet fiindcă are crize repetate de angoasă atunci când trebuie să iasă din casă și să interacționeze cu lumea de-afară. Își dă seama treptat cât de tare preluase frica propriei mame, care, începând

cu luna a șasea de sarcină, îi tot spunea: „Să nu ieși, să nu ieși sub nicio formă!“

Luna a șaptea

Bebelușul este viabil, în sensul că prezintă condițiile anatomice și fiziologice indispensabile, însă se dezvoltă în continuare (ceea ce este foarte important). Fiindcă s-au format deja și oasele mai mici din urechea internă, el reacționează deja la vocea părinților. Reacțiile sale sunt foarte variate, manifestându-și foarte clar anxietatea sau mulțumirea la ascultarea anumitor pasaje muzicale. Prin intermediul urechii interne, el va ști și să se asculte.

Bernard cântă fals. Evident, nu acesta este motivul pentru care își dorește să urmeze un travaliu bazat pe memoria celulară... Apelează la mine pentru că are o stare de burn-out. Bernard nu a știut niciodată să se oprească din muncă. Era de când se știa un tip hiperactiv, care prefera să îi ajute pe ceilalți, uitând de el însuși. În timpul unei consultații, Bernard îmi explică amuzat că e incapabil să rețină o melodie. Îl întreb dacă îi place muzica și dacă există cântece pe care le apreciază în mod deosebit. „Da!“, îmi răspunde el, „poate vi se pare o prostie, dar singurele pe care le pot fredona corect sunt cele interpretate de Frédéric François. Știu, e ridicol, dar e singurul cântăreț pe care mama îl asculta când eram în burtă la ea. În uter, l-am mâncat practic pe pâine!“ Acestea au fost, de altfel, singurele momente în care a simțit că mama lui se relaxase în sfârșit, gândindu-se puțin la ea și profitând de câteva clipe de bucurie în condițiile în care trăia în preajma unui soț abuziv.

Luna a opta

În a opta lună de sarcină, forța tipică vieții îl face pe copil să se întoarcă cu capul în jos, pregătindu-se astfel pentru momentul nașterii. Este un moment înspăimântător pentru bebeluș, cel în care va începe să simtă diminuarea stării de bine din matrice, fiindcă este împins către lumea din afară. În acest fel, este nevoit să accepte o forță care este mai presus decât el.

Unii feteși aleg să nu se întoarcă și să nu ia singuri dificila decizie de a veni pe lume. Alteori, copiii care ies cu picioarele înainte pun în pericol atât viața lor, cât și pe a mamelor. În prezent, medicina a evoluat și îi poate ajuta, însă mesajul rămâne același: „Mi-e frică să vin pe lume“. În toate etapele ulterioare ale vieții, în care trebuie să se „întoarcă“ dacă vor să gestioneze o schimbare, vor proceda la fel.

În familia Mathildei, de generații întregi copiii au venit pe lume poziționați invers. Și toți au fost băieți. Un mesaj straniu, transmis între copiii care urmează să se nască și care comportă o suferință manifestată încă de la naștere, fiind una dificilă. Un travaliu bazat pe memoria celulară ne poate aduce explicații, astfel încât mamele din această familie să fie ajutate. Odată cu Mathilde, vom descoperi împreună că băieții vin pe lume cu o povară uriașă pe umeri: să asigure linia masculină și să își perpetueze numele. Copilul nu se simte binevenit pentru ceea ce este, pentru existența sa în sine, având un obiectiv precis, care îl depășește. Așadar, există riscul să resimtă angoase perfect justificate: „Mi-e teamă că nu voi fi la înălțime“, „Mi-e frică să mă separ de mama și să nu îi mai aparțin, fiindcă familia mă vrea. Dar oare chiar așa este?“, „Mi-e teamă că în jurul nașterii mele planează o minciună.“

Luna a noua

Și iată-ne la sfârșitul unei călătorii și la începutul alteia. Vom trece acum în acest „dincolo“ terestru, resimțind atât primele dureri, cât și toată magia.

Venirea pe lume se petrece uneori bine, alteori mai puțin bine. Dacă a fost nevoie ca nașterea să fie provocată, bebelușul nu a avut timp să se pregătească, așa că pentru el totul se desfășoară mai repede decât ar trebui. Dacă este necesară o cezariană, îi va lipsi o parte a „călătoriei“, iar sosirea va fi una brutală. Va fi rupt din pântecul mamei, iar orice separare ulterioară va avea gustul rupturii. Evident, uneori aceste acte sunt justificate și nu mi-am propus să critic aici progresele făcute de medicină. În zilele noastre, știm însă că fiecare etapă prevăzută de natură oferă copilului și mamei un rol important. De exemplu, contracțiile au un efect de masaj asupra corpului copilului, transmițându-i un mesaj clar. Treizeci și cinci de kilograme de presiune asupra unui corp de trei kilograme: „Nu ai încotro, trebuie să ieși, iar eu sunt aici și te voi ajuta.“ La fel ca în cazul oricărei alte treceri către o paradigmă diferită, aceste momente sunt înfricoșătoare, fiindcă implică o necunoscută dureroasă. Cu toate acestea, rememorarea respectivelor clipe și transpunerea lor în cuvinte permit diminuarea suferinței în cazul în care au avut loc evenimente trăite necorespunzător.

Copilul va respira pentru prima dată, iar imediat după aceea va începe să plângă. Doctorii se vor asigura că funcționează normal din punct de vedere „mecanic“. Vor declara că „totul merge bine“. Nu vor pune deloc accentul pe starea emoțională a mamei care își vede micuțul pentru prima dată— și e păcat. Bebelușul s-a simțit binevenit la contactul cu pielea mamei? Corpul lui micuț a simțit corpul mamei după ce a fost așezat la sânul ei? Mama a suferit? E supărată fiindcă partenerul ei de viață, propria mamă sau o altă persoană din anturaj nu s-au purtat așa cum ea și-ar

fi dorit? A idealizat mult prea mult acest moment, iar acum se simte decepționată? Toate aceste emoții și cauzele aflate la baza lor sunt percepute de nou-născut, care le simte pe deplin și le memorează pentru totdeauna. Chiar nu ai cum să îl păcălești.

Lucia apelează la mine pentru niște probleme respiratorii de care nu reușea să scape. Suferă încă de mică de diverse alergii și de astm. Îmi povestește câte ceva despre ziua în care s-a născut: patruzeci și opt de ore de travaliu și un moment în care atât mama, cât și copilul erau să-și piardă viața. Când a văzut în sfârșit lumina zilei, doctorii au tăiat imediat cordonul ombilical, cât de repede au putut. În plus, nu au avut sub nicio formă cum să o așeze în brațele mamei ei. Evident că, deși obligatoriu din punct de vedere medical, a fost un gest care a privat brutal creierul Luciei de aportul de oxigen, prima sa răsuflare fiind marcată așadar de suferință. Corpul Luciei a păstrat această clipă în memorie: a respira înseamnă a suferi.

Annabelle detestă Crăciunul

Annabelle vine la mine la cabinet fiindcă a rămas traumatizată în urma unui accident rutier, din care a scăpat totuși fără sechele fizice. Cu toate acestea, simte că „nimic nu mai e ca înainte”. Îmi explică faptul că, până la accident, se simțea „invincibilă” și „de neatins”. Acum însă, totul o înspăimânta. Cea mai mică știre negativă pe care o vedea la televizor se transforma într-o dramă. Are sentimentul că s-a transformat într-un burete emoțional. Lucrăm împreună la grila ei de viață și vedem o dată care se tot repetă: 25 decembrie.

Cuvintele care îi vin imediat în minte când o rog să caracterizeze această zi sunt „familie” și „surpriză”. Annabelle e îngrozită de cadourile surpriză.

La finalul ședințelor, ne dăm seama că Annabelle era ea însăși un „cadou surpriză”, compus deopotrivă din bucurie și nefericire, fiindcă data la care fusese concepută era... 25 decembrie – ziua în care tatăl ei murise în urma unui îngrozitor accident rutier.

Nu căuta un vinovat

„În ciclul naturii, nu există nici victorie,
nici înfrângere, ci doar mișcare.“

– Paolo Coelho, *Manuscrisul regăsit*

Acceptând ideea de a face un travaliu asupra propriei memorii corporale, anumite evenimente de viață probabil că îți vor produce diferite senzații în corp, care nu au legătură cu mintea. O naștere dificilă, atitudinea imprudentă și inconștientă a mamei în timpul sarcinii, un tată violent sau absent... Prin intermediul emoțiilor și senzațiilor re trăite, te-ai înfuriat în mod cert și poate că ai dat vina pe propriul tată, pentru comportamentul lui, sau pe medici, pentru alegerile pe care le-au făcut. Aș vrea să îți dau un sfat: nu căuta niciodată vinovați. Nu te ajută la nimic. Să nu uităm că am ajuns în familiile în care ne-am născut fiindcă am fost atrași de vibrații identice cu ale noastre, astfel încât această genealogie să ne servească drept oglindă. Trebuie să acceptăm însă că ceea ce vedem la alții se află în noi. De exemplu, dacă ai o senzație de furie resimțită în stomac, vei întâlni doar furie la cei din jur.

Viața este făcută din suișuri și coborâșuri, iar evenimentele trăite în primele luni de viață te-au rănit, la fel cum au făcut-o și primele zile de după naștere. Consideri că e vina persoanelor care erau pe-atunci în preajma ta, dar așa stau lucrurile oare? Tu

așa le vezi. De cele mai multe ori, chiar și ele se simt vinovate. Încearcă să stați de vorbă și pune-le întrebări.

Dacă accepți să îți accesezi aceste amintiri pe care le poartă corpul tău, să le vezi și apoi să le retrăiești așa cum sunt, cu toate emoțiile, senzațiile și chiar durerea fizică aferente, ele se vor evapora. Exprimă-ți furia, temerile și regretele. Plângi, scoate-ți la suprafață latura emoțională, renunță la tot ceea ce îți inhibă corpul și îl împiedică să te ghideze către adevăratul tău eu, separat de propriii părinți.

Acceptă că nu există vinovați, fiindcă nașterea în sine reprezintă întâlnirea dintre un copil și părinții săi. Ai răspuns la vibrația lor. Prin urmare, nu ai nimerit întâmplător în familia ta de origine. Obstacolele cu care te-ai confruntat până acum te-au ajutat să te cunoști mai bine, mai ales dacă ai deschis larg ochii și ai văzut – cu prețul suferinței – muntele acela pe care îl numim reproș. Îi acuzăm pe cei din jur pentru toate lucrurile neplăcute și, gata, punem un capac peste emoții precum ură, furie sau indiferență. Nu rezolvăm însă nimic, iar viața ne va pune din nou în cale aceleași obstacole, până când ne învățăm lecția. Părinții tăi sunt responsabili pentru faptele lor, așa cum tu ești responsabil pentru faptele tale. De tine depinde să preiei frâiele și să îți asumi responsabilitatea. Îți poți petrece întreaga viață căutând un vinovat – și vei găsi întotdeauna unul, fiindcă asta cauți. Te sfătuiesc să îți pui mai degrabă următoarea întrebare: „În fața tuturor acestor întâmplări, cum vor acționa astfel încât să îmi înlesnesc transformarea?”

Tocmai ce ai terminat de citit paragraful de mai sus și îți se pare plin de sens. Te gândești: „E cât se poate de adevărat, am tendința să îi reproșez mamei că e prea acaparatoare, dar nu fac nimic să nu se mai bage în viața mea; așa e, am tendința să îmi pun proasta dispoziție pe seama ploii de afară, dar ea nu are nicio contribuție; îi reproșez soțului meu că nu mă ajută

niciodată, dar bombăn toată ziua în loc să îi explic clar ce ne-voi am...“ Într-o formă sau alta, dăm vina pe destin, pe care îl considerăm un călău.

Nu da curs totuși acestei mentalități, fiindcă vei ajunge să găsești un nou vinovat: pe tine. Poate că îți spui: „Nici măcar nu m-am sinchisit să-i spun nu mamei mele“, „Nu am fost capabil să mă simt bine fiindcă am un acoperiș deasupra capului și frigiderul plin de mâncare“, „Sunt o biată femeie, mult prea slabă să îndrăznesc să îi cer ceva soțului meu“...

Și iată că roata vinovăției continuă să se învârtă în gol. O mulțime de energie risipită și mereu același destin, care nu lasă loc transformării. Cu toate acestea, destinul poate deveni drumul tău către eliberare!

Așadar, repet: nu există vinovați, deci nu are sens să-i cauți. Constată pur și simplu cum stau lucrurile. Îți dai seama că nașterea ta a fost un moment dureros? Acceptă asta, fiindcă așa vei deschide ușa schimbării. Propria mamă te-a făcut să suferi și nu ai avut niciodată curajul să îi spui? Acceptă suferința! Te simți trist? Spune „da“ tristeții, fără să încerci să o înfrânezi. Spune „nu“ lipsei de schimbare. Cu cât vei încerca mai mult să îți reprimi emoțiile și să le analizezi, cu atât ele se vor amplifica mai tare.

Repară totul treptat: observă și acceptă

Îți propun în cele ce urmează să completezi câteva fraze, astfel încât să poți observa ceea ce ți se întâmplă, iar ulterior să accepți:

- Constat că sunt... (de exemplu: „Constat că sunt furios sau trist“; „Constat că mi-e frică să...“)
- Văd că .....
- Simt că .....

În momentul în care simți că furia sau frica se amplifică în continuare, scrie una dintre frazele de mai jos și repet-o:

„Așa este, mă simt furios fiindcă am primit această veste proastă; aș fi putut să o primesc altfel, dar așa s-a întâmplat.“

„E-adevărat că mi-e frică de ceea ce s-ar putea întâmpla mâine; aș putea să văd viitorul altfel, dar așa îl văd acum.“

Jeanne: „Părinții mei sunt niște monștri“

Am cunoscut-o pe Jeanne la unul dintre seminariile pe care le-am susținut. Își completase conștiincioasă grila de viață și am trecut împreună în revistă momentele cheie din copilărie, dar și pe cel al nașterii. Își dorise să participe la seminar ca să „renască“ și să se afirme în propria familie, unde avea senzația că nu își găsește locul. Mi-a spus că are frecvent dureri de gât și că are dificultăți la înghițire, ca și cum ar avea ceva de spus, niște lucruri nedigerabile. După ce mi-a povestit al nu știu câteleva episod dureros din copilărie, când mama ei îi aplicase o pedeapsă corporală total nedreaptă, mi-a mărturisit: „Îmi dau seama că părinții mei erau niște monștri! E vina lor că mă confrunt cu ceea ce mă confrunt!“ I-am cerut să accepte faptul că a avut o copilărie dificilă și că fusese maltrată. Ceea ce a și făcut, destul de repede. Am rugat-o apoi să accepte că un copil foarte mic nu poate reacționa în fața unui adult atotputernic. A acceptat și asta. Dar s-a oprit aici, resimțind un blocaj în stomac și în gât: „Îmi învinovățesc părinții și nu le pot spune...“. În plus, „mă simt vinovată că sunt atât de slabă. Fierbe vinovăția în mine...“

Acceptându-și emoțiile, Jeanne fie își alege destinul (să se învârtă în cerc), fie își alege propriul drum: să ia decizia

de a vorbi. Așadar, fie le reproșează părinților felul în care s-au purtat și se învinovățește singură până la sfârșitul zilelor pentru atitudinea ei pasivă, fie începe să accepte ceea ce i se întâmplă: o furie care nu vrea să dispară și care îi distruge corpul.

Dacă alege prima variantă, va avea o energie uriașă, pe care o va folosi ca să reia la nesfârșit ciclul. Se va confrun- ta deci cu aceleași tipare de maltratare, fiindcă destinul va avea grijă de asta.

Dacă optează pentru a doua variantă, drumul pe care îl va parcurge va fi mai dureros, doar că la capătul tunelului va exista o luminiță, folosindu-și astfel energia vitală ca să avanseze și să evolueze.

Cum este percepută vibrația vieții

„Natura e un templu ai cărui stâlpi trăiesc
Și scot adesea tulburi cuvinte, ca-ntr-o ceață; [...]
Ca lungi ecouri unite-n depărtare
Într-un acord în care mari taine se ascund
Ca noaptea sau lumina, adânc, fără hotare,
Parfum, culoare, sunet se-ngână și-și răspund.“
– Charles Baudelaire, *Coresponderi*⁸

În cartea sa, *Viața mea cu Mozart*⁹, Éric-Emmanuel Schmitt povestește cum l-a salvat la cincisprezece ani de la sinucidere celebrul compozitor, cu ajutorul notelor muzicale care vibrau în jurul lui. De-atunci, scriitorul îi trimite adesea mesaje: „Dacă i se pare oportun, îmi răspunde, mereu surprinzător, mereu pe neașteptate“, explică el. Iată câteva rânduri dintr-o asemenea scrisoare: „Dragul meu Mozart, m-ai putea ajuta să regăsesc muzica aceea pe care mi-ai trimis-o în copilărie? O caut de ani de zile...“

Vibrația: înainte de toate, este prima senzație pe care o are fătul în pântecul mamei. Este doar vibrație, resimțită în pielea care o captează. Sunetele vibrează și rezonează, așa cum ființele vibrează și rezonează. Gândurile, cuvintele, gesturile, totul rezonează în jurul nostru, în Univers. Materia din care suntem

⁸ În traducerea lui Al. Philippide și Ion Gorun. (n.tr.)

⁹ Albin Michel, 2015.

compuși va intra în rezonanță cu aceste vibrații, care se vor impregna în noi.

Știi că muzica lui Mozart este folosită în spitale pentru a contribui la refacerea neuronilor deteriorați în cazul nou-născuților? Sonata *Köchel 448* este utilizată în mod special în neuropsihiatrie. De ce Mozart și nu altcineva? În cartea lui, *De ce Mozart*¹⁰, Alfred Tomatis, medic specialist ORL, cu care am colaborat multă vreme, a arătat că există o armonie specifică melodiilor create de acest renumit compozitor. Atât în sonate, cât și în concerte, muzicianul va căuta întotdeauna un sens al uniunii perfecte între instrumentul solo și orchestră: tu (instrumentul solo), în armonie vibrațională ideală cu restul lumii. Doctorul Alfred Tomatis estimează că Mozart nu cântă la vreun instrument... e mult mai mult de-atât. Din punctul lui de vedere, marele compozitor cântă la „corpul uman, fiind un virtuoz al sistemului nervos vegetativ.“

Astfel, Mozart redă ca un ecou experiențele noastre din trecut, cele în care spiritul încă nu s-a întâlnit cu limbajul. Vibrațiile muzicii sale sunt deci înțelese și resimțite direct de corpul nostru. Iată cea mai frumoasă dintre partiturile muzicale! Fiecare eveniment din viața ta este provocat de o vibrație exactă a propriului corp, într-un anumit moment, corp care va rezona cu lumea exterioară prin intermediul respectivei vibrații.

Să vedem exemplul lui Hugo, care pe parcursul copilăriei a trăit niște momente extrem de dureroase, fiindcă avusese un tată manipulator, care se purta foarte rău cu el. Când era însărcinată, mama lui Hugo se temea „să nu fie certată“ de soțul ei, care se enerva din nimic și care nu își dorise copilul. Corpul fătului a memorat așadar această suferință și vibrație. Să îl vedem pe Hugo după câțiva ani, în curtea școlii. Profesorii săi

---

¹⁰ Fixot, 1991.

nu înțelegeau de ce băiatul este țăpul ispășitor al clasei, pe care cădea totul mereu. Mai târziu, pe parcursul vieții, îl regăsim în situații similare: are de ales între diferite slujbe, dar optează sistematic pentru cea care îl va pune în fața unor colegi sau a unui șef care îl manipulează sau a unui patron care profită de el și împotriva căruia e nevoit să lupte... Alegerile lui Hugo îl conduc mereu către vibrații identice.

Înainte de a-și realiza grila de viață și de a demara un travaliu cuprinzător referitor la memoria celulară, Hugo are tendința să considere că ceea ce i se întâmplă ține de „ghinion“, fără să înțeleagă pe deplin ce se petrece. Analizate separat, lucrurile nu par să aibă vreo legătură între ele. Când trecem însă totul pe hârtie, ne dăm seama că, în general, corpul lui Hugo se plasează sistematic într-o vibrație care îl va determina să o caute pe cea resimțită inițial în pânțelele mamei sale, o vibrație care spune: „O să fiu certat...“

Atât timp cât Hugo nu va intra în rezonanță cu propriile vibrații, le va întâmpina pe cele din lumea exterioară din postura de victimă și nu va putea fi actorul propriului destin. Am realizat împreună o cercetare referitoare la vibrațiile care îl caracterizează: cu ce anume intră în rezonanță? Studiul armonicelor ne poate ajuta în acest sens.

Să ne închipuim că viața noastră este asemenea unei coarde întinse, pe care noi rezonăm și care intră în vibrație cu evenimentele exterioare: o ciupitură, o frecare sau o lovitură... Vom auzi apoi într-o manieră globală un singur sunet care revine (de exemplu, nota do), care se va propaga și se va diviza într-o multitudine de alte sunete care o compun și pe care le numim armonice. Acest aspect îl vom studia în cele ce urmează.

Un eveniment fundamental din viața noastră este analizat ca întreg, în realitate fiind compus dintr-o multitudine de alte evenimente care rezonază cu el. Acestea vor defini bogăția și

forța înțelegerii sensului evenimentului inițial. Marc Fréchet și-a construit instrumentul pe care l-a numit „grilă de viață” pornind de la sunetele armonice¹¹, asemenea celor din sfera muzicii.

Suprapunându-se, aceste sunete armonice creează bogăția sunetului global, dar și timbrul său. Sunetele armonice formează intervale foarte exacte, pentru aceeași notă: dacă divizăm intervalul în două, obținem o octavă¹². Dacă îl împărțim la două treimi, obținem o cvintă; dacă îl împărțim la trei pătrimi, obținem o cvartă, iar dacă îl împărțim la patru cincimi obținem o terță. Dacă aplicăm această vibrație muzicală în grila noastră de viață, vom vedea mai exact diferitele date la care a vibrat aceeași notă.

Cu ajutorul unui practician, poți explora legăturile regăsite în sunetele armonice, pornind de la premisa că evenimentele din viața ta respectă o logică tipică muzicii. Ascultându-te cu atenție și știind ce întrebări să îți pună, specialistul în memoria celulară te va ghida în acest domeniu destul de complex, folosindu-se în același timp de toate celelalte instrumente tipice metodei.

Cum studiem armonicele?

Pentru o mai mare clarificare, să ne concentrăm asupra unui eveniment exact, de exemplu întâlnirea lui Hugo cu un nou patron manipulator. Vom lua în considerare vârsta pe care o avea atunci când i s-a întâmplat acest lucru: 32 de ani. La 32 de ani, Hugo resimte această vibrație de „rele tratamente și manipulare”, fără să știe de ce trece prin așa ceva.

Așteaptă în mod sistematic ca cei din jur să îl salveze din această situație. Vom analiza și celelalte evenimente pe care le oglindește: fiecare dintre aceste armonice arată ce anume se repetă sau ce este trecut sub tăcere...

¹¹ Tonuri secundare și suprapuse care însoțesc orice ton principal. (n.tr.)

¹² Interval între două sunete ale gamei, la distanță de opt trepte. (n.tr.)

- Prin intermediul *terței*, voi analiza latura „neșteptată“ a acestui eveniment. În acest sens, voi împărți vârsta pe care o are subiectul la data producerii evenimentului (32) la trei, apoi voi scădea acest rezultat din vârsta propriu-zisă, obținând 21 de ani.

$$32 : 3 = 10,6; 32 - 10,6 = 21 \text{ de ani și } 4 \text{ luni}$$

Iată cum la vârsta de 21 de ani, Hugo s-a despărțit brusc de logodnica lui, fiindcă tatăl acesteia a pus presiune pe ea chiar înainte de începerea petrecerii de logodnă.

- Prin intermediul *cvarței*, vom asculta tăcerea și sensul ascuns, mai exact tot ceea ce nu a fost spus. În acest sens, vom împărți vârsta lui Hugo la patru, apoi vom scădea rezultatul din vârsta pe care o avea la momentul în care s-a petrecut evenimentul studiat.

$$32 : 4 = 8; 32 - 8 = 24 \text{ de ani}$$

La această vârstă, Hugo avea să își dea seama că îi murise un unchi de a cărei existență habar nu avusese. Acum încearcă să înțeleagă de ce tatăl său se enervează și tace de fiecare dată când cineva îi vorbește despre fratele „ascuns“.

- Prin intermediul *cvintei*, încercăm să ajungem la chintesența evenimentului, adică la sensul ei profund: cvinta este sensul. În acest sens, împărțim vârsta lui Hugo la cinci și scădem acest rezultat din vârsta pe care o avea la momentul producerii evenimentului.

$$32 : 5 = 6,4; 32 - 6,4 = 25 \text{ de ani și } 6 \text{ luni}$$

Această vârstă corespunde momentului în care părinții lui au divorțat. Hugo nu a știut niciodată din ce motiv au făcut-o exact atunci, în condițiile în care lucrurile mergeau prost de ani de zile. Cu toate acestea, tatăl îl anunțase solemn că divorțul se produsese din... vina lui Hugo.

- Prin intermediul *unisonului*, cea de-a șasea notă, ne vom uita pur și simplu pe același rând din coloana aferentă evenimentului. Vom încerca să observăm legăturile directe între cele două evenimente cu care se confruntă: la vârsta de opt ani Hugo vede un exhibiționist care iese din școală, un bărbat care se apropie periculos de mult de el. Este „salvat“ de un trecător care îl gonește pe exhibiționist.

- Prin intermediul *septimei*, vom căuta factorul „revelator“: ar putea fi o cale de ieșire, o întâlnire care i-a adus o gură de aer proaspăt, o vizită cu rol hotărâtor la un terapeut... În acest sens, vom împărți vârsta lui Hugo la șapte și vom scădea rezultatul obținut din vârsta pe care o avea la momentul producerii evenimentului studiat.

$$32 : 7 = 4,6; 32 - 4,6 = 27 \text{ de ani și } 7 \text{ luni}$$

În cazul lui Hugo, este vârsta la care și-a întâlnit viitoarea soție.

- Prin intermediul *octavei*, vom căuta senzația care, în străfundurile corpului, are „aceeași vibrație, același miros și aceeași savoare“, ca și cum evenimentul ar fi luat proporții în ciuda noastră, indiferent că a fost trăit sau nu. În acest sens, vom împărți vârsta lui Hugo la opt și vom scădea acest rezultat din vârsta pe care o avea în momentul în care s-a petrecut evenimentul studiat.

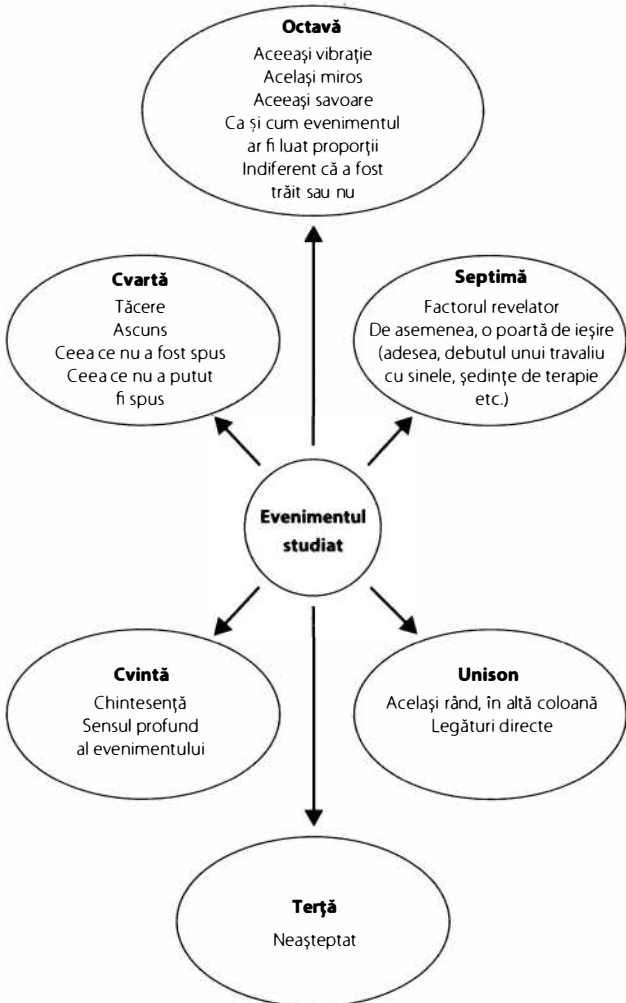
$$32 : 8 = 4; 32 - 4 = 28 \text{ de ani}$$

La 28 de ani, Hugo concepe primul său copil. Simte o bucurie imensă, dar și o teamă pe măsură, însoțită de dorința profundă de a fugi de această responsabilitate nouă. Simte nevoia să „recunoască“ acest copil, dar și să se poarte ca și cum nu ar exista...

Dacă practicianul nu face legătura între toate aceste evenimente, este imposibil să fii conștient de propria persoană.

Prezența în oglindă este indispensabilă. Apoi, într-o zi, pacientul va putea face el însuși niște legături. Nu va ști însă niciodată că face ceea ce trebuie, așa cum se întâmplă la o ședință față în față.

ARMONICELE

Observarea repetițiilor

„O, tot ce nu spun
Ceea ce nu spun nimănui
Îmi aduce nefericirea
Rezonând și lovind cu încăpățănare ceva în mine.“
– Louis Aragon, *Ceea ce nu spun nimănui*

Cobori puțin câte puțin în istoria personală și simți că este vorba de fiecare dată despre aceeași durere. Aceeași emoție revine în propria carne, indiferent de evenimentul trăit. Cel mai dificil de integrat este faptul că nu mintea îți vorbește, ci corpul. E ca și cum ai avea o vânătaie în corp – o vânătaie care îți spune ceva și care îți face rău. Ce este această vânătaie? De unde vine ea? În ce măsură interferează cu ceea ce ți se întâmplă în viața de zi cu zi? Când a apărut prima dată? Care e povestea acestei vânătăi, a acestei suferințe fizice? Îți aparține ție sau strămoșilor tăi? Totul este înscris în carne, nu în minte. Travaliul bazat pe memoria celulară constă în identificarea și în recunoașterea mesajului pe care corpul vrea să ni-l transmită – cu alte cuvinte, hard disk-ul complet al memoriei noastre.

Practic, chiar dacă incidentele sunt înlănțuite și nu poartă același nume, senzația pe care o avem este identică, fără să reușim să o transpunem în cuvinte. Cert este că ne afectează destul de tare și se repetă fără să știm exact de ce. Pentru mai multe

informații îți recomand cartea *Psihogenealogia și rănilor din familie*, de Anne Ancelin Schützenberger¹³! Vei găsi în ea numeroase mărturii din cercetările realizate de autoare în calitate de terapeut, în legătură cu subiectul evenimentelor sau situațiilor care se repetă în cadrul unei familii. De altfel, am și lucrat direct cu această profesoară emerită, care îmi trimitea adesea pacienți asupra cărora să aplic teoria memoriei celulare. Mama, discipola lui Sri Aurobindo, numea aceste tipare „obiceiuri letale“.

Așadar, ne vom continua investigațiile studiind repetițiile. Vom asculta atât povestea ta de viață, cât și reacțiile propriului corp. Dacă ți-ai completat grila, vei observa că, de la coloană la coloană, evenimentele se regăsesc față în față. Prima coloană din grilă începe de la cele optsprezece luni de dinainte de naștere și continuă până în momentul în care ai devenit independent din punct de vedere financiar. De exemplu, la vârsta de cinci ani ți-ai schimbat domiciliul – o schimbare care te-a traumatizat – și, douăzeci de ani mai târziu, în timp ce te afli în al cincilea an al noului tău ciclu de viață, ai notat că ți-a murit câinele sau că cea mai bună prietenă s-a căsătorit.

În etapa aceasta, îți recomand să nu încerci să găsești cu orice preț o soluție și să nu cauți la nesfârșit legături care, la prima vedere, nu există. Minte ar trebui să se concentreze pe descinderea în corp și pe senzațiile profunde pe care le resimți. De aceea sfatul meu este să nu te gândești prea mult atunci când identifici o paralelă vagă. Evident, e posibil ca unele legături să fie destul de clare. De exemplu, dacă ai notat în grila de viață că ai divorțat de trei ori, merită să afli ce loc a ocupat divorțul în viața ta. De cele mai multe ori, anumite elemente dezvăluie o suferință nerezolvată, astfel că propriul corp îți transmite mesaje

¹³ *Psihogenealogia și rănilor din familie: legăturile transgeneraționale, secretele de familie, sindromul de aniversare, moștenirea traumelor și practica genosociogramei*, colecția Psihogenealogia, Editura Philobia, 2015. (n.tr.)

cel puțin enigmatice... În acest stadiu, nu încerca să găsești imediat o legătură între moartea unui cățeluș și faptul că te-ai mutat în altă parte sau între un bilet la loto și decesul unei mătuși din partea bunicii. Doar propriul corp va putea să îți dezvăluie secretul suprem, cel pe care mintea refuză să îl privească în față, fiindcă nu ai transpus niciodată răul în cuvinte. Vizualizează-ți celulele ca un disc pe vinil: pe ele sunt gravate LP-uri cu tot ceea ce ai trăit – atât tu, cât și strămoșii tăi. Dacă un grăunte de nisip se amestecă în aceste LP-uri, atunci discul se va zgâria și va sări sau va repeta informația atunci când diamantul va trece peste o dată importantă din ciclul tău de viață.

Să luăm un exemplu: Martine este un copil prematur, născut la șapte luni. Ca să supraviețuiască, a fost luată din brațele mamei și așezată într-un incubator. Indiferent cât de cald ar fi în el, incubatorul nu poate înlocui căldura corpului mamei și sentimentul de siguranță care se construiește în cursul celor nouă luni de sarcină. Martine vine așadar pe lume într-un cadru rece, tipic medical. În grila ei de viață, regăsim în această perioadă cheie a nașterii premature vibrații similare cu evenimente cu care, la prima vedere, nu au nicio legătură. De-a lungul celor două cicluri pe care le-a trăit deja, Martine notează un episod de „axfisieră“, apoi, douăzeci și cinci de ani mai târziu, o spargere de locuință. Aparent, nu exista vreo legătură între ele. Cu toate acestea, după ce intră în contact cu senzațiile propriului corp, cuvintele prin care explică cele două evenimente sunt „apă înghețată“ și „hoțul m-a închis pe balcon și am fost convinsă că o să mor de frig“... În fața unor situații care nu seamănă deloc între ele, corpul reacționează întotdeauna la fel – ca și cum Martine ar fi apăsat sistematic pe butonul „rece“.

Evaluarea repetițiilor

După ce ai notat în grila de viață mai multe evenimente, pune-ți următoarele întrebări: „Cum mă simt în interior? Mi-e teamă? Simt că sunt furios? Care sunt evenimentele în cazul cărora am avut aceleași senzații la nivel fizic?“

- Simt că ..... atunci când mă gândesc din nou la
- Simt că ..... atunci când mă văd din nou

Cum îmi identific „obiceiurile letale“?

Există repetiții „catastrofale“, boli una după alta, separări violente, accidente... Este însă la fel de important să înveți să identifici și „micile obiceiuri“ de care vrei să scapi și care „îți strică viața“. Poate fi vorba despre o problemă de alimentație, despre o creștere regulată în greutate și despre faptul că te îngrași la loc după ce slăbești, despre dependența de zahăr, de tutun, de alcool, de jocuri de noroc, de muncă...

Cum le identifici? Notează pur și simplu situațiile în care ți-ai spus: „Trebuie să...“.

Iată câteva exemple: „Ar trebui să mă apuc de sport“, „Ar trebui să nu mai ciugulesc între mese“, „Ar trebui să încetez să mai țip la copiii mei“...

Obiceiurile tale „letale“ se ascund în spatele acestor două cuvinte: „trebuie să...“. Observă reproșurile pe care ți le faci, fără să schimbi practic nimic din ceea ce faci. Notează:

- Trebuie să .....
- Trebuie să .....
- Trebuie să .....

Notează toate situațiile în care spui „Oricum ar fi...“. vei conștientiza astfel convingerile limitative și repetitive, care te împiedică să simți ceea ce are corpul să îți transmită.

Iată un exemplu: „Oricum ar fi, pe mine pică întotdeauna“, „Oricum ar fi, mie mi se fac mereu reproșuri“, „Oricum ar fi, toți bărbații sunt lași“, „Oricum ar fi, îmi place la nebunie zahărul“, „Oricum ar fi, nu voi arăta niciodată slabă“.

- Oricum ar fi, ...
- Oricum ar fi, ...
- Oricum ar fi, ...

Ulterior, când vei fi terminat de citit această carte, îți propun să recitești toate aceste fraze care încep cu „Trebuie să...“ și „Oricum ar fi...“ și să le transformi, când te vei simți pregătit, în alegeri.

- Aleg să am grijă de corpul meu.
- Aleg să .....
- Aleg să .....
- Aleg să .....

Atenție! Nu uita că universul nu aude negațiile. Așadar, dacă veți scrie „Aleg să nu mai fumez“, Universul va înțelege: „Aleg să fumez.“ Prin urmare, formulează-ți alegerea într-o manieră pozitivă: „Aleg să respir în fiecare zi oxigen.“

Lui Virginie îi e teamă că va înnebuni

Indiferent că sunt evidente sau ascunse, repetițiile reprezintă mereu simptomul unui mesaj pe care corpul vrea să îl

transmită. Dacă nu îi răspundem, suferința se consolidează și se repetă, ca și cum ar vrea să se facă auzită. Atunci când o persoană constată că în familia ei se repetă anumite evenimente nefericite, apare teama de un destin fatal, dar și sentimentul că nu are cum să scape. Este și cazul lui Virginie, care apelează la mine ca să îmi vorbească despre nemulțumirile pe care le are în relația cu propriii copii, dar și cu familia. Problema este că, timp de mai multe generații, familia ei fusese afectată de nebunie. Străbunica lui Virginie înnebunise la 45 de ani și la fel și una dintre fiicele ei (mătușa lui Virginie). Ciudat, dar Virginie nu se temea pentru ea însăși, ci se gândea că nenorocirea i-ar putea lovi pe copiii ei: „Știu că nu e deloc rațional, dar nu mă pot împiedica să mă gândesc că pare o fatalitate.” Cu ajutorul travaliului în memoria celulară, ajungem la concluzia că, în general, corpul lui Virginie voia să transmită un secret – evidențiat în grila ei de viață în diferite moduri, deoarece evenimentele „descoperite brusc” și „elementele ascunse” par să se repete la date exacte în cadrul ciclului, întotdeauna în luna octombrie.

O rog pe Virginie să stea de vorbă cu mama ei pe acest subiect: ce anume s-a întâmplat în luna octombrie și i s-a ascuns? Femeia refuză să răspundă... Evident că există un secret. La cafeneaua din sat, află de la o vecină ceea ce toată lumea știe, în afară de ea: străbunica ei fusese adoptată în luna octombrie.

Supărată că nu îi spusese nimeni nimic, Virginie se duce înapoi la mama ei și o întreabă de ce păstrase tăcerea. La urma urmei, adopția nu e o rușine. Aceasta îi explică faptul că fetița adoptată era rodul unei relații „neplăcute”, lucru care nu era văzut cu ochi buni în familia lor, care provenea din burghezia clasică, tradițională. „De altfel”, i-a mărturisit ea, „străbunica ta nu a știut niciodată nimic referitor la

nașterea ei – și nici mătușa ta. Eu însămi am aflat la fel ca tine, dintr-o întâmplare.”

Nu e aceasta oare esența nebuniei? Să ai sentimentul că nu ești înțeles într-o lume în care „toți se înțeleg”? Nu le putem ascunde nimic propriilor celule. Virginie își continuă în prezent travaliul de reparare, astfel încât repetițiile care au legătură cu tăcerea să înceteze să o mai chinuiască...

Émile se află întotdeauna în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit

Émile are sentimentul că toată viața lui poate fi rezumată în câteva cuvinte: că este în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit. După ce asistase la o faptă abominabilă, când o prietenă fusese ucisă cu violență, Émile este acum martorul cheie într-un scandal sanitar și ecologic de amploare. Dacă se gândește în urmă la viața lui, vede că la acest cocteil exploziv se adaugă și faptul că fusese implicat într-un proces la Tribunalul Muncii, când susținuse un coleg acuzat de hărțuire, dar și alte câteva scene îngrozitoare, de accidente rutiere, extrem de violente, care se derulaseră sub ochii lui. Și mai există și moartea suspectă a propriului tată, care se înecase în mijlocul unui lac, după ce căzuse din barcă. Justiția ajunsese la concluzia că fusese un accident. Da, Émile consideră că e „prea mult” pentru un singur om și o singură viață. Corpul său manifestă foarte puternic această supradoză de violență, simțind nevoia de alcool. Émile este epuizat. Îi e din ce în ce mai greu să lupte. În această etapă a vieții lui, trebuie să accepte treptat să identifice legătura dintre toate evenimentele de mai sus și faptul că ele „se învâртеau în jurul justiției” și nu se petrecuseră întâmplător. Dacă va

reuși să accepte acest lucru, se va apropia încet de rana inițială „engramată” în propriul corp. Prin intermediul unor flash-uri, în vis, se revede în barcă. Își vede tatăl căzând în apă. Da, corpul îi spune că părintele lui a căzut accidental. Băuse în ziua aceea. Ca de obicei.

Miracolul nu se petrece însă brusc, ci este vorba mai degrabă despre o succesiune de încuietori care cedează una după alta. Străbatem puțin câte puțin straturile propriului corp, ca să ajungem la sursa durerii.

Émile reia la nesfârșit în minte scena petrecută pe lac. Nu avansează însă deloc. Într-o bună zi, corpul îi vorbește totuși din nou, despre curent și despre flux. I se face greață. Este dezgustat de apă. De dependența lui de alcool. Și iată în sfârșit și sursa: se vede pe sine în timp ce își privea tatăl zbatându-se. Barca se îndepărtează, purtată de curent. El nu vâslește și nici nu se mișcă. Este un simplu spectator. Ar fi putut oare, la cinci ani, să vâslească? Ar fi putut lupta împotriva râului? Nu ar fi fost ceva imposibil. Însă nu își dorise. Și iată cum se află mereu Émile la locul nepotrivit, în momentul nepotrivit: martor al clipei în care tatăl său murise înecat, martor al unei crime sau martor al unui accident rutier.

Travaliul lui Émile nu s-a finalizat nici acum. El a fost nevoit să accepte că anumite evenimente se repetau și va trebui să lucreze asupra acestui episod cheie care a antrenat declanșarea tiparelor ulterioare.

Inițiere în biorezonanța celulară

„Nimic nu e mai bine decât să privești
și să atingi ca să știi unde te afli.“

– Tahar Ben Jelloun

Așa cum am mai explicat până acum, instrumentele pe care le folosesc reprezintă tot atâtea dovezi care permit metodei să te ghideze pe drumul cel bun. Biorezonanța celulară este instrumentul prin care te poți întâlni cu propriul corp, instrument conceput și dezvoltat de Véronique Brousse, creatoare a biorezonanței celulare și autoarea cărții „Si mon corps m'était conté”¹⁴. Este și motivul pentru care am dorit să scrie acest capitol și să o las să vorbească, pentru a vă explica esența.

Spusele lui Buddha reflectă exact mesajul corpului: „Mai bun decât o mie de cuvinte lipsite de sens este un singur cuvânt rezonabil, care îi poate aduce liniștea celui care îl ascultă.”

Biorezonanța celulară este un instrument care îți permite să redai corpului cuvântul, ascultându-i frecvența cu care vibrează, unică pentru fiecare ființă în parte. Pentru asta, practicianaul îți va asculta nivelul de energie, astfel încât să îți detecteze barometrul interior *mental, inconștient și corporal*. Aceste trei stări nu pot fi dissociate și intră în rezonanță unele cu celelalte.

---

¹⁴ Éditions Quintessence, 2013.

Când corpul manifestă un simptom, ne invită și ne convoacă să căutăm legăturile subtile și invizibile între ele. Minte, care este întotdeauna rațională, ca să ne protejeze de durere, îți va brui pistele, încercând să te facă să rămâi în zona de confort, cea din care nu poți avea acces la transformarea interioară.

Biorezonanța celulară pleacă de la principiul că toate cuvintele reprezintă vibrație, că vor intra în rezonanță cu frecvența pe care o purtăm și pe care o punem în lumină în viața noastră, astfel încât să ne manifestăm în propria melodie existențială, perfect acordată la cele trei planuri: mental, inconștient și corporal. Datorită acestui instrument, vom putea dialoga cu propriul corp, care ne va transmite mesajele sale. În absența biorezonanței celulare, acest mesaj nu poate fi înțeles de către minte.

Ca să ne referim la o imagine, e ca și cum ai încerca să urmărești un canal de televiziune fără să fi instalat un decodor care să decripteze semnalul...

Cum funcționează concret?

Practicianul îi va cere persoanei care vine la consultație să se plaseze „în intenția obiectivului său”: „Ce anume vreau să reechilibrez în viață?” Îi spune să închidă ochii și să își acceseze interiorul cu calm. Cum corpul nu aude decât cuvinte, este posibil ca practicianul să fie nevoit să își ajute pacientul să își formuleze simplu obiectivul, ca să permită emoției să se manifeste. Această emoție va deschide ușa corpului, astfel încât mesajul să poată fi transmis.

Datorită faptului că știe să asculte toate subtilitățile, practicianul va înțelege într-o primă fază mesajul corpului. Punându-și mâna pe antebrațul pacientului, va asculta felul în care circulă energia și variațiile acesteia în trup. Seamănă cu un dans interior, o mișcare permanentă, care oscilează în funcție de „starea

noastră vibratorie¹⁵, mai exact de modul în care ne circulă energia prin corp, comparabil cu circulația sângelui. Această undă este similară cu bătăile inimii: deși nu o ascultăm tot timpul, ea bate fără întrerupere.

Practicianul culege în tăcere roadele ascultării. Treptat, își conturează sensul poveștii tale de viață, pe care după aceea va putea să îl explice.

Ca să mă fac mai bine înțeleasă, iată și un exemplu. Sonia vine la mine la cabinet furioasă pe sora ei, care „ocupa tot spațiul din familie“. O rog așadar să exprime într-o singură frază ceea ce simte și să se plaseze mental într-un episod din viața ei în care consideră că propria soră „a ocupat tot spațiul“. Îmi pun apoi mâna pe antebrațul ei și mă retrag în mine, astfel încât să îi pot asculta unda de rezonanță din corp.

Mă va conduce către sensul profund al poveștii ei de viață: corpul conduce dansul. De altfel, el este și un extraordinar ghid pentru care adevărul e adevăr și minciuna e minciună. Din acest punct de vedere, nu există compromisuri. Dacă nu căutam punctul din care izbucnise la origine furia Soniei, el avea să știe cu siguranță.

Ulterior, când ne-am propus să explorăm mai în profunzime cauzele și povestea Soniei, am continuat să îi „interogăm“ corpul. Evident, am folosit toate instrumentele de care dispuneam, în sinergie. De exemplu, corpul este capabil adesea să ne ghideze către ecoul evenimentului, din grila de viață. Ne atrage atenția asupra repetițiilor la care nu ne-am gândit și face niște legături uimitoare, pe care mintea nu le acceptă întotdeauna. Și semnaleză acest lucru indicând, de exemplu, vârsta la care

---

¹⁵ Fiecare persoană are propriul ritm *în care vibrează*, în funcție de nivelul său de conștiință: dacă ești foarte trist, bolnav sau stresat, energiile tale fluctuează și vibrează la *frecvențe* diferite.

se repetă furia, în fața unui eveniment diferit, dar de aceeași natură.

Biorezonanța celulară nu este un instrument „magic” sau „obscur”. El se bazează pe niște fapte simple. În fața unui eveniment cu care ne confruntăm, dacă acesta intră în rezonanță cu o altă experiență îngropată în inconștient, corpul se va manifesta recunoscând ceva ce deja știe. Practicianul este format astfel încât să poată asculta subtil toate aceste lucruri, putând să recunoască mesajul corpului sau răspunsul perfect al minții, care vrea să ne protejeze.

Emmanuelle se simte vinovată

Emmanuelle apelează la mine și îmi exprimă suferința cât se poate de clar: „Mi-e foarte greu să ies din casă.”

Într-adevăr, este tipul de persoană casnică și i se pare peste puteri să se ducă la serviciu. De altfel, își ia tot timpul concediu medical. În schimb, când se află acasă, se simte bine, are o senzație de împlinire, ca și cum răul i-ar dispărea peste noapte. Până să vină la mine la cabinet, Emmanuelle trecuse deja printr-un travaliu îndelungat cu sine, ajutată de diferiți psihiatri, astfel că este capabilă să îmi explice de ce se comportă așa, fiind convinsă că reproduce identic un tipar parental: o mamă care stă acasă și un tată care pleacă la muncă.

Acest model nu i se potrivește, refuzând totuși și cealaltă cale, și anume să se ducă la serviciu. Prin urmare, întâmpină un blocaj. O rog pe Emmanuelle să se plaseze mental în acel moment dureros pentru ea, cel în care își sună șeful să îi spună că nu va ajunge la birou. Îi interoghez apoi corpul și încerc să sesizez o schimbare în ceea ce îi indică propriul

corp la evocarea obiectivului. În mod uimitor, corpul nu arată semne distinctive care m-ar putea face să merg mai departe. Ca să asculte corpul, practicianul se raportează la un tabel de referință, care îi va arăta nivelul de stres și de motivație din corp, cu privire la ceea ce trebuie să facă Emmanuelle. Această verificare îi permite practicianului să vadă că Emmanuelle e foarte motivată să își rezolve problema, dar că obiectivul în sine nu are un impact atât de mare asupra corpului, fiindcă vibrația corporală nu denotă suficient stres interior încât corpul să caute singur energia necesară procesului de transformare. Precizez deci din nou obiectivul, folosind propriile ei cuvinte, ca să îi pot investiga încă o dată corpul. Afirmatia inițială („Mi-e greu să ies din casă”) este dezvoltată, ca urmare a unui dialog în care am rugat-o să își facă ordine în gânduri. În urma discuției, am desprins câteva cuvinte cheie care să solicite mai mult corpul și să îi trezească niște senzații care să ne ajute să ne facem treaba.

La sfârșitul ședinței, corpul mă conduce către o problemă legată de învinovățire și suferință.

La prima vedere, aceste cuvinte care descriu reacția ei corporală nu îi spun nimic la nivel mental. Ea nu „înțelege”, vorbele „nu au sens” pentru ea.

Cercetând în continuare problema, am descoperit că suferința fusese provocată de un doliu pe care nu îl ținu-se și pentru care se simte vinovată – doliul pentru sora ei geamănă. Treptat, evenimentele se confirmă și totul capătă sens. Începe să vorbească din nou cu mama ei, care îi explică faptul că în primele luni de sarcină a sângerat, ceea ce înseamnă că pierduse această soră geamănă. Emmanuelle înțelege așadar că se simte vinovată pentru că ea personal a existat în afara uterului, în timp ce cealaltă a dispărut.

Corpul îmi vorbește

Travaliul în biorezonanța celulară nu se poate efectua decât cu un practician specializat. Între ședințe, este posibil să îți ascuți corpul și să îți notezi ceea ce simți. Dacă după o zi grea de muncă ai o durere chinuitoare de spate, scrie pe ceva. La fel și despre o migrenă care te sâcăie, deși la prima vedere totul merge bine. În plus, menționează întotdeauna în ce situație a dorit corpul să se exprime, deși tu nu te-ai așteptat. Acest lucru te poate ajuta în restul travaliului.

Lasă-te condus de ceea ce simți

„Singuraticul stejar
Cu-a lui coroană somptuoasă [...]
Acest uriaș al colinelor!
Înainte să vadă lumina zilei,
Se scufundă cu rădăcinile sale
Ca fundațiile unui turn.“
– Alphonse de Lamartine, *Stejarul*

Pentru a înțelege mai bine acest capitol, ce poate părea destul de teoretic atât timp cât nu ai reușit până acum să descinzi în corp și în materie, îți propun să îți imaginezi un copac. La început, el este o sămânță. Înainte de această sămânță, în iarbă și în sol nu exista nimic. Închide ochii și vizualizează solul gol. Sămânța intră apoi în pământ și copăcelul răsare puțin câte puțin. Crește. Își ancorează rădăcinile din ce în ce mai profund. Frunzele îi cresc, deja e mai mare ca tine. Îl privești mereu și vezi cu bucurie cum, după flori, îi apar fructele. Sunt mere, delicios de dulci. Te întinzi puțin și iei unul. Ții mărul în mână.

Aș vrea să-ți pun acum două serii de întrebări.

Te afli în fața acestui copac. Înainte, când sămânța nu se înfipsea în pământ, acolo nu se afla nimic. De ce a crescut acest copac? Cum se face trecerea de la neant la materie?

O energie vitală, prezentă în arbore, a împins și a trimis acest frunziș din pământ, îndreptându-l către cer.

Iată și a doua serie de întrebări. Ții mărul în mână. Dar ții oare și copacul? Îi preiei și energia vitală?

Răspunsul este *nu*. Ții o parte din arbore și poți rupe o frunză sau o ramură. Vei avea întotdeauna o parte din el și, prin fiecare celulă a copacului, ții în mâini această energie vitală. Dacă îl scoți însă din pământ cu totul, vei avea în brațe un copac mort și nu vei mai simți niciodată elanul vital care îl întruchipa.

Energia aceasta, impalpabilă, reprezintă esența arborelui. Totuși, nu poate fi considerată materie. Ea nu este nimic și, în același timp, este totul. Fără ea, nu există nici arbore, nici mere. Nici împingere, nici mișcare.

Ce se întâmplă, așadar, în noi? Unde se află această energie? Răspunsul este undeva adânc în corp. Îți voi cere acum să te gândești la tine, fără să îți mai imaginezi arborele. La început ai fost doar o celulă, formată din întâlnirea dintre un spermatozoid și un ovul. Înainte de asta, la prima vedere nu ai fost „nimic“. Nu puteai fi văzut, nu puteai fi considerat materie, dar cu toate aceasta existai deja în această energie vitală care te-a ajutat să crești. O forță prezentă în celulele tale a dus la apariția bătailor inimii și te-a învățat să mergi la timpul potrivit. În prezent, datorită aceleiași forțe, respirația îți umflă pieptul, indiferent că vrei sau nu... Și tot cu ajutorul ei citești acum rândurile de față.

Închide ochii și închipuie-ți că ai patru ani, apoi cincisprezece. Ai crescut, indiferent de starea ta de spirit sau dacă ți-ai dorit ori nu. Iar corpul tău nu mai este cel de la șase ani. Cu toate acestea, trăiești: energia care ajută inima să bată este prezentă, orice ai face. Dacă îți vezi sângele într-o eprubetă, ai în fața ta un lichid roșu și e posibil să te gândești, așa cum ai făcut-o și când țineai mărul în mână: „Nu sunt eu. E pur și simplu o parte din mine, o bucățică de materie în care se regăsește energia vitală.“ Într-o bună zi vei muri, iar cei dragi vor îmbrățișa o parte

din tine. Nu vor putea identifica însă acest elan vital venit de nicăieri și care se îndreaptă tot spre nicăieri, în zona aceea de care ne temem atât de tare.

Înainte de a lucra cu un pacient și înainte de a descinde cât mai adânc în ceea ce este scris în celule, îi ascult cu mare atenție povestea de viață. Ne îndreptăm încet, împreună, către locul acela unde durerea este inscripționată în corp și îl ghidez treptat, astfel încât să fie conștient de energia care circulă prin el. Nu mai este vorba despre „o mamă care suferă“ sau despre polițistul care „s-a plictisit de meseria lui“. Toate experiențele trăite seamănă cumva cu merele culese din copac. Ele sunt o parte a arborelui, fără să fie însă arborele.

Când o persoană ajunge la consultație, realizăm împreună, pas cu pas, grila de viață, astfel încât să conștientizeze treptat schemele repetitive. La fiecare ședință, mai avansăm puțin spre suferința inițială. Pacientul ajunge la mine după ce s-a confruntat în ultima vreme cu o anumită situație sau chiar mai multe, cu un eveniment care l-a jignit sau l-a rănit. El îi povestește totul practicianului, iar acesta percepe cuvintele mai importante, cele care au legătură cu emoțiile. Practicianul îi cere apoi pacientului să „se cufunde“ în acest context dureros și să „rămână“ acolo, iar acesta, la rândul lui, rezumă ceea ce simte în câteva cuvinte – nu foarte multe, fiindcă mintea preia altfel controlul, găsind explicații și luând-o astfel într-o altă direcție, mai puțin dureroasă.

De cele mai multe ori, pacientul stă întins, iar eu îi cer să respire profund, astfel încât să se detașeze, apropiindu-se în același timp de senzațiile declanșate de evenimentul trăit. Corpul trebuie să se destindă, astfel încât pacientul să renunțe la control. Evident, mintea preia regulat comanda, fiind vorba așadar despre un travaliu de durată. Rolul meu este să îl însoțesc ușor, astfel încât să-și poată resimți în profunzime senzațiile corporale. Apelez, de asemenea, la biorezonanță și la grila de viață.

Îi cer apoi să descindă treptat în senzațiile și trăirile corpului. O senzație aflată în legătură cu sufletul, cu spiritul – locul în care sălășluiește energia vitală: spațiul care nu moare niciodată, elanul vieții. Este o noțiune care apare încet și care nu e simplu de redat în cuvinte sau într-o carte, fiindcă ea trebuie simțită cu tot corpul, ca atunci când ții în mână mărul din copac. Puțin câte puțin, îmi conduc pacientul în acel loc din corpul său unde se află durerea inițială. Cu răbdare, reușește să iasă din blocajul suferinței, până când, la un moment dat, devine un simplu măr, printre multe altele. Repet tuturor pacienților: tu nu ești suferința ta, ea este o parte din tine și din istoria ta familială, dar nu te definește.

Căutăm apoi împreună, în corp, acest spațiu care nu moare niciodată. Învățăm să simțim respirația care creează în materie energia independentă de ceea ce vrea mintea să decidă. În funcție de nivelul persoanei respective, cobor puțin mai mult. Mă adaptez. Am și pacienți care îmi spun de la bun început că nu cred în asta, dar și pacienți care îmi spun că ei cred în Dumnezeu. Nu contează. Îi conduc pur și simplu în acest spațiu al libertății, dinlăuntrul lor: un spațiu format din energia care nu se rezumă nici la limitele corpului, nici la ale minții. În această energie ne regăsim sinele superior. El abia așteaptă să se exprime în spațiul pe care i-l acordăm puțin câte puțin.

Încet, accesând senzațiile profunde ale corpului, e posibil să trecem de la o lume în care totul se rezumă la dualitate (eu și corpul meu, eu și spiritul meu, eu și parcursul meu de viață, sunt fericit sau nefericit, sunt viu sau mort) la una a unității, compusă doar din această energie primordială.

Dacă reușesc să nu mă mai identific cu propriul corp, care va dispărea la un moment dat din planul fizic, cu propriile convingeri, cu faptul că sunt profesor sau avocat, cu ideea că nu am fost dorit, atunci durerea se va estompa treptat, fiindcă sinele

superior e mai presus de toate aceste lucruri. Ele reprezintă doar experiențe pe care le avem la nivel de materie.

Încetul cu încetul, cobor în senzațiile și în experiențele corpului. Sunt ca un arbore: nu sunt nici acest măr, nici celălalt măr, așa cum nu sunt nici această ramură, nici această floare. Eu sunt unul, sunt energia care circulă în acest arbore. Și cu cât mă distanțez mai mult de toate experiențele pe care le-am trăit, cu atât simt mai tare acest spațiu al libertății din mine. Treptat, găsesc semnificația mai profundă și mă îndepărtez de ceea ce mi-a fost dictat până atunci de diverse convingeri, de educația pe care am primit-o, de strămoși sau de rănilor acumulate. Nu rămân „împotmolit“ în experiențele mele.

Toate acestea nu se petrec însă peste noapte... Cei care apelează la mine au de cele mai multe ori povești de viață destul de dure. Întinși pe canapea, îmi vorbesc și descind în materie până când rămân blocați, încovoiați în fața rănilor inițiale. Indiferent de experiențele de viață acumulate, revine mereu aceeași senzație corporală. Pacienții se simt paralizați în momentul în care se trezesc în fața acestor răni. Așa că ne întoarcem acolo, ori de câte ori trebuie, ca să accesăm din nou și din nou durerea fizică. Atât timp cât au sentimentul că sunt blocați, trebuie să încerce din nou, până când vor accepta să privească realitatea drept în față.

Prin practică asiduă, schimbarea poate avea loc. Acesta este momentul în care pacientul poate accepta ceea ce este. El trebuie să se detașeze de mărul suferinței, să îl țină în mână și să accepte durerea.

„Da, accept faptul că am venit pe pământ să experimentez abuzul“, „Da, accept faptul că am venit pe acest pământ ca să văd cum e să fiu abandonat.“

Reîntoarcerea are loc în momentul în care acceptăm vibrația în care am intrat în momentul nașterii. Atât reîntoarcerea, cât și acceptarea sunt însă extrem de dificile, fiindcă, de cele mai

multe ori, pacientul este epuizat de murdăria vibrațională care a tot revenit și s-a repetat în viața lui. Singura modalitate de a scăpa de ea este să o accepte.

Evident că ne-am dori să scăpăm de această vibrație în care am decis să intrăm, dar e imposibil. Atât timp cât nu acceptăm, ea revine ca un bumerang. Cu cât o respingem mai tare, cu atât reapare mai mult.

Rolul meu este acela de însoțitor, reamintindu-le pacienților mei că au făcut niște pași mici spre acceptare. Le spun mereu cât de greu le era în urmă cu doar șase luni. Treptat, unii dintre ei vor reuși să vorbească cu căldură despre experiențele lor din trecut.

Dacă pacientul se simte blocat, rolul meu este să îl ajut să accepte, în liniște. Ideea este să privească drept în față zidul în fața căruia se regăsește: este „momentul zidului“. E nevoie de răbdare. Este un moment important, fiindcă tot acum învață să se iubească pe sine. Procesul se derulează treptat, nu eu hotărâsc, și nici pacientul. Lăsăm corpul să se exprime și el ne va ghida, fiindcă știe drumul secret al suferinței.

Atât timp cât îmi spun: „Eu sunt tot ceea ce am trăit și mi-e rușine de asta“, înseamnă că mă judec. Dacă știu însă că nu este vorba de mine, ci doar de niște experiențe, atunci mă ridic treptat și simt o libertate cu totul nouă, mă simt unul, în uniune cu tot ceea ce mă înconjoară, fără să mai fiu sfâșiat de ceea ce mi se întâmplă. Descopăr un spațiu al libertății în care voi putea să evoluez și să înfloresc.

Atâta vreme cât crezi că *ești* corpul tău, atâta vreme cât crezi că ești *experiența pe care o trăiești*, te învârti în cerc și suferi. Când simți însă că energia va continua să trăiască și după ce tu nu vei mai fi, dincolo de ego, atunci va începe să se concretizeze și reîntoarcerea. „Omul este o ființă spirituală venită pe această lume să experimenteze materia“, scrie Teilhard de Chardin.

Hélène se lasă condusă în propriul corp, până la rana inițială

Părinții lui Hélène sunt foarte îndrăgostiți unul de celălalt și fac sex înainte să se căsătorească. Când îl anunță pe partenerul de viață că este însărcinată, mama Hélène este încrezătoare și radiază de fericire. Atitudinea viitorului tată nu este însă cea așteptată. Reacționează foarte rău, astfel că femeia se hotărăște să facă un avort. Hélène va veni pe lume mai târziu, într-un context caracterizat de moarte și de lipsă de încredere. La câteva luni de la acest eveniment, cei doi, în continuare îndrăgostiți, decid în cele din urmă să se căsătorească, iar Hélène vine pe lume la scurtă vreme.

Nici de această dată lucrurile nu se desfășoară așa cum fuseseră prevăzute, fiindcă tatăl refuză din nou să accepte ideea de a avea un copil, chiar dacă sarcina are deja o lună. Culmea decepției, bărbatul o anunță pe mama lui Hélène că s-a îndrăgostit de altă femeie. De data aceasta, mama decide să păstreze copilul. În utero, fătul Hélène se dezvoltă într-un context extrem de dificil: trădare, lipsă de încredere și un avort pe fundal...

Hélène vine la mine la cabinet fiindcă, pe parcursul vieții ei de adult, are doar relații dificile, violente, la limita sado-masochismului, cu bărbați care nu sunt niciodată liberi și care o părăsesc sistematic.

Unul dintre ei, libanez, a crescut într-o țară măcinată de război. Hélène se căsătorește cu el. Hotărăsc să aibă un copil, doar că, atunci când sarcina are deja o lună, bărbatul ajunge la concluzia că „într-un final, nu a fost o idee chiar atât de bună”, părăsind-o pe loc.

Copilul crește. Hélène cunoaște și alți bărbați, dar de fiecare dată tiparul se repetă. În plus, după una dintre aceste relații sfârșite foarte prost, decide să facă un avort, ca să

nu mai treacă la nesfârșit prin aceeași situație. Este extrem de supărată pe ea însăși și nu suportă să își vadă copilul la tatăl lui, un tip violent, în care nu puteai avea încredere. De fiecare dată când copilul pleacă și se întoarce, simte în corp o durere de nedescris și este cuprinsă de disperare.

Hélène știe contextul în care s-a născut, dar și ce a trăit în pântecul mamei sale. Începe să conștientizeze treptat că, dacă vrea ca toate acestea să ia sfârșit, trebuie să le experimenteze în propriul corp.

La un moment dat, la una dintre ședințele de terapie, îi cer să își imagineze momentul chinuitor în care fiul ei se întoarce acasă după o perioadă în care a locuit la tatăl lui.

Retrăind filmul, corpul face mici progrese și se „aruncă” în această durere. La fiecare ședință, Hélène îmi povestește o altă situație care a făcut-o să sufere și coborâm din ce în ce mai mult către rana inițială. De fiecare dată, Hélène își ia o poziție chircită, are senzația de frig și se simte blocată, ca și cum ar fi ajuns în fața unui zid.

Cu ajutorul biorezonanței, îi testez corpul, care mă ghidează către perioada primelor luni de sarcină. Hélène înțelege, fiindcă își știe foarte bine povestea. Acum va trebui să o și accepte puțin câte puțin, retrăind în mod repetat sentimentul de respingere și de trădare, dar și povestea de viață a mamei ei. Testul de biorezonanță ne arată cât de bucurătoare este că are acest copil, dar și o lipsă totală de încredere în viitor. Hélène se simte goală pe dinăuntru, înghețată, o copleșește sentimentul de moarte iminentă și retrăiește avortul făcut de mama ei înainte ca ea să fie concepută.

Povestea de viață a fiului ei îi declanșează sistematic această vibrație originară. Știe ce se petrece, dar se simte blocată. Pentru ca reîntoarcerea să aibă loc, ea trebuie practic să accepte treptat ceea ce este, dar și vibrația identică,

cea în care a acceptat să vină pe această lume. Hélène s-a săturat totuși de ceea ce a ajuns să experimenteze. Are un sentiment de dezgust, ar vrea să fugă și îi e imposibil să ajungă la un nivel de profunzime atât de mare încât să accepte toate experiențele pe care le-a avut până acum.

Ca să o ajut, îi amintesc cât de mult a avansat. Hélène reușește deja să vorbească pe un ton plin de căldură despre părinții ei, începe să țină un doliu și să se împace cu avortul pe care ea însăși l-a făcut... Acceptă încet această vibrație. Chiar dacă durează destul de mult, este etapa în care învață să se iubească pe sine, ceea ce o va elibera.

Așadar, trebuie să descindă în mod repetat în corp și să se trezească în fața acestui zid, de fiecare dată când un anumit eveniment declanșează o amintire specifică. Progresele nu apar peste noapte, așa că indicat este să nu renunțe.

Hélène va învăța treptat să se privească cu mai multă compasiune. Această experiență, această vibrație nu o definesc, nu o reprezintă. Ea se va detașa lent, până când nu va mai avea deloc sentimentul de rușine, nu se va mai judeca și va descoperi treptat acest spațiu al libertății în care își va putea crește copilul așa cum trebuie.

Învăță să te vezi trăind

Când ai sentimentul că tot re trăiești o anumită situație, fă o pauză și observă-te. Conștientizează ceea ce ți se întâmplă în viața de zi cu zi. Observă senzațiile corpului în respectivele momente. Notează dacă simți că ți-e frig sau dacă ai un nod în stomac... Iar dacă acest nod revine, într-o situație care ți se pare complet diferită, notează și acest lucru. Corpul îți arată, de fapt, că situațiile sunt identice.

Conștientizează prezența energiei

În timpul zilei, iau din când în când o pauză și respir. Mă gândesc la mâna, la brațul sau la piciorul meu, apoi îmi scanez complet corpul. Sângele care circulă, inima care bate, respirația... Simt spațiul viu, independent de mine. Învăț să simt aceste lucruri de mai multe ori pe zi. În corpul meu există acest spațiu al libertății, independent de experiențele pe care le-am acumulat sau de felul în care mă judec. Descinderea în corp este drumul către această libertate.

Descoperirea rănilor inițiale

„Unele dureri și-au pierdut memoria și nu își mai amintesc de ce sunt dureri.“

– Antonio Porchia

Am văzut deja în capitolele precedente că momentul nașterii și lunile precedente, respectiv cele care i-au urmat ar putea avea un impact foarte mare asupra felului în care ni se derulează viața. Încetul cu încetul, conștientizarea tuturor aspectelor înscrise în propriile trupuri sub formă de suferințe ne permite să ne eliberăm și să ne vindecăm. Vom analiza acum perioada copilăriei. Pe parcursul ei, am interacționat cu figura maternă și cu cea paternă. Indiferent că au fost prezenți sau absenți, atunci ne-am conturat modul în care ne raportăm la partea masculină, respectiv la cea feminină.

Copilăria ta este ca un castel din cărți de joc, care s-a ridicat treptat, bazându-se pe trei instincte arhaice, cu care suntem de altfel înzestrați în momentul în care venim pe lume. Ele se dezvoltă însă ulterior, pe parcursul vieții, existând și riscul ca unul dintre ele să fie afectate.

Instinctul de supraviețuire sau de conservare

Este cel care îl face pe bebeluș să plângă atunci când îi e foame sau să întindă mâna dacă e speriat. Acest instinct este situat la

nivelul stomacului. Esențial pentru evoluția noastră, el se bazează pe legătura cu mama, pe care ne-am construit-o încă din momentul nașterii. Există o perioadă în care bebelușul își va „lua“ hrana de la mama sa, exprimându-și nevoile. Indiferent că vorbim despre somn, căldură sau mâncare, el cere atenție, așteptându-se ca nevoile să îi fie îndeplinite. Această etapă a evoluției îi va permite să își construiască eul. Mai târziu, va ști să spună „eu“ și va ști și care sunt nevoile sale primare... Sau nu: atunci când funcția maternă a dat greș, cel mic nu reușește întotdeauna să își dea seama de ce anume are nevoie cu adevărat. E posibil chiar să aibă sentimentul difuz că nu știe cine este. La maturitate, se neglijează, nu își acordă atenție așa cum ar trebui și pune nevoile altora mai presus de ale sale.

Ai tendința să fii mai atent la nevoile celor din jur? Ai fost obligat să bei biberoane întregi de lapte, deși nu îți doreai, doar ca să fie respectat un program riguros, în condițiile în care ție chiar nu îți era foame? Mama ta a fost mai degrabă absentă? Sau mult prea prezentă, preîntâmpinându-ți fiecare dorință, oricât de mică? Atunci e posibil ca instinctul tău de supraviețuire să fi fost afectat.

Instinctul de relaționare

În al doilea an de viață, copilul va ieși treptat din „bula“ sa și va deveni interesat de nevoile celor din jur, învățând să coopereze. În această etapă, rolul tatălui este acela de a învăța copilul să se desprindă puțin câte puțin de mamă. Precizez că noțiunea de „tată“ sau de „mamă“ trebuie înțeleasă în sensul ei mai larg, de „funcție paternă“ și „funcție maternă“. Astfel, o mamă care locuiește singură cu copilul ei ar putea îndeplini și funcția paternă. Un profesor, un prieten, un naș sau bona pot prelua, de asemenea, unul dintre roluri. Important este să reținem că,

în această perioadă extrem de importantă în dezvoltarea ființei umane, dacă fuziunea dintre mamă și copil este prea puternică, cel mic nu va reuși să experimenteze în mod firesc tranziția la instinctul relațional. Or tocmai această tranziție îi permite să înțeleagă că, în afară de „eu“, mai există și un „tu“ și că va putea apoi să interacționeze cu ceilalți. Prin urmare, în această etapă a vieții, rolul tatălui este unul hotărâtor. Dacă el nu este îndeplinit așa cum trebuie, copilului îi va fi greu să se poziționeze corect în relațiile cu alte persoane: fie se va apropia prea mult, fie va păstra o distanță prea mare. Instinctul de relaționare este afectat, iar legăturile cu cei din jur îi vor provoca teamă, fiindcă nu va ști de ce anume au ei nevoie. De asemenea, există riscul să stabilim doar relații superficiale sau să ne simțim foarte singuri.

Instinctul de armonie

Se dezvoltă în jurul vârstei de șapte ani, când copilul începe să fie interesat de ceea ce se petrece în jurul său la un nivel mai larg – și în special în cuplul format din părinții lui. Acest instinct ne va permite ulterior să evoluăm. Cum interacționează cele două figuri, cea paternă și cea maternă, atunci când se întâlnesc? Dacă părinții tăi se ceartă tot timpul, este posibil să nu te simți în largul tău când ieși în public sau când relaționezi cu ceilalți. Dacă acest instinct este afectat, există riscul să ai sentimentul că ești un outsider sau să te poziționezi ca atare și să suferi. Indiferent de situație, nu ți se va părea că faci ceva valoros – oricum, nu mai valoros decât alții.

De asemenea, este posibil să ai un sentiment de suferință generalizată... fără să reușești să identifici o cauză anume. Ca să îți poți da seama ce se întâmplă, încearcă să notezi ce simți atunci când citești rândurile de mai jos:

- Simt că instinctul meu de conservare este afectat, fiindcă
- Instinctul meu de relaționare pare afectat, fiindcă cel mai des sufăr pentru .....
- Sufăr atunci când vine vorba despre instinctul de armonie fiindcă .....

Chantal mănâncă foarte prost

Chantal este o tânără foarte slabă. Îmi spune că nu-și pregătește niciodată masa, nu gătește și ronțăie tot timpul alune. În copilărie, își făcuse obiceiul să mestece capete de bețe. Avea mereu dureri de stomac și probleme intestinale. La finalul unei ședințe, îmi mărturisește că tatăl ei fusese prizonier de război și că se hrănise cu bețe din lemn. Am lucrat împreună asupra perioadei în care i se dezvoltase instinctul de conservare și am ajuns împreună la concluzia că suferise o rană importantă. Chantal a conștientizat acest lucru. I-am dat și câteva exerciții pe care să le facă în ideea de a-și reeduca acest instinct pierdut. I-am cerut, de exemplu, să intre într-un supermarket, să se plimbe prin diversele raioane, iar apoi să aleagă câteva alimente care îi fac poftă. Pentru asta, trebuia să afle ce anume vrea stomacul: cu o mână pe burtă, să circule printre rafturi, astfel încât să aleagă cu propriul corp.

În prima zi, și-a luat doar un iaurt și un borcan minuscul de compot. În a doua zi, o banană... Treptat, cu mâna pe stomac, a învățat din nou să își simtă nevoile profunde. În prezent, și-a achiziționat deja mai multe cărți de bucate și își invită prietenii la cină!

Prea aproape? Sau prea departe?

Instinctul de conservare și instinctul relațional se dezvoltă între zero și trei ani, raportat la funcția maternă și la cea paternă. Ele pot fi afectate de anumiți factori, care fie sunt prezenți în exces („prea mult“), fie sunt prezenți insuficient („prea puțin“): o mamă prea prezentă sau prea absentă, un tată prea autoritar sau deloc autoritar. Există un exercițiu corporal destul de simplu, care te poate ajuta să înțelegi mai bine aceste răni (dacă ele sunt prezente). În ateliere, pun două persoane să se așeze spate în spate. Una dintre ele poate reprezenta astfel relația cu mama sau cu tata. Cu ochii închiși, pacienții ascultă ceea ce le spune propriul spate. Cum este celălalt corp? Prea greu? Prea ușor? Imediat după aceea, cele două persoane se întorc și deschid ochii, putând să aprecieze distanța dintre ele. Dacă sunt foarte aproape una de cealaltă, nu se pot vedea și niciuna dintre ele nu se poate disocia de parteneră.

Distanțarea de mamă

„Există mame a căror dragoste seamănă cu o frânghie petrecută în jurul gâtului copilului: la cea mai mică mișcare a acestuia spre viață, lațul se strânge.“

– Christian Bobin, *Ressusciter*

Fiecare mamă își primește copilul în corpul ei, permițându-i astfel să intre în materie – sau nu. Uneori, în ciuda acestei energii vitale care se dezvoltă în ea, în adâncul sufletului – conștient sau inconștient – nu își dorește să trăiască un asemenea moment. În asemenea cazuri, vom aștepta toată viața o mamă care ar fi trebuit să ne dorească pe deplin, fără să o întâlnim vreodată...

Pe parcursul celor nouă luni, copilul simte în uter toate emoțiile ascunse, fără să perceapă însă nicio lipsă: nu îi e nici frig, nici cald, nici foame. Nevoile sale sunt îndeplinite fără ca el să trebuiască să ceară ceva. Și nu mama va decide sfârșitul acestei uniuni perfecte: energia vitală va împinge fătul în afară, indiferent că își dorește sau nu. Mama va însoți așadar copilul pe cale să se nască. Conracțiile îl împing în afară, experiența senzorială, cea a separării, fiind foarte puternică. Ruptura este una importantă, fiindcă bebelușul va trebui să părăsească universul călduț în care a locuit, ca să intre în următorul. Această separare este uneori un fel de moarte urmată de renaștere, brutală, pe care va trebui

să o acceptăm pentru tot restul existenței. Treptat, vom spune „da“ vieții și travaliului pe care îl vom face în materie. „Trecerea se face prin corp“, spunea Mama. Asemenea momentului nașterii, viața este compusă din rupturi, din frustrări, din momente în care copilul va simți golul din el, deși până atunci simțise doar prea-plinul. Este și motivul pentru care rolul mamei nu este să umple acest vid, fiindcă face parte din viață, ci mai degrabă să învețe copilul să evolueze în ciuda rupturii.

Pruncul se va lăsa ghidat în noua lui viață de figura maternă. Ea este prima care va avea grijă de corpul lui, care îl va îngriji și care îl va hrăni.

Acest mic „embrion spiritual“, așa cum îl numea Maria Montessori, este mai întâi de toate un corp. Fiindcă are grijă de el, mama îl va ajuta să își dea seama că este o ființă de sine stătătoare. De fapt, nou-născutul nu are conștiința propriilor limite fizice. Inițial, tot ceea ce îl înconjoară face parte din el. Nu este „asamblat“ în corp. Mama va trebui să îl ghideze, ca să îl învețe să își identifice nevoile și să și le rezolve. Atunci când corpul este îngrijit cu blândețe și căldură, copilul va evolua având încredere în el – ceea ce înseamnă că mama îl însoțește, fără să îl sufocă. De exemplu, îi dă să mănânce atunci când cel mic își exprimă această nevoie. În schimb, dacă se uită la ceas când el plânge și îi spune „Nu, nu are cum să-ți fie foame, nu e încă ora trei“, copilul își pierde reperele senzoriale și mai târziu îi va fi greu să își asculte corpul. Iar dacă îi oferă biberonul „fiindcă e ora trei și în mod cert îi e foame“, e același lucru: copilul își va reprima mai târziu aceste senzații atât de importante, care îl ajută să aibă singur grijă de el. Atunci când vine vorba despre îngrijirea celui mic, „prea mult“ sau „prea puțin“ ascund aceeași lipsă: cea de a nu fi respectat ca individ.

Dacă în copilărie am fost îngrijiți cu bunătate și căldură, atunci pe parcursul vieții vom ști să avem grijă de noi. Cu alte

cuvinte, ne vom putea raporta la propria persoană și vom prelua noi înșine rolul matern.

Dacă mama te-a protejat însă excesiv – sau, din contră, dacă te-a neglijat – este posibil să nu te simți în largul tău cu propriul corp și să nu reușești să te consideri o persoană distinctă, separată de uterul ei. Și apar astfel sentimentul de lipsă sau teama de lipsă: nu mă simt bine cu mine. Ești într-o permanentă căutare a acelei „mame bune”, pe care o proiectezi peste tot.

De asemenea, este posibil să ai un sentiment de revoltă, de decepție sau de furie: cei din jur trebuie să ghicească ce nevoi ai, fiindcă nu ți le poți exprima singur. Aștepti întotdeauna ca ei să le bănuiască, la fel cum aștepti și să se ocupe de tine ori să te răsfete. Sau, din contră, vei suferi de sindromul opus, fiindcă îți displace să fii cocoloșit, gândindu-te: „Nu o vreau, nu vreau această mamă, nu o plac, sunt un străin pentru ea.”

Este posibil și să ai tendința să îți dorești ca cei din jur să aibă aceleași nevoi ca tine: de exemplu, vei oferi unei persoane apropiate ceea ce *ție* îți face plăcere, ca și cum ai spune: „Da, îți garantez că ți-e foame!”, deși interlocutorul nu ți-a cerut nimic.

Citind aceste rânduri, te-ai gândit oare că nu ai avut o mamă perfectă și nici o copilărie ideală? Liniștește-te, nu ești singurul: mama ideală nu există! Mama ideală este cea pe care ne-o imaginăm și pe care o căutăm. Ea nu există, dar este persoana care ți-ar putea satisface nevoile – astfel că vei urma un travaliu bazat pe memoria celulară, ca să afli de ce. Ai trăit pur și simplu ceea ce trebuia să trăiești. Acceptă-ți copilăria și ia-o ca atare, cu toate neajunsurile ei.

Mama va decepționa întotdeauna dacă ne așteptăm ca ea să ne îngrijească tot timpul, ca și cum am fi în continuare în pân-tecele ei. În acest caz, putem aștepta toată viața mama perfectă sau putem aștepta cu disperare ca ea să se schimbe, rămânând permanent în rolul de victimă.

Ca să ne vindecăm rănilor din copilărie, avem tendința să ne raportăm permanent la propria mamă, deși este doar o iluzie. E imposibil de acoperit acest gol, lupta fiind pierdută dinainte. Nu acesta este drumul. Indiferent că așteptăm să regăsim un paradis pierdut sau că suntem supărați din această cauză, nu vom reuși să evoluăm.

Ca mamă, ce abordare ar trebui să avem?

Asemenea copilului, și mama trebuie să accepte ruptura produsă în momentul nașterii, iar apoi toate rupturile inerente vieții, până la moarte. Copilul îi va cere mamei lui să „acopere“ aceste rupturi, ceea ce este imposibil, fiindcă energia creatoare a vieții ne împinge să avansăm, de la o trecere la alta. Când era mică, fiica mea îmi spunea „mașinăria de soluții“, fiindcă de fiecare dată când avea o problemă, îmi cerea întotdeauna să găsesc o rezolvare, să-i dau un sfat sau să o ajut. Imediat ce îi ofeream soluția, îmi scotea ochii. Ca toate mamele, îmi doream să o liniștesc și să preîntâmpin orice neplăcere. Să o completez. La un moment dat, mi-am dat seama că nu eu sunt soluția. Dacă aveam să mă port tot așa, îi știrbeam copilului meu autonomia. Dacă oferi o soluție cuiva, e ca și cum l-ai obliga să o accepte. Acest lucru atenuază ruptura, depersonalizând însă interlocutorul. Prin urmare, am început să îi sugerez diverse piste, fiindcă, evident, rolul adultului este și acela de a ghida copilul. Ea trebuia însă să aleagă. Îi poți spune copilului tău: „Dacă vrei să-ți meargă mai bine, există această soluție; acum de tine depinde dacă vrei să o adopți sau nu.“

Sophie e supărată pe mama ei

Sophie are niște resentimente profunde vizavi de propria mamă, fiind de părere că a neglijat-o în copilărie. Îmi explică faptul că trebuie să îi îndeplinească toate dorințele pe care le are, reproșându-i, de asemenea, și absențele mult prea numeroase. Furia ei este destul de puternică, estimând că „nu îi mai datorează nimic”. Prin urmare, nu mai vrea să vorbească cu ea.

Îi arăt că, atâta timp cât este furioasă, menține relația de dependență. Sophie trebuie să accepte treptat că, deși își proclamă sus și tare independența, furia o leagă, de fapt, de propria mamă. Mânia trebuie scoasă la suprafață și exprimată prin intermediul corpului. La finalul ședințelor de terapie, simte că are puterea să îi spună mamei ei în față ceea ce o roade de mult: suferințele resimțite, disconfortul... Mama o ascultă cu atenție. Răspunsul ei o va înmuia instantaneu, fiindcă îi spune: „Știu. Sunt conștientă de toate aceste lucruri de care mă acuzi. Dar nu am știut cum să fac altfel.”

La următoarea ședință de terapie, furia Sophiei dispăruse. Faptul că auzise explicația mamei o ajutase să conștientizeze că furia se aflase, de fapt, în interiorul ei, nu în afară. Prin urmare, și-a reluat locul convenit în acel duo mamă-copil, văzând-l cu alți ochi. Da, aceasta eșuase ca părinte, dar i-a arătat calea către ruptură. De Sophie depinde acum să își găsească propriul drum și să urmeze un travaliu bazat pe memoria corpului: să experimenteze durerea adânc în stomac și nu doar să o conștientizeze în propria minte.

Distanțarea de tată

„Spune-mi de unde vine
Și voi ști în sfârșit unde merg.
Mama-mi spune că dacă o să fiu atent
Voi găsi mereu ce caut.
Îmi spune că nu e niciodată prea departe
Că merge foarte des la muncă.
Mama spune că-i bine să muncești,
Mai bine decât să ai un anturaj prost.
Nu-i așa?
Dar unde este tatăl tău?
– Stromae, *Tati, unde ești?*

Mama și copilul sunt uniți fizic înainte de naștere și rămân și după aceea într-o relație fuzională, fiindcă de cele mai multe ori mama hrănește bebelușul. Imaginea tatălui poate să fie complet ștearsă, anihilată de forța acestei legături. O legătură ce pare atotputernică, fiindcă este una de natură fizică, carnală, care pornește din pânțece. Indiferent de situație însă, pentru ca un copil să fie conceput, este nevoie de două persoane, un mascul și o femelă care se unesc. Așadar, genitorul este indispensabil. Orice s-ar întâmpla, chiar dacă spermatozoidul provine dintr-o eprubetă, tatăl există. Am consiliat și am însoțit la un moment dat o pacientă care avea mai multe relații. Am întrebat-o de ce. Mi-a spus că și ea ar vrea să înțeleagă motivul. Avea sentimentul

profund că nu se născuse din sexul unui bărbat. În realitate, era un „bebeluș-eprubetă“, în sensul că mama ei apelase la un donator anonim. În copilărie, fusese extrem de afectată de absența fizică a tatălui.

Tatăl este cel care tranșează, rupe și separă: în unele civilizații, el este, de altfel, cel care taie cordonul ombilical. El separă, fiindcă aceasta este misiunea sa. Tatăl însoțește copilul prin această trecere obligatorie prin procesul separării. El îl ajută pe cel mic să se diferențieze de mama lui, dându-i propriul nume. Îl înscrie în registrul de stare civilă. Tatăl îi va asigura treptat copilului un loc în societate.

Crescând, copilul va încerca mereu să se întoarcă de unde a venit, acolo unde s-a simțit bine, în pânțele mamei sale. Născut din carne și din materie, se dezvăluie puțin câte puțin, în cuvânt și în spirit. Tatăl îl va ajuta în continuare să devină o ființă distinctă.

Copilul își va da seama că este unic și că are propria identitate. Tatăl îl va conduce pe cel mic către comunicare și limbaj. Ajutând-o pe mamă de la distanță, tatăl îi prezintă și alte oportunități. Pe tot parcursul vieții copilului, el tranșează, separă și îi oferă acces la limbaj.

Bebelușul plânge și țipă atunci când îi e foame. Când se face mai mare, tatăl îi va permite să transmită și altfel ceea ce are de spus, în alte moduri decât prin senzațiile fizice. Îi arată cum să își exprime nevoile, astfel încât să renunțe la așteptarea infantilă, acea așteptare care presupune ca cei din jur să îi ghicească nevoile... și la care mama răspunde întotdeauna. Impunând un cadru, tatăl taie cordonul pentru a doua oară. El îi spune „nu“ copilului, indicându-i niște limite pe care nu are voie să le depășească. Cu alte cuvinte, pune totul în ordine.

Dacă acest rol este însoțit de fermitate și dreptate, copilul va simți că se poate desfășura liber în cadrul impus. Va ști că se poate

exprima: copilul are dreptul să își trăiască propriile experiențe, în condițiile în care tatăl „i-a asigurat perimetrul“. Dacă limitele nu sunt clar trasate, copilul va căuta în afară figura paternă. Este cazul acelor tineri delincvenți care vor să se confrunte cu autoritățile. Dacă nu găsesc niște limite acasă, le vor căuta în afară.

Un copil care a beneficiat de un cadru solid avansează cu încredere pe podul suspendat al vieții. Nu îi e teamă, dar nici nu e exaltat. Pe de altă parte, un copil care nu a crescut având un cadru ferm nu va îndrăzni să se aventureze pe pod sau se va pune în pericol. Dacă limitele sunt prea rigide, copilul nu va avansa deloc, ci va rămâne pe loc.

Evident, funcția paternă poate fi înlocuită de alte persoane atunci când vine vorba despre educația copilului. Un profesor, un naș, o bunică, mama însăși trebuie să conștientizeze importanța acestei separări. În loc de un duo mamă-copil, ideal este să existe triada tată-mamă-copil.

Unei mame singure îi este foarte greu să îndeplinească atât rolul patern, cât și pe cel propriu. Sunt conștientă că nu întotdeauna este ușor să îndeplinești mai multe roluri în condițiile în care tatăl este absent. Este important însă să vizualizăm mâna care o prinde pe cea a copilului și îl însoțește în afară, ca să descopere lumea. Această mână îl ridică și îi asigură energia vitală a spiritului.

Cum se manifestă absența tatălui?

Atunci când funcția paternă nu a fost îndeplinită așa cum trebuie, este posibil ca în viața de zi cu zi să ai anumite atitudini, dar și să suferi.

– Nu suporti să ți se spună „nu“ sau, dimpotrivă, accepți practic orice. Nu îndrăznești să refuzi pe nimeni fără să te simți vinovat.

- Îți e greu să începi o relație.
- Comunicarea este de cele mai multe ori dificilă.
- Întâmpini dificultăți pe plan profesional, mai ales în relațiile cu superiorii ierarhici.
- În realitate, tatăl tău nu ți-a acordat niciodată permisiunea să faci ceva și ai sentimentul că aștepti în permanență o validare sau o aprobare.
- Ai tendința să refuzi să respecti regulile.
- Ai adesea probleme cu legea.
- Te pui în pericol în mod conștient.
- Nu reușești să faci pași concreți astfel încât proiectele tale să avanseze.

Pe scurt, rolul tatălui este acela de a se asigura că cel mic respectă regulile și limitele. Când un tată spune „nu“, atunci înseamnă „nu“!

Sabine are un comportament riscant

Cu un aer absent, Sabine îmi povestește viața ei. Îmi vorbește despre cuplul pe care îl formează cu soțul ei, dar și despre nașterea primului copil. La prima vedere, totul merge bine. Cu toate acestea, dacă venise la consultație, probabil că avea ea un motiv... Îmi explică faptul că, mai întâi de toate, apelase la mine pentru copilul ei, fiindcă își dorea „să fie o mamă bună“ O rog să îmi spună câte ceva despre relația pe care o are cu cel mic. Totul părea în regulă. Cu toate acestea, Sabine simțea în adâncul sufletului teama de a nu face lucrurile cum trebuie. Fusese crescută de mama și de bunica ei. Tatăl fusese absent, iar nașul ei (fratele mamei) prelua din când în când rolul de figură paternă.

Îmi povestește despre legătura fuzională cu mama și de cât de autoritar era nașul ei. De fapt, îi impunea mai mereu tot felul de reguli, mai ales atunci când era exasperat de capriciile micuței. Pedepsele pe care i le aplica erau considerate adesea nedrepte, fiindcă nu știa niciodată nici când avea să le primească, nici de ce. Câteodată, erau chiar violente: dușuri reci, lovituri... După care treceau câteva săptămâni în care unchiul ei aproape că nu își făcea simțită prezența. Fetița își relua atunci locul principal, simțindu-se atotputernică în fața mamei.

Așadar, o întreb: „Sabine, de ce ți-e teamă în relația cu copilul tău? Nu e aceeași situație, el are un tată ce pare să fie foarte implicat.”

Îmi răspunde fără să stea pe gânduri: „Mi-e teamă de comportamentul meu riscant. Când am câte un conflict cu mama, e groaznic. Mă apuc de băut. Nu vreau să-mi supun copilul la așa ceva.”

Va trebui să lucrăm împreună pe subiectul figurii paterne. Rana este profundă și se manifestă la nivelul corpului sub forma autodistrugerii prin consum de alcool.

Béatrice nu se regăsește

Béatrice este furioasă pe soțul ei, care nu are niciun fel de autoritate în fața copiilor și „îi lasă să facă tot ce vor, doar ca să fie liniște în casă” îi cer să îmi explice cum sunt repartizate rolurile în cuplul lor. Pare surprinsă de întrebarea mea, dar îmi răspunde direct: „Ah! Dacă vă referiți la treburile casnice, nu am studiat zece ani ingineria, într-o instituție plină de bărbați, ca să spăl podele și să schimb scutece!”

O întreb atunci dacă are bonă și femeie de serviciu. Îmi răspunde sec, din ce în ce mai iritată: „Bineînțeles că nu! Soțul meu se poate ocupa de asta. Nici n-ar avea sens!”

O întreb apoi dacă se simte mai confortabil când își afirmă autoritatea. Și îmi răspunde din nou enervată: „Evident că nu. Sunt mama copiilor mei. Mă aștept ca soțul meu să fie mai autoritar!”

Voi lucra alături de Béatrice la rolul tatălui. Treptat, își va da seama că furia ei este legată foarte strâns de absența autorității masculine în propria copilărie.

Cum să descopăr în mine partea masculină și cea feminină

„Tatăl ar trebui să îi spună băiețelului său:
«Provii din testiculele mele», altminteri cel mic
va fi convins că vine doar din sexul mamei sale
și, inconștient, își va imagina că poate deveni
bărbat doar dacă se întoarce în pânțele ei.“

– Guy Corneau

În natură, există doi poli distincți, care nu se luptă între ei, ci se află la egalitate, în toată complementaritatea lor. Soarele și luna reprezintă imaginea acestei naturi feminine și masculine: unul emite, iar cealaltă reflectă. Soarele are nevoie de lună ca să strălucească. Luna are nevoie de soare ca să ilumineze. Dacă nu ar exista noapte, nu am putea percepe ziua. Femeinitatea și masculinitatea se regăsesc în cele patru elemente, în părți egale. Aerul și focul sunt bazate pe emisie. Apa și pământul sunt elemente ale receptivității. Toate sunt pline de amintiri. Atunci când yinul și yangul se reunesc într-un echilibru perfect, poate fi săvârșită creația. Bărbatul și femeia fac parte integrantă din această energie creatoare. Bărbatul este solar, emite, acționează. Femeia este lunară, ea primește.

Înăuntrul tău, valorile feminine sunt cele legate de capacitatea de a primi, de receptivitate și de meditație. Femeia este o

cupă care primește în ea sexul bărbatului. În tine există și o parte masculină, indiferent că ești bărbat sau femeie. Valorile masculine includ capacitatea de a emite, impulsurile, dar și acțiunile desfășurate în afara casei. Bărbatul oferă și femeia primește.

Aceste două polarități există în noi și, atât timp cât nu acceptăm că ele pot fi complementare, atât timp cât credem că „una este mai bună decât cealaltă“, ne vom denigra pe noi înșine și nu vom evolua deloc.

Este oare ceva degradant în ideea de a lua masculinul așa cum este, iar femininul la fel? Dacă am înceta să mai judecăm elementele care compun lumea – yinul (sau partea feminină) și yangul (partea masculină) – am face multe progrese. De-a lungul secolelor, valorile masculine au fost mult mai prețuite, în detrimentul celor feminine. Atunci când femeia s-a emancipat și a început să practice meserii tradițional masculine, s-a încorsetat singură în mod deliberat din momentul în care a început să își nege latura feminină. Lumea nu poate evolua în acest fel. Emanciparea femeii are sens atât timp cât ea își acceptă pe deplin feminitatea.

Când femeia își acceptă partea masculină, acceptă și energia aferentă. Ea este prima care conștientizează faptul că energia circulă. Partea feminină este predominantă atunci când vine vorba despre creație. Ea o va dirija. Ea deține autoritatea. Dacă o respinge înainte de a o accepta, atunci refuzul nu se poate transforma în energie creatoare. Acest „nu“ devine distructiv. Așa se întâmplă peste tot prin lume atunci când partea masculină primează asupra celei feminine. Agresivitate, rigiditate, tensiune... În schimb, dacă partea feminină (yinul) acceptă yangul, o face cu emoție, cu intuiție, prin uniune și comunicare: autoritatea subtilă a yinului, *înainte* de puterea mai fermă a yangului. Da, înainte de nu.

Atunci când bărbatul recunoaște în el partea masculină, o experimentează corect: prin natura lui, bărbatul trebuie să își

trăiască latura masculină, dar fără să ignore femininul din el, ci dimpotrivă, recunoscându-i complementaritatea. Bărbatului îi este însă destul de greu să își recunoască masculinitatea, fiindcă primul său contact carnal se produce prin intermediul corpului unei femei, în momentul în care se naște.

Autoritate, putere: două dominante, care compun un tot, ca să dea naștere unui *partaj*, în complementaritate.

Cum să îți trăiești latura feminină și pe cea masculină?

Contează foarte mult să acceptăm cu bunăvoință cele două părți care ne compun cuplul interior: partea feminină și partea masculină. Dacă nu suntem în acord cu ele, nu vom putea forma un cuplu armonios cu altă persoană. Ideal este să ne întrebăm dacă una dintre cele două părți este mai estompată. Ca să răspundem la asta, trebuie să observăm ce anume căutăm la alții. Latura lor feminină? Atunci poate că asta este mai estompat la mine.

Atenție, nu confunda „partea feminină“ cu „feminitatea“ și „partea masculină“ cu „virilitatea“. Ca să poți face corect diferența între ele, să luăm exemplul lui Nathalie, care s-a căsătorit cu Patrick: pe tocuri înalte, Nathalie se simte extrem de feminină. Cu toate acestea, când Patrick se căsătorește cu ea, își caută, de fapt, partea masculină: o femeie plină de putere, care să gestioneze treburile casei cu o mână de fier. Cei doi au probleme, fiindcă Nathalie își caută partea feminină ascunsă undeva în interiorul ei, iar, din acest punct de vedere, Patrick o dezamăgește, căci refuză să își asume acest lucru la el... Două părți masculine se ciocnesc, iar cuplul nu se poate construi, fiindcă masculinul și femininul nu formează un cuplu armonios nici în Nathalie, nici în Patrick.

Éloïse conduce o echipă de bărbați

Éloïse este o tânără strălucită, care a reușit să treacă de câteva concursuri prestigioase și care a obținut un post unde conduce mai multe echipe formate exclusiv din bărbați. La începutul carierei, prima reacție a fost să își ascundă complet latura feminină, ca să se identifice cu subalternii ei. Se îmbracă în costume cu pantaloni, ca să își neutralizeze feminitatea, și își conduce echipa afișându-și preponderent latura masculină. De exemplu, adoptă o poziție de forță în fața lor, în loc să le fie colegă. Când are de luat o decizie, nu ascultă pe nimeni. După ce a asistat la un seminar având ca temă memoria celulară, îmi explică faptul că s-a săturat de acest sentiment de „luptă permanentă“, de senzația că trebuie să facă mai mult decât ei ca să se poată impune.

Pe parcursul seminarului, simte cât de rănit este cuplul ei interior, conștientizând că ar putea face mai mult bine echipei dacă ar fi pur și simplu ea însăși, nu o femeie deghi-zată în bărbat. După câteva săptămâni, primesc un mesaj de la ea, în care îmi vorbește despre munca sa de manager. „Este extraordinar“, îmi spune ea, „mi-era teamă de această imagine, dar acum mi-o asum pe deplin – și deja formez un cuplu cu echipa mea. Îmi folosesc autoritatea, intuiția, dar și simțul comunicării. Lucrurile merg mult mai bine!“

„Calea potrivită pentru copii nu este niciodată cea pe care au urmat-o părinții... niciodată“, scrie Christian Bobin, în cartea *La folle allure*¹⁶. Maniera în care ai perceput cuplul format de părinții tăi și-a influențat viața de adult: cuplul pe care l-ai format cu o altă persoană, dar și cuplul pe care l-ai format cu tine.

¹⁶ Gallimard, 1997.

Cum a fost cuplul părinților tăi? Cum a fost acel „noi“ care te-a înconjurat, din momentul concepției și pe tot parcursul copilăriei? Fuzional? Conflictual? Unul dintre ei îl domina pe celălalt? Cum ai defini sexualitatea în ceea ce îi privește? Armonioasă? Violentă? Probabil că nu ai îndrăznit niciodată să îți pui aceste întrebări, dar cu toate acestea te-ai născut din cuplul lor și acolo ai prins formă.

Așadar, este important să reflectezi la aceste momente din viața ta și să accepți faptele ca atare, indiferent cât de crude ar fi. De exemplu, dacă obișnuiești să spui că „nu ai tată“, trebuie să accepți că nu are cum să fie adevărat. Nu te-a adus barza! Dacă ai fost conceput cu ajutorul unui donator, într-un spital, înseamnă că, în prealabil, un bărbat s-a masturbat și și-a donat sperma, iar acest bărbat există. În momentul conceperii, raportul sexual dintre părinții tăi a creat prima ta celulă. Această celulă s-a impregnat cu starea lor de spirit din momentul actului sexual. Ulterior, s-a duplicat în mod repetat și a transmis aceeași informație către toate celulele din care ești compus în prezent. Acest cod de memorie se va activa ulterior în mod inconștient, de fiecare dată când vei intra în faza de concepție – de exemplu, când vei dori să ai copii sau când vei pune bazele unui proiect. Intrarea noastră în materie se face în urma unui act sexual, iar momentul respectiv este întipărit în materia din care suntem compuși.

Travaliul bazat pe memoria celulară îți permite să ajungi cât mai departe posibil, în materia corpului, în tot ceea ce este înscris în istoria ta și în tot ceea ce are sens.

Cu ajutorul unui terapeut, poți transpune în cuvinte acest moment al existenței tale, iar corpul te va ghida: de exemplu, poți observa cum faci dragoste sau cum este cuplul pe care îl formezi cu altă persoană. Poate că identifici unele asemănări cu felul în care s-au comportat părinții tăi în cuplu. De exemplu,

ești o tânără mai degrabă rezervată și ai tendința să te retragi în fața partenerului. Mama ta s-a comportat, în general, cam la fel. Prin urmare, observăm aici repetarea aceluiași tipar. Cuplul pe care îl formezi în prezent pare să copieze schema parentală. Dacă așa stau lucrurile, ai încălțat niște pantofi care nu îți aparțin. Să îți iei la revedere de la cuplul părinților tăi înseamnă să îți iei adio de la modul lor de a funcționa și de a se înțelege, indiferent că vorbim despre planul sexual sau moral. Lasă-ți treptat corpul să se exprime în felul tău propriu. Odată ce ai identificat repetițiile, travaliul va consta în a da de înțeles corpului că poate funcționa și altfel, nu după o schemă prestabilită și inspirată din cuplul format de mama și de tatăl tău.

Sandrine și bărbații violenți

Fiindcă soțul ei o bătea, Sandrine s-a îndepărtat treptat de el din punct de vedere afectiv, dar nu a îndrăznit niciodată să îl părăsească, afirmând că a rămas alături de el „pentru binele fetiței pe care o aveau împreună” De-a lungul anilor, Sandrine a avut impresia că progresează, detașându-se sentimental de el. În ziua în care și-a dat seama că nu îl mai iubește, s-a simțit cu adevărat liberă. În perioada aceea, l-a cunoscut pe Jérôme, care i-a devenit amant. Idila s-a transformat rapid într-un coșmar, fiindcă bărbatul era extrem de gelos. A ridicat mâna asupra ei de mai multe ori, de fiecare dată se îndoia că i-ar fi fidelă. Atunci a hotărât Sandrine să urmeze un travaliu bazat pe memoria celulară. La final, și-a dat seama cât de mult acești bărbați violenți și abuzatori ce ocupau un loc important în viața ei reflectau exact atitudinea propriului tată, dar și că ea însăși își imitase mama, care nu își părăsise niciodată soțul, „pentru binele fetiței”

Prin conștientizarea repetărilor, Sandrine a făcut un prim pas. În propriul corp și-a găsit drumul, ca să nu mai repete tiparul cuplului format din părinții ei. Nu în ultimul rând, a acceptat faptul că relațiile cu bărbați violenți nu fuseseră doar rodul întâmplării.

De la sexualitate la iubire

„Iată inocența, iată perfecțiunea, iată frumusețea sufletului integrată în cea a trupului. Iată-l pe cel pe care îl iubesc, pe care îl servesc și pentru care m-am rugat. Iubirea divină s-a întruchipat în fiecare dintre mângâierile lui. Văd cerul în ochii săi albaștri.“

– George Sand

Omul este o ființă spirituală venită pe acest pământ ca să experimenteze materia. Energia nu are alt obiectiv decât să se răspândească în orice formă a creației. Din felul în care circulă ea ia naștere iubirea, căci iubirea e mișcare. Această energie se exprimă în toate formele de viață și, printre altele, și în sexualitate, ea însăși o mișcare a energiei. Ea e prezentă în sexualitatea cuplului format din părinții tăi, apoi în cuplul pe care tu însuți îl formezi. Suntem asemenea unui arbore: coloana noastră vertebrală prinde rădăcini în anus și în sacrum¹⁷, după care se ridică spre cap. În timpul experiențelor amoroase, energia urcă pe coloana vertebrală, transformându-se în spiritualitate. Vorbesc adesea, atunci când predau, despre această trecere necesară de la sexualitate la iubire, evocând scara lui Iacob. În Biblie se

---

¹⁷ Os triunghiular format din cinci vertebre sudate, situat în partea inferioară a coloanei vertebrale și care, împreună cu oasele pelviene, formează bazinul. (n.tr.)

spune: „Și Iacob a avut un vis. O scară se odihnea pe pământ, iar vârful ei atingea cerul.“ Viziunea onirică a lui Iacob semnifică conexiunea dintre lumea fizică și cea spirituală, reprezentând trecerea treptată de la ignoranță la cunoaștere, de la întuneric la lumină. Fiecare treaptă întruchipează un progres, un efort depus pentru a stăpâni ceva, pentru a ne depăși, astfel încât să ajungem la un nivel superior al conștiinței.

Scara lui Iacob se află și *în noi*. Este un fel de pod, de pasaj, ce reprezintă aceeași cale de trecere de la materie la spiritualitate, de la uman la divin, de la umbră la lumină.

Pe această scară a lui Iacob a sexualității, urcăm lent, mai avem și reculuri, după care urcăm din nou. În realitate, îi vom dedica întreaga noastră viață.

La baza coloanei vertebrale, acolo unde sunt situate sexul și sacrumul, ființa umană descoperă în copilărie plăcerea animalică a sexualității. Această pulsione este extrem de importantă, astfel că nu trebuie nici denigrată, nici neglijată. Ea reprezintă o bază de la care ne ridicăm. De exemplu, dacă pulsionile copilului sunt oprite de privirea plină de dezaprobare a unui adult, este posibil ca această parte din el să fie ulterior negată. Din nefericire, e ca și cum ar ajunge din nou la baza scării. Demersul trebuie trăit și resimțit așadar fără să fie judecat, ca de altfel toate celelalte demersuri.

După ce această primă etapă a fost pe deplin experimentată, copilul începe să fie conștient de propria plăcere. Treptat, își dă seama că este vorba despre o experiență intimă: experiența sexuală devine, așadar, ceva personal. Apar apoi prima dragoste și trecerea la treapta cu numărul doi, cea a plexului. Sentimentul este unul foarte puternic, cel al posesiunii: „Te iubesc și ești al meu, pentru totdeauna... eu nu reprezint nimic fără tine.“ Vrem să îl posedăm pe celălalt, să ne umplem de el, convinși fiind că am găsit iubirea adevărată... De fapt, tocmai ce am ajuns la a

treia treaptă, cea pe care o numesc iubirea de tip „tartină cu dulceață“. E puternică, este trăită violent în trup, însă adevărata forță a iubirii spirituale nu e încă descoperită în această etapă de viață. Energia poate urca și mai sus pe coloana vertebrală...

Creștem, trăim, primim lovituri și ne dăm seama că pasiunea de moment, cea care ne umple efemer simțurile, nu e un final în sine... Ea e trecătoare, lăsându-ne un gust amar după ce dispare. Și-atunci, ne dăm uneori seama că există ceva *mai mult*, avansăm experimentând puțin câte puțin, urcăm și mai sus și ajungem la treapta inimii. Alături de partener, ne dorim să construim ceva. Un cămin, copii, diferite proiecte... Se consolidează o complicitate foarte mare și o încredere pe măsură. Primele trei trepte sunt depășite. Sentimentul este mai frumos, mai durabil... Dar și mai dificil, mai puțin instantaneu... Treptat, se instalează plictiseala și apare dorința de a parcurge invers acest drum în experiență. Un pas înainte și un pas înapoi. Intervin o amantă, un amant, un divorț, rupem relațiile ca să reluăm totul de la zero... Și iată-ne pregătiți pentru o nouă rundă. În pofida obstacolelor, încercăm uneori să avansăm și să nu repetăm la nesfârșit aceleași experiențe pe plan sentimental. Suntem ca o coajă de nucă purtată de valuri, care reușește totuși să se agațe de ceva și să mai urce puțin. Prin sex, ai ajuns aproape de capătul de sus al coloanei vertebrale. Inima se simte inspirată și te ajută să îți trezești la viață centrele spirituale. Simți că e posibil să legi ceea ce trăiești de ceva mai mare decât tine. Forța sexuală nu mai e trăită ca o performanță, ci ca un moment prețios, pe care îl alegi ca să te ghideze în ascensiune. Această forță creatoare nu o cauți, ci vine pur și simplu spre tine, fiindcă ești pregătit să o primești în cuplul tău. Și simți această strălucire intensă în jurul tău, strălucirea iubirii necondiționate.

Condiția este să treci de nivelul de dorință animalică și de posesiune, ca să ajungi la un dialog autentic, în care fiecare își are

locul și unde îi sunt respectate diferențele. Fiecare reușește să își exprime nevoile personale, existând respect reciproc. Putem vorbi de ascultare, de uniune, de comuniune... Exact opusul posesiunii. Un drum bazat pe a oferi și a primi, un drum al iubirii adevărate.

Pentru a ilustra cele de mai sus, îți propun să urmărim povestea lui Gwenaëlle, observând-o cum crește și evoluează concret în viața sa sentimentală... Experiența ei spirituală trece mai întâi de toate prin carne.

Sezonul 1. Despre dragoste și inocență...

Episodul 1

Gwenaëlle are trei ani. În timp ce se uită la niște desene animate, își bagă mâna în chiloței și se mângâie. Ce fericire! E într-un extaz fizic total, dar e oprită brusc din elanul ei de voce revoltată a tatălui, care îi spune „să se oprească imediat“. Gwenaëlle nu înțelege. Încetează pe loc. Păcat, căci descoperirea propriului corp ar fi ajutat-o foarte mult să evolueze treptat în ceea ce privește trezirea iubirii. Însă tatăl îi repetă: „Nu ești un animal...“

Episodul 2

Gwenaëlle are șase ani. Știe deja că anumite plăceri nu pot fi afișate în public. Seara, ca să adoarmă, se mângâie singură în pat.

Episodul 3

Gwenaëlle a crescut destul de mult. Îi plac romanele-fluviu, în care fetele de îndrăgostesc de un băiat blond, cu ochii albaștri. De altfel, atunci când Romain, un tip din altă clasă, îi mângâie mâna la cantina școlii, descoperă că dragostea e ceva mai mult decât un confort fizic solitar. De data aceasta e sigură că a descoperit marea iubire.

Episodul 4

Gwenaëlle are douăzeci și cinci de ani. A avut o mulțime de experiențe și l-a uitat demult pe Romain cel cu ochii albaștri. A făcut sex în mașină, pe bancheta din spate, într-un tufiș, cu și fără prezervativ, după care s-a plictisit. De fapt, niciuna dintre variante nu era cu nimic mai amuzantă decât mângâierile solitare. Gwenaëlle are sentimentul că toate acestea nu au dus-o nicăieri, ca și cum o iepuroaică s-ar fi împerecheat cu un iepure. Unde e dragostea?

Sezonul 2. Pasiunea de tip „tartină cu dulceață“*Episodul 1*

Gwenaëlle l-a întâlnit în sfârșit pe Jonathan. O dragoste ne-bună. Într-un final, are sentimentul că cineva o înțelege. Logodnicul ei corespunde tuturor așteptărilor. O umple de fericire. În preajma lui se simte frumoasă și soarbe cuvintele tandre pe care i le susură la ureche. Avea atât de multă nevoie de asta! Se simte plină de energie și are senzația că fiecare zi e un desert: „O să te mănânc, așa de drag mi-e de tine!“, îi spune el devorând-o din ochi. E ca un drog care îl amețește. Gwenaëlle își dorește din ce în ce mai mult de la această dragoste. Acum chiar e sigură, a găsit marea iubire. Doar că zilele trec. Iar tartina cu dulceață își pierde treptat din savoare. Iubirea e pe cale să pălească? Să condimenteze atunci puțin totul, cu gelozie, certuri și împăcări, ca să relanseze roata pasiunii care se estompează. Picanteriile nu prea ajută însă. Jonathan nu îi mai spune că e frumoasă, așa că Gwenaëlle se simte urâtă. Are nevoie de privirea lui. Îl caută, se schimbă tot timpul ca să îl uimească și să-l surprindă. Pare totuși imposibil – și epuizant – să îl fascineze în fiecare zi. Tartina cu dulceață are un gust amar. Gwenaëlle și Jonathan se despart, iar tânăra plânge până când simte că nu mai are lacrimi. Iubirea

aceasta era toată viața ei, fără el ea nu e nimic. Asta înseamnă oare să devii adult?

Se ghemuiește pe canapea, cu un borcan de Nutella pe genunchi și cu o lingură mare la îndemână, ca să-și înece amarul.

Episodul 2

Gwenaëlle are douăzeci și opt de ani. Corpul și inima îi palpită în sfârșit la unison. L-a cunoscut pe bărbatul vieții sale, jumătatea perfectă, un adevărat alter-ego. Împreună, simt că se completează. Gwenaëlle nu are nevoie de privirea lui ca să aibă sentimentul că e frumoasă. Alături de el, se simte încrezătoare, radiază și înflorește. Îl cheamă Marc și nu se despart niciodată. Se căsătoresc. Nunta e perfectă, ca în povești. Cu excepția celor ce aveau să urmeze... Gwenaëlle știe deja că nu va fi ușor. Începutul este superb. Tinerii căsătoriți își trimit mereu mesaje și fac dragoste zilnic. După doi ani totuși, dorința începe să scadă. Apar certurile și geloziile. Și intervine și binecunoscutul refren: dragoste și dulceață, care dispar la fel de repede cum au venit. Ce decizie să ia? Să se despartă? Frumoasa tartină pare să își fi pierdut încă o dată savoarea.

În timp ce Gwenaëlle se gândește la o separare, discutând problema cu prietenele ei, Marc alege să o înșele și caută altceva, în altă parte. Surprinzător, acest lucru le revigorează puțin relația de cuplu... dar doar temporar. Marc ajunge acasă din ce în ce mai târziu, își schimbă amanta și cei doi aproape că nu-și mai vorbesc. Gwenaëlle îl anunță că vrea să divorțeze. În jurul lui Marc, totul se prăbușește. Ar fi trebuit totuși să se aștepte la asta. Doar că nu își dorește așa ceva. În adâncul sufletului, știe că e o greșeală. Ca și cum ar lua-o în sensul invers al iubirii. Cei doi plâng, se ceartă și, în ciuda tuturor celor întâmplare, decid să o ia de la capăt. Gwenaëlle simte și acum față de Marc o dragoste profundă. Poate că extinderea acestei iubiri poate fi pusă

în practică prin extinderea familiei. Gwenaëlle și Marc hotărăsc așadar să aibă copii.

Episodul 3

Doi bebeluși frumoși vin să le umple viața. În ciuda oboselii și a zilelor extrem de pline, Gwenaëlle și Marc sunt fericiți. Mai sunt ei îndrăgostiți unul de celălalt? Sincer, nici nu prea mai au când să se gândească la asta, iar între ei se instalează o complicitate solidă. În ceea ce privește pasiunea din primii ani... ea e mai degrabă o amintire. Cei doi fac sex „în fiecare duminică seara după știri, când nu sunt chiar atât de obosiți“.

Sezonul 3. Treptele sunt urcate împreună

Episodul 1

Copiii au crescut și în curând vor părăsi cuibul. Nu mai acaparează toată atenția părinților. Mai bine! Gwenaëlle și Marc au mai mult timp pentru ei, regăsindu-și viața în doi. Încă o dată, sunt puși în fața unei alegeri: să evolueze împreună sau să se separe, încercând să regăsească în altă parte ceea ce au trăit deja. Dragostea de tip „tartină cu dulceață“, apoi decepția, apoi ruptura. Împreună, Gwenaëlle și Marc decid să își continue drumul. Gwenaëlle se înscrie la un curs de tantra, Marc dă ochii peste cap, semiamuzat, ascultând însă ce îi propune soția lui. Treptat, intră în joc. Renunță la televizor și la ecrane și preferă să facă împreună o baie cu lumânări aprinse în jur sau să urmeze un curs de dans în doi, astfel încât să reconecteze două trupuri și două suflete care nu au încetat niciodată să se iubească.

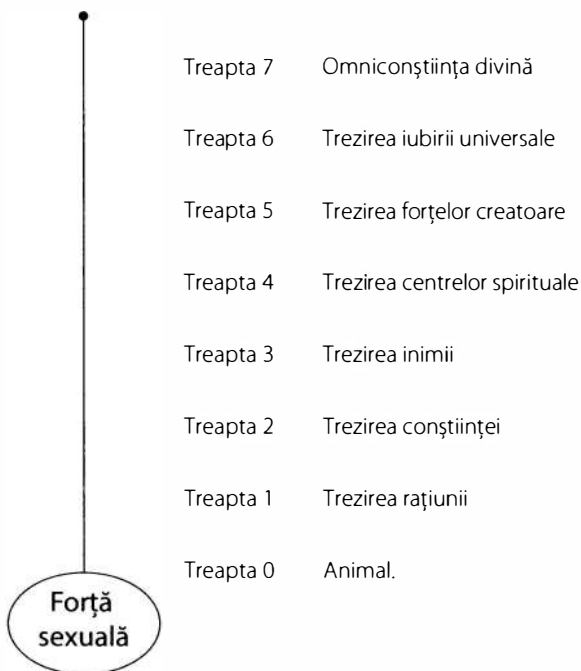
Episodul 2

Flacăra care renaște treptat pare destul de diferită de cea din primii ani ai relației. O complicitate inedită, o căutare a unor

momente rare. E vară. O seară sublimă, o minunată adiere caldă: corurile din *Aida*, de Verdi, în arena din orașul italian Verona. Marc și Gwenaëlle ascultă acordurile și publicul care fredonează odată cu tenorii. Vocile se ridică împreună spre cer. Rezonanța este extraordinară. Marc și Gwenaëlle cântă și ei. În clipele acelea, au sentimentul că dragostea lor vibrează la unison într-o vibrație universală, ceva mai presus de ei. Împreună, își doresc să se deschidă în fața lumii, să împartă și să ofere.

SCARA LUI IACOB

Omul nu știe că scopul sexualității este acela de a transmite extraordinarul curent al vieții, pentru spiritualizarea materiei.

Sylvie a fost abandonată...

Sylvie suferă de depresie. După zece ani de relație lipsită de probleme, soțul o părăsește peste noapte, fără vreun motiv aparent. Cu toate acestea, Sylvie îmi povestește că între ei exista o pasiune fierbinte. Toți prietenii îi invidiau pentru această relație pasională, care dura deja de ani de zile. O rog să îmi vorbească despre zilele precedente despărțirii. În săptămâna aceea, el nu a putut să... „Înțelegeți dumneavoastră!”, îmi spune ea. Pare jenată să intre în detalii concrete, însă îmi dau seama că ruptura fusese declanșată de un rateu sexual. Sylvie adaugă: „A plecat de la o zi la alta, cu o blondă. Din cauza ei m-a părăsit. Niciodată să nu aveți încredere în blonde.” O întreb dacă vede dragostea și într-o altă manieră față de ceea ce trăise cu soțul ei. Iată ce îmi răspunde: „Dragostea înseamnă pasiune. E focul acela... Orice altceva nu e dragoste.”

Am lucrat cu Sylvie asupra corpului ei și a energiei care părea blocată la nivelul stomacului. Atât timp cât rămânea concentrată acolo, Sylvie avea să trăiască experiențe similare, până când suferința ar fi obligat-o să evolueze.

Lucile e măcinată de o vină inconștientă

Lucile vine la mine la cabinet fiindcă are cancer la sân și, dată fiind situația în care se află, își dorește să își înțeleagă mai bine propriul parcurs de viață. I s-a scos deja sânul drept, iar acum este afectat și stângul. Corpul îi e mutilat și rănit într-o parte a lui foarte intimă. Împreună, vom căuta să înțelegem ce anume are el de transmis. În timpul unei ședințe, Lucile se vede deodată în sufragerie, acasă la părinții

ei. Are cam trei ani și se freacă de o pernă. Tatăl intră brusc în cameră. Nu îi spune nimic, însă Lucile îi simte privirea pătrunzătoare declanșată de gestul ei. În momentul în care amintirea iese la suprafață, apare și o energie blocată la baza coloanei vertebrale: sexualitatea înghețată la rădăcină.

Cele șapte trepte ale experienței: cum știi unde mă aflu?

Observă-ți pur și simplu sexualitatea. Cum o trăiești? Există tipare repetitive? Ce întrebări îți pui? Cum ai experimentat sexualitatea în prima parte a copilăriei?

Pe măsură ce răspunzi la aceste întrebări, acceptă să revezi experiențele trăite.

Acceptarea sentimentului de vid interior

„Poezia nu este făcută din aceste litere așternute
pe hârtie, ci din albul care rămâne pe ea.“
– Paul Claudel, „Muzele“, *Cinci mari ode*

Bénédicte este geloasă... sau, mai degrabă, posesivă. Nici ea nu știe prea bine. Dar știe totuși că se înfurie foarte tare când partenerul ei de viață nu se ridică la înălțimea așteptărilor ei. Iar momentele în care el nu îndeplinește criteriile stabilite de ea sunt foarte numeroase: când nu îi răspunde la telefon, deși l-a sunat deja de trei ori, când nu are chef să îi povestească ce a făcut după-amiază și simte cum e cuprinsă de îndoieli, dar și când el s-a așezat confortabil pe canapea și își citește liniștit ziarul. E acolo, sub ochii și la mâna ei. Cu toate acestea, Bénédicte simte mereu aceeași furie profundă. O furie care-i spune: „Nu, nici asta nu vreau.“ După care adaugă: „Mi l-aș dori doar pentru mine, pentru totdeauna... și totuși, când o face, mă enervează! Nici nu vă închipuiți cât de tare mă calcă pe nervi!“

Povestea lui Bénédicte nu e neapărat ieșită din comun: are treizeci de ani și a fost separată de mama ei încă de la naștere. Nu a fost abandonată, nu, ci s-a născut, pur și simplu. Iar în momentul nașterii a trăit, așa cum o facem toți, o separare, inscripționată încă dureros în propria-i carne. Bénédicte a citit o mulțime de

cărți și „știe toate aceste lucruri“, despre separarea în sine, despre vidul pe care a fost nevoită să îl accepte... Încearcă să găsească o explicație rațională, dar în zadar: în adâncul sufletului, peste tot în corp, simte o durere vie, palpabilă. Nu se poate împăca cu această separare produsă în momentul nașterii, îi e imposibil să o șteargă cu buretele, o enervează și nu o acceptă. Căutarea perpetuă și epuizantă îi înăbușă viața și îi spulberă toată energia creativă. Așadar, Bénédicte își concentrează toate eforturile ca să înfrunte cu orice preț ceea ce nu poate fi schimbat. Vidul din ea își face și mai mult simțită prezența când începe o relație cu cineva. Ajunge atât de departe încât se gândește: „Mai târziu, din fericire, când voi avea copii, voi simți o dragoste adevărată, fiindcă legătura va fi de neclintit.“ Doar că viitorii copii, confrunțați cu astfel de așteptări, vor avea dificultăți cu acest cordon solid, care va împiedica orice urmă de separare.

Pe bolta Capelei Sixtine, două mâini sunt întinse una spre cealaltă. Mâna lui Dumnezeu și mâna omului. Între cele două, vedem acest gol care creează energie: ca în cazul unui magnet, cei doi poli separați vor face totul ca să se apropie. Aici ia naștere energia lumii: două entități separate care încearcă să se reunească. Așa se petrec lucrurile și în viață: noaptea și ziua, soarele care oferă și luna care primește, contactul și lipsa, yin și yang, a oferi și a primi. Ființa umană face parte din această energie, astfel că simte un asemenea gol în interiorul ei. Încă din momentul în care vine pe lume, are în propria carne sentimentul că energia este un tot, dar și că ea se naște din separare.

Acest vid nu este o consecință nefericită a iubirii. El ne *permite* să întâlnim iubirea. Dacă refuzi să accepți acest lucru și crezi că e altfel, e ca și cum ai afirma că valul nu face parte din ocean, în condițiile în care valul și oceanul nu ar exista unul fără celălalt.

Privește cu bucurie vidul din tine. Refuzi? Atunci acceptă că refuzi. Însă de fiecare dată când ai așteptări, de la tine sau

de la cei din jur, observă cum se blochează energiile, atât în cazul tău, cât și al celorlalți. Dacă simți că există un gol undeva în exteriorul tău, atunci înseamnă că el există în tine.

Când ai așteptări, înseamnă că îți dorești să umpli un gol: aștept să termin facultatea, aștept să fiu invitat pe podium, aștept ca altul să mă iubească. Mă concentrez pe această reușită și îmi proiectez totul în funcție de ea. Atât timp cât pun accentul pe acest obiectiv, totul merge bine. Când apare însă succesul, senzația cea amară de vid revine întotdeauna. „Nu, nu despre asta a fost vorba, am avut așteptări prea mari...” Prin urmare, îmi fac bagajele și îmi direcționez așteptările în altă parte, mereu mai departe: într-o nouă poveste de dragoste, într-un copil, într-un nou loc de muncă... Iar dacă dau greș, învinovățesc pur și simplu pe toată lumea. Dacă reușesc, decepția nu va întârzia să apară... Mă simt extrem de obosită de această fugă continuă și nu mă mai bucur niciodată de prezent. Pe tot parcursul existenței, așteptăm viața, așteptăm mișcarea care va permite vieții să se manifeste... iar din această manifestare se naște iubirea, în ideea în care o *oferim* și o *primim*. Cursa se va opri abia atunci când vom ști să *oferim* și să *primim* iubire.

Așteptările permanente reprezintă o formă de furie contra sentimentului de gol. Știi povestea călugărului care își dorea să mediteze pe o barcă, tocmai pentru a nu fi deranjat? Se spune că era un mare înțelept... Dar cu toate acestea...

A ales cel mai liniștit lac și cel mai întins din câte existau. Așteptase demult acest moment, în armonie completă cu tăcerea naturii. A vâslit până în mijlocul lacului, s-a așezat confortabil și a închis ochii satisfăcut. Gata! Momentul perfect, atât de mult așteptat, sosise în sfârșit. După câteva minute însă, un zgomot surd, ca și cum ceva s-ar fi lovit de barcă, i-a tulburat meditația. A încercat să se concentreze, dar fără succes. Simțea cum e cuprins de furie. Cine avusese tupeul să vină să îl deranjeze?

Cine îndrăznise să îi strice acest moment mult râvnit? Spumega de furie. Își irosise tot efortul. Deschise ochii, gata să își reverse mânia asupra acelu necioplit care cutezase să îl șicaneze, pe el, călugărul cufundat în meditație. Uitându-se în jos, nu văzu însă decât un buștean care se lovea de lemnul bărcii. „Furia e doar a ta“, îi transmitea natura.

Cred că dacă s-ar fi întâlnit cu acest călugăr, Jean Cocteau i-ar fi spus: „Vei copia de o sută de ori sintagma «a fructifica vidul».¹⁸“

Ce faci când te confrunți cu anxietatea declanșată de senzația de vid?

Ce fac când sunt furioasă, dezamăgită, când nu mă simt nicicum împlinită? Un singur lucru: cu cât am mai mult sentimentul de vid, cu atât trebuie să ofer mai mult, ca să relansez energia creatoare dinlăuntrul meu. În ciuda vârstei mele înaintate, atunci când nu mă simt bine, când mi se pare că am prea multe așteptări, ies pe afară. Și ofer. De exemplu, stau cinci minute de vorbă cu persoana aceea fără adăpost, care citește pe pătura pe care și-a întins-o sub fereastra mea. Nu aștept nimic de la ea. Și nici ea nu așteaptă nimic de la mine. Îmi depășesc pur și simplu ranchiunile și mă pun în slujba altora. Când îmi recapăt energia, sunt plăcut surprinsă văzând cum mă reîntorc. Și energia nu vine de acolo de unde mă așteptam. Nu fac daruri interesate... Ofer – și-atât. Fără să aștept nimic în schimb. În mine, vidul se estompează, lăsând loc unei energii extraordinare. Iubirea pune totul în mișcare: când ofer, primesc, iar când primesc, ofer.

---

¹⁸ În *Le Potomak*.

Clarisse adoră să facă cumpărături

Clarisse nu își poate înfrâna dorința de a cumpăra încontinuu ceva. Atunci când nu mai are loc în dulapuri, își vinde unele obiecte și haine. Cumpără și vinde – iată pe ce își irosește o mare parte din timp și energie. Clarisse nu are nicio opreliște, trecând de la o dorință la alta fără să clipească. A încercat deja să-și pună o frână... Din când în când, face câte o cură de dezintoxicare: „De data asta gata”, își spune ea, însă elanul îi dispare imediat. Ce să facă în loc? Cu ce să își ocupe timpul? Un sentiment de gol o apasă și e cuprinsă de ameteală, așadar preferă să revină la vechiul obicei: cumpără, vinde, face ore suplimentare ca să își poată plăti și alte cumpărături ș.a.m.d.

Treptat, Clarisse conștientizează cât de mare e vidul din viața ei. Într-o primă fază, nu mai încearcă să îl umple. Din contră, îl simte, savurând durerea înscrisă în carne. Încetul cu încetul, sondează adânc în ea ca să vadă cine este cu adevărat, în spatele acestei căutări frenetice a unui nou obiect. Îi cer să meargă ca de obicei în magazine, să pipăie o haină, să și-o dorească, iar apoi să o pună pur și simplu la loc. O rog să simtă în interiorul ei ce trăiește și ce o doare.

Ziua în care Maria a decis să-și ofere vocea lumii întregi

Maria este supărată. E o femeie drăguță, care pare să aibă totul. Cu o siluetă fină și zveltă, o voce frumoasă, gravă, dar liniștitoare, ești vrăjit pe loc când o vezi. Cu toate acestea, Maria crede că „nu e destul” Când era mai tânără, s-a înscris la Conservator, a trecut de audiții și era cea mai bună din seria ei. Nu a fost însă suficient ca să își construiască

o carieră. Susține însă că a făcut totul pentru asta. Când cântă, simte că trăiește cu adevărat. O întreb deci de ce a renunțat să mai cânte. „Fiindcă în domeniul muzical, există puțini aleși”, îmi explică ea. Insist: „Înseamnă că, din punctul dumneavoastră de vedere, doar cei mai buni au dreptul să cânte?”. „Nu”, mi-a răspuns, „nu am spus așa ceva, doar că eu personal am aceste așteptări de la mine”

Și dacă Maria nu ar mai avea așteptări? Dacă s-ar detașa puțin de ideea de a fi cea mai bună? Ce s-ar întâmpla? Exact ceea ce a încercat să facă: să renunțe. După care este supărată pentru ceea ce nu este. Simte un mare gol. Ar putea alege să iasă din această stare și să ofere lumii ceea ce simte că poartă în ea. Treptat, avansează. Hotărăște să acționeze. În prezent, Maria își înregistrează vocea lecturând diverse cărți pentru persoanele cu probleme de vedere. Pe parcurs, i-am cerut să acompanieze un pianist și să cânte. În schimb, Maria nu a primit nicio medalie. Nici nu mai aștepta vreuna. A primit altceva, mult mai valoros. Ușile i s-au deschis și vocea ei apare acum într-o mulțime de înregistrări...

Deschiderea și trezirea conștiinței

„Miracolele nu contrazic legile naturii,
ci ceea ce știm noi despre aceste legi.“

– Sfântul Augustin

Învățăturile Mamei și ale lui Sri Aurobindo

După ce am supraviețuit cancerului, am descoperit treptat scrierile celei supranumite Mama. Maestrul meu, cel care m-a vizitat la spital când eram internată și m-a întrebat dacă vreau să trăiesc și să mă vindec, mi-a făcut cunoștință cu Mama – cu descoperirile ei, mai exact, pe care am început să le trăiesc în propria-mi carne. Este și motivul pentru care, așa cum am promis, aș vrea să le transmit mai departe.

Mama m-a ajutat să îmi înțeleg propriul corp, dar și mentalul celulelor. Din jurnalul pe care l-a scris m-am inspirat atunci când am dezvoltat și am experimentat metoda memoriei celulare. De asemenea, am studiat și eseurile lui Satprem, care a pus pe hârtie toate învățăturile Mamei și experiența pe care aceasta a trăit-o în propriul corp, cu alte cuvinte călătoria ei în celule. Mama nu a fost un guru, nu avea nici pe departe vreo aură de sfânt, nu era nici mistică, ci doar o femeie care acumulase anumite experiențe. Considera ființa umană așa cum este ea, dezbrăcată de toate idealurile sale, de religii și de sisteme, adică o inimă care bate într-un corp.

Mama s-a născut la Paris, în 1878, și a murit în 1973, în India. Adevăratul ei nume era Mirra Alfassa, născută dintr-o mamă egipteană și un tată turc. Contemporană cu Einstein și cu Jules Verne, a fost matematician, pictoriță și pianistă. A fost prietenă cu Gustave Moreau, cu Rodin și cu Manet... Drumul ei spiritual a început din momentul în care Sri Aurobindo i-a apărut în vis. Este uimitor dacă ne gândim cât de multe căi a explorat ea la început de secol XX, în condițiile în care știința modernă era încă la început. „Suntem copiii stelelor, frații animalelor sălbatice și verii florilor de câmp“, scria astrofizicianul Trinh Xuan Thuan. Mama, cu mult timp înainte de descoperirile referitoare la ADN-ul uman, își punea deja întrebări legate de memoria celulară vibrațională, care păstrează toate experiențele noastre din trecut. A experimentat o mulțime de lucruri la nivel fizic, de exemplu yoga sau meditația, dar și la nivel parapsihic, la modă în acele vremuri: ocultism, hipnoză, studiul psihoterapiei... Toate i se păreau însă o altă formă de evadare. Nu găsisese încă *scopul* pe care îl căuta. La un moment dat, și-ar fi putut spune: „Am intrat în contact cu diferite forțe“, „Sunt un profet“ sau „Am ajuns la capătul căutărilor“, dar cu siguranță că nu a făcut-o. Mai degrabă s-a gândit: „La ce bun să ieși din propriul corp, la ce-mi folosesc aceste experiențe ieșite din comun dacă viața nu are nimic extraordinar? Și, date fiind toate ororile care se petrec în lume, când privim în exteriorul corpului, ne-am putea spune foarte ușor că viața nu are nimic extraordinar. Atunci care mai e scopul?“

Întâlnirea dintre Mirra Alfassa și Sri Aurobindo, din 1914, a fost decisivă. Și-a dat seama că acesta este personajul pe care îl văzuse în vis. La vremea aceea, Sri Aurobindo lupta pentru independența țării sale, dar era și un maestru și un filosof pasionat de yoga integrală. În perioada în care a fost deținut politic, a avut o revelație. Nu știa dacă va mai ieși viu din închisoare. În

fiecare zi exista riscul să fie executat. Avea tot timpul un nod în gât și în stomac, din cauza fricii. O resimțea profund în carne, având sentimentul că, după toată disperarea trăită, nu mai rămăsese nimic. Angoasa îi acoperea un vid imens. Cu toate acestea, în celula în care stătea, în groapa aceea fără fund plină cu disperare, a zărit o luminiță, „față în față cu trupul care-i tremura din toate încheieturile“.

Drumul și l-a găsit prin propriul corp: o lumină pe care nimic nu o putea stinge, în ciuda lipsurilor de tot felul, a privării de libertate și chiar a morții iminente. Deodată, a simțit în carne că ceva moale, liniștitor și luminos îl depășea, trecând de învelișul corporal în care avea sentimentul că e închis. Da, calea de ieșire nu a găsit-o făcând înconjurul lumii, ci în străfundul celulelor. Cum putem încerca să explicăm prin cuvinte această senzație atât de puternică, dar în același timp liniștitoare și reconfortantă? În cartea *Întoarcerea la iubire*¹⁹, Marianne Williamson a rezumat-o astfel: „Teama noastră cea mai profundă nu este declanșată de faptul că nu suntem la înălțime. Teama cea mai profundă este că suntem mult prea puternici, dincolo de orice limite. Lumina din noi, nu întunericul, ne sperie.“

„Omul este o ființă de trecere“

Pentru Mama și Sri Aurobindo, singura ieșire posibilă se află în corp. Prin el vor evolua ființele umane, ca să se transforme treptat în oameni care se țin drept și merg pe drumul conștiinței. Sri Aurobindo a descris acest drum în câteva cuvinte: „Omul este o ființă a tranziției.“

Pentru Mama, această tranziție se petrece pe un drum al conștiinței: putem porni într-o aventură, peste tot prin lume,

¹⁹ *Un retour à l'amour*, J'ai lu, 2010.

iar la final să fim dezamăgiți. Însă dacă mergem pe bâjbâite în conștiința propriului corp, înțelegem că singura cale posibilă este exact corpul. Iar dacă nu mai încercăm să evadăm din el, ne imbarcăm în călătoria către conștiință. În celule are loc evoluția noastră. Nu există niciun motiv pentru ca acest lucru să nu continue, chiar dacă ne e frică. Ne sperie tot ceea ce este nou. Opuștem rezistență, nu vrem să facem acel lucru, luptăm împotriva lui sau fugim. De fapt, cel mai tare ne temem atunci când ne dăm seama că, dacă celulele noastre evoluează, atunci toate celulele din jur evoluează și ele, în același timp. Și nu mai există „eu“ sau „mie“, așa cum nu mai există nici diferențe între mine și ceilalți. De altfel, animalele nu își pun această întrebare care nouă ne provoacă atâta spaimă și nici nu simt că lumea exterioară este separată de ele. Dacă acceptăm să descindem în materie, vom semăna cu păsările migratoare, care știu perfect încotro să o ia, fără să aibă vreodată nevoie de vreo hartă.

Nu ne bazăm într-o măsură atât de mare pe instincte precum animalele și avem tendința să luptăm până la epuizare contra evoluției care se petrece oricum, independent de noi. Mama conștientiza la modul profund această libertate pe care totuși o putem simți: nu suntem o conștiință individuală închisă într-un „sac de piele“. Corpul nostru se află în legătură cu fiecare celulă, cu toată materia și cu tot pământul. Dacă reușim să ne împlânzim cât de cât egoul, este posibil să avem acces la libertate. Evident, procesul nu e lipsit de suferință, fiindcă uneori evoluția este dureroasă, dat fiind că, în sistemele noastre de referință, ne raportăm doar la științele exacte, la matematică sau la religie.

Evoluția colectivă are deja loc

Asistăm în prezent la prăbușirea multor sisteme de gândire. Pământul rămâne fără aer – și noi la fel. Rasa umană va trebui

să aleagă. Dar nu o va face cu mintea și nici cu ajutorul noilor ideologii. Ci cu propriul corp. Pentru Mama și pentru Sri Aurobindo, într-un final va rămâne doar acest strigăt din inimă.

Așa cum ființa preistorică a început treptat să meargă în picioare și s-a transformat în om, la fel și ființele umane din zilele noastre vor trece printr-o tranziție importantă, care se va petrece încă o dată în propriile corpuri. Cu milioane de ani în urmă, cu mult înainte să devenim *homo sapiens*, am fost acolo, în celulele noastre. Suntem rezultatul evoluției din regnul mineral și din cel vegetal. Pe parcurs, în această evoluție a fost implicat și regnul animal – și așa ne-am transformat în oameni.

Suntem conștienți de evoluția care a avut loc, iar știința și istoria o acceptă și ele. Schimbările de ieri nu ne mai sperie. Înțelegem descoperirile istorice și suntem capabili să acceptăm faptul că am evoluat de la stadiul de ființe care se adăposteau în caverne. Avem însă impresia că drumul s-a oprit acolo. Iată, acum suntem oameni și, din punct de vedere al evoluției, am ajuns la capăt. Dar ea continuă totuși, ineluctabil, iar trezirea conștiinței ne poate permite să deschidem ochii: continuăm să progresăm, iar omul de mâine nu va mai fi omul de azi.

Dacă ar fi să rezumăm într-un desen ceea ce am învățat din cărțile de istorie, vom schița o mare explozie, un pământ, apoi celule, plante, pești, amfibieni care au părăsit mediul acvatic, apoi animale, o maimuță cu patru picioare și, în sfârșit, alta care s-a ridicat pe cele două labe din spate: omul de astăzi. Și iată-ne: puțin câte puțin, descindem din materie și ne ridicăm fizic. Aspirăm să devenim „oameni pe picioarele lor“. Conștiința noastră este îndreptată spre cer, extrăgându-și energia din materie.

Pentru a evolua însă, ființa umană trebuie să își finalizeze experiența în materie și să mai facă un pas înainte, obiectivul fiind trezirea conștiinței, la un nivel mult mai mare decât cel la care se află în prezent.

Când deschidem televizorul să ne uităm la știri, vedem o paradă întreagă de războaie, masacre și catastrofe, ceea ce ne copleșește. Și-apoi alte războaie, epidemii, companii care caută profitul cu orice preț, în detrimentul oamenilor. Cu toate acestea, după marile războaie mondiale, cei mai mulți oameni și-au spus: „Gata, până aici!“ Doar că destinul își urmează cursul, ca și cum conștiința noastră colectivă nu ar evolua deloc, încăpățânându-se în aceleași tipare de oroare și de haos, până când într-un final se și materializează. Acum mai mult decât oricând, odată cu epidemia de COVID-19, oamenii sunt împinși într-o realitate fizică greu de suportat.

Așadar, puțin câte puțin, vorbim despre o „criză morală“ sau „religioasă“. Putem trece de la un sistem la altul, dar asta nu schimbă mare lucru. Secolul XXI este în realitate în plină criză evolutivă, obiectivul fiind o nouă trezire a conștiinței. Indiferent că trăim în mizerie sau în lux, toate idealurile străvechi, toate drumurile testate par să ducă la același impas. Suntem pe cale să murim, ca să renaștem. Conștiința trebuie să treacă într-o altă dimensiune. Acest lucru nu se petrece peste noapte și nu e lipsit de suferință. Treptat, omul se axfisiază și axfisiază planeta. Nu este o critică, ci o simplă constatare, așa că nimeni nu are cum să susțină contrariul.

Acestea au fost și senzațiile trăite de Sri Aurobindo în perioada în care a fost lipsit de libertate, când nu știa dacă a doua zi va mai fi în viață. Ce mai rămâne când nu mai există nimic, când nu mai avem idealuri, când am „încercat“ totul, dar am ajuns într-un impas? Ce facem când nu mai avem de ce să ne agățăm? Exact în asta constă travaliul bazat pe memoria celulară, dacă e dus la bun sfârșit. La capătul suferinței, când descindem în corp ca să identificăm rănilor profunde și să le resimțim în propria carne, mai întâi de toate vom avea o uriașă senzație de vid.

Când nu mai există nimic, ce ne mai rămâne? Exact această energie care circulă prin noi și în afara noastră: conștiința. Nu este ceea ce crezi sau iubești în viața de zi cu zi. E ceva mai cuprinzător, mai intens, mai cald, mai puternic, ce nu poate fi exprimat în cuvinte: o energie care rămâne, când am renunțat la tot. Puțin câte puțin, la această conștiință recurgem atunci când totul în jur se prăbușește.

În celulele umane are loc această evoluție. Corpul evoluează. Îl privim la scara propriei vieți, dar și la scara întregii umanității. Corpul ne va împinge să ne schimbăm modul de gândire, nu invers. Ne putem opune evoluției personale, putem lupta, să ne imaginăm cine știe ce teorii cuprinzătoare, dar nimic din toate acestea nu vor schimba ceva. Nici religia, nici filosofia nu au salvat dinozaurii de la extincție. Poți recurge la droguri, poți strânge bani cu nemiluita sau poți fi extrem de religios, dar nu faci decât să evadezi și să eviți problema reală, pentru a nu fi „conștient“ de ea.

Evoluția nu este o chestiune individuală. Atunci când ajungem într-un punct de cotitură, specia fie dispare, fie evoluează. Abia când nu mai găsește niciun punct de sprijin, omul începe să caute. De aceea ideal este să rămânem optimiști. Cu cât lumea este mai puțin rezonabilă, cu atât suntem împinși mai mult spre această conștientizare, cu sau fără voia noastră. Suntem conduși cu putere spre următoarea etapă a evoluției noastre. Și nu prin îmbunătățirea condițiilor din închisoarea în care trăim acum, fie ea aurită sau ruginită, vom găsi o ieșire. De altfel, nu e nimic de găsit. Conștiința se va trezi la început la câteva persoane, apoi la toate. Și abia atunci vor avea loc reîntoarcerea și schimbarea.

Descoperă o nouă fațetă a morții

„Ce ușurare să pui piciorul pe un drum nou, care te va duce în altă direcție!“

– Mama

Ce înseamnă pentru tine moartea?

Corpul se descompune după moarte, iar obiectele pe care le-am acumulat vor fi împărțite în stânga și-n dreapta, se vor uza, vor fi aruncate și vor dispărea la rândul lor... Totul este trecător...

Și eu îmbătrânesc. Corpul mi se degradează și uneori mă înfurii din cauza acestei realități care mă deranjează. Mi se pare crud, brutal... Îmi pierd prospețimea pielii, strălucirea părului, abia dacă am timp să mă obișnuiesc cu faptul că merg mai greu, dinții îmi cad, vederea se pierde treptat... Și eu sunt la fel ca tine. Mă revolt adesea, dar mă liniștesc și caut un sens în tot ceea ce mi se întâmplă. Îl găsesc în materie, acolo unde se ascunde lumina aceea micuță, în spatele tuturor rănilor mele. Da, aici se află, fiindcă, așa cum spunea Teilhard de Chardin, „omul este o ființă spirituală care vine să experimenteze materia“.

Atunci când lucrezi cu tine și descinzi în materie, există și posibilitatea să suferi, fiindcă traversezi mai multe învelișuri de durere. La capătul drumului însă, te regăsești și descoperi în tine ceea ce nu moare niciodată.

În realitate, nu avem de ales: fie ne agățăm cu dinții de tinerețe și de felul în care arătăm (caz în care lupta este dinainte pierdută), fie încercăm să găsim sensul. Drumul nu este deloc ușor. Fiindcă, între „teoria“ morții, despre care vorbim când suntem tineri și sănătoși, și momentul în care vezi moartea în față există un mare pas în concret. Poate că ideea de eternitate ne liniștește. Doar că în fața declinului la care este supus corpul, revenim mereu la acest concret al celulelor. Iar corpul ne ajută și ne ghidează, prin toate aspectele la care am renunțat succesiv de-a lungul vieții. Atașamentul nostru față de acest „sac de piele“ se diminuează treptat, iar dacă renunțăm la dorința de a controla totul, suntem invitați să intrăm în contact cu tot ceea ce nu moare în noi. La un moment dat, vom fi obligați să ne separăm de corpul fizic, acest vehicul cu care am trecut prin viață, și să acceptăm că facem parte din Univers: anotimpurile se schimbă, mugurii se transformă în flori, apoi în fructe, iar acestea cad din copac, ajungând pe pământ. Tot ceea ce se construiește se dărâmă, ca să se construiască din nou. Și în spatele acestei roțițe care se tot învârte și care ne ametește, există ceva de neclintit, infinit, în afara paradigmei spațiu-timp care ne bântuie. Există ceva care dăinuie, în ciuda a orice altceva. Iar tu aparții acestui *ceva*.

Dacă suntem convinși că moartea este o lecție care face parte din viață, înțelegem că, asemenea oricărei alte experiențe, ea nu este deprinsă cu mintea, ci prin intermediul a ceea ce trăim în propriul corp. Așadar, să îl locuim cât mai intens, până când îl vom putea lăsa să plece. Viața ne e dată ca să trăim experiența finală: separarea dintre conștiință și corp.

Evident, toate acestea ne sperie. Să ne uităm puțin mai îndeaproape la cealaltă latură a vieții noastre, cea în care nu eram încă întruchipați, cea de dinainte să ne naștem. O latură care nu ne sperie deloc, fiindcă face parte din trecut și a cărei urmare o cunoaștem: viața noastră de zi cu zi, o experiență în materie.

Cu toate acestea, la naștere, șocul a fost extrem de puternic: în momentul în care corpul tău s-a desprins de uterul mamei, ai fost catapultat în „altă lume“. Ai fost un făt, nu respirai, apoi ți-ai folosit plămâni, ai devenit femeie sau bărbat și ai crescut de la o zi la alta, cu picioarele înrădăcinate în pământ și fruntea spre cer, până în momentul în care te vei detașa complet.

„Viața și moartea sunt, de fapt, unul și același lucru“, ne spune Sri Aurobindo. Moartea este doar un proces și o transformare a vieții. Viața și moartea reprezintă aceeași energie: nu există noapte fără zi, nu există soare fără lună, nu există viață fără moarte, așa cum nu există primăvară fără iarnă. Trecem de la o stare a conștiinței la alta. Trecerea în sine, ca și în cazul nașterii, este grea și se realizează în solitudine. Asta simțim atât atunci când ne naștem, cât și atunci când murim.

Nu există nimic de combătut și niciun motiv să ne opunem acestei mișcări a energiei. Ea e ceea ce este. Pragul vieții și cel al morții sunt două momente sacre, pe care le trăim singuri. Putem însoți un nou-născut în respectiva trecere, putem ajuta conștiința să se întipărească în materie, putem însoți un muribund, să îi ajutăm conștiința să se detașeze, dar nu putem forța nimic. Fiecare are felul său propriu de a se naște și de a muri.

Încă din clipa în care ne naștem, începem să murim, iar când murim începem deja să renaștem.

Toate bune și frumoase... dar asta înseamnă că suntem aici pentru totdeauna? Răspunsul nu se află oare chiar în fața ochilor noștri? Tot ceea ce revine la viață trebuie să moară. Corpul plantei moare, doar că o singură sămânță formează din nou un corp... și așa mai departe. Ce se petrece între aceste două momente? Dar între cele două corpuri? Așa cum există un corp fizic, există și unul spiritual. Prin urmare, trebuie să intrăm pur și simplu în contact cu ceea ce nu moare în noi. Lumina vorbește de la sine. Să ascultăm ceea ce, în sine, este mai mare decât sinele.

„Trăiește așa cum, în clipa morții, vei simți că ți-ar fi plăcut să trăiești“. O frază atât de cunoscută și care circulă atât de mult încât abia dacă ne mai amintim autorul ei: Confucius. Ni se pare plină de sens și ne rămâne în minte ca să ne reîntoarcem la viață, uitând de moarte.

Imaginează-ți următoarea situație: ești anunțat că mai ai doar o zi de trăit. Ce faci? Pe ce anume începi brusc să pui accentul? Îți petreci ziua făcând cumpărături, îți anunți echipa că vei deveni directorul firmei în care lucrezi de optsprezece ani sau te înfurii pe soacră? Nu prea cred, nu? Dacă mai ai doar o zi de trăit, atunci nu ți-a mai rămas nimic. Nimic material, nimic care să îți gâdile egoul. Îți rămâne însă Esențialul.

Wayne Dyer, un renumit scriitor american, își găurea întotdeauna unul din buzunarele de la pantaloni, ca un *reminder* zilnic, spunându-și: „Ceea ce fac și ceea ce am nu reprezintă Esențialul.“ Esențialul rămâne atunci când nu mai ai nimic. În fața morții ești gol. Brusc, îți poți da seama perfect în ce constă Esențialul, care nu pare să dispară în neant. Energia iubirii este mai puternică. Frica și reținerea dispar ca prin minune. Îți suni mama, cu care nu ai mai vorbit de cinci ani, și discutați. Le spui copiilor că îi iubești și te minunezi în fața liliacului înflorit. Parfumul său va căpăta, deodată, mai multă valoare. Nu mai reflectezi, dar cu toate acestea știi clar ce ai de făcut într-o situație atât de înspăimântătoare. Înlăuntrul tău se află acea lumină care te va ghida către Esențial.

Ei bine, da, după ce ai dat totul la o parte, îți rămâne lumina – o energie care nu se va descompune odată cu corpul fizic în care spiritul s-a întrupat ca să experimenteze materia.

Conform memoriei celulare, ce înseamnă moartea?

Când vorbim despre corp, ne gândim de cele mai multe ori la „vehiculul“ în care locuim cât timp trăim pe acest pământ. Corpul este format însă din mai multe învelișuri succesive.

Există, evident, corpul fizic, cel pe care punem accentul în cea mai mare parte a timpului. Îi acordăm multă atenție de-a lungul vieții, în detrimentul celorlalte straturi. Mai există apoi și corpul celor cinci simțuri, pe care îl pierdem atunci când murim, ca și cum am arunca la gunoi o haină ponosită. Dacă moartea survine la bătrânețe, diminuarea progresivă a simțurilor ne pregătește pentru acest moment, iar funcțiile corporale ne abandonează.

Scopul conștiinței este acela de a ajuta corpul fizic să parcurgă procesul de transformare. În momentul morții, corpul fizic nu mai răspunde, iar cele cinci simțuri dispar. Viața nu are loc fiindcă funcționează niște organe; prin urmare, ea nu dispare după disoluția corpului fizic. Energia vitală impregnează întregul univers.

Așadar, la nivelul cel mai subtil, conștiința își continuă călătoria în absența corpului fizic și traversează mai multe stări, pe care tibetaniile le numesc *Bardos*. De asemenea, am putea spune că ea părăsește materia și își regăsește sursa.

Dacă suntem conștienți că propriul corp este aici doar pentru un timp limitat și dacă acceptăm ideea că incarnarea este doar o trecere, atunci știm că, înainte de a fi, am fost și că, după ce ne vom fi încarnat, vom fi. Indiferent de convingerile noastre, putem părăsi acest corp într-o detașare însoțită de liniște, ca să ne îndreptăm spre Lumina de mâine și să obținem libertatea supremă. O libertate care nu mai este stingherită de corpul fizic. Acesta este obiectivul travaliului bazat pe memoria celulară.

Moartea este rezultatul continuității conștiinței. Aceasta va evolua încontinuu, îndreptându-se către planuri superioare,

cea ce va presupune la un moment dat renunțarea la învelișul nostru fizic. Evoluția către planul superior implică întotdeauna dispariția planului inferior. Moartea readuce materia în materie și sufletul în suflet. O persoană inițiată parcurge acest drum în mod conștient. Trăvialul care are la bază memoria celulară ne invită să pornim pe acest drum, cel în care să putem vedea viața ca pe un tot caracterizat de un continuum de conștiință: într-o zi ne încarnăm și acceptăm să intrăm în materia acestei lumi, pentru a ne transforma.

„Viața este un ciclu continuu, compus din viață, moarte și renaștere... Țelul acestui ciclu este acela de a permite conștiinței active să capete o forță din ce în ce mai mare, contribuind astfel la trezirea umanității, deci inclusiv a ta. Pe parcursul vieții, omul poate descoperi chiar temelia conștiinței, învățând astfel să trăiască în absența fricii și având certitudinea nemuririi sale“, scria Arnaud Desjardin, în cartea *Curajul de a trăi*²⁰.

Îmblânzirea morții

Încearcă puțin să vezi somnul într-un mod diferit. În fața morții, suntem ca niște copii cărora le e frică să meargă la culcare: la o scară mai mică, somnul este un fel de moarte.

Gândește-te la momentul în care te-ai născut. Nu ai avut de ales, trebuia să treci dintr-o lume în alta. A fost înspăimântător, dar ai făcut-o.

Gândește-te la semnificația proiectului tău de viață. Înainte să fi fost conceput, erai o energie și ai intrat în vibrația părinților tăi. După moarte, corpul tău va dispărea, însă energia îți va rămâne, fiindcă face parte din ciclul Universului.

---

²⁰ Vezi bibliografia.

Vizualizează cordonul de argint. Conștiința noastră este reținută de ceea ce numim „cordon de argint” – o legătură subtilă care nu se rupe nici măcar în momentul morții, un fel de cordon ombilical, cu o luminiscentă argintie. De aceea, în momentul morții, pielea din jurul buricului devine din ce în ce mai maronie, semn că acest cordon de argint a fost tăiat. Uimitor este că buricul femeilor care sunt pe cale să nască are aceeași culoare.

Ajutorul acordat unui muribund

Dacă stai lângă o persoană aflată pe patul de moarte, o poți ajuta să accepte această trecere astfel încât ea să se petreacă într-o manieră cât mai liniștită cu putință.

În actul propriu-zis al morții, separarea de vehiculul fizic este un adevărat șoc și se derulează de la sine, indiferent de calitatea celor din jur. Ea se va petrece cu atât mai bine în prezența conștiinței. Putem îndrăzni să o comparăm cu lansarea unui satelit și trimiterea lui pe orbită: satelitul are nevoie de forța rachetei pentru a se propulsa. Racheta este echivalentul conștiinței, dar și iubirea și prezența celor care ne sunt alături. Ajunsă la „altitudinea” potrivită, racheta se desprinde și nava își continuă singură traiectoria. Un șoc de care ne temem și care se produce de la sine. În ceea ce privește travaliul bazat pe memoria celulară, organizăm seminarii în care abordăm tema morții, în care învățăm cum să o privim ca pe o trecere.

Îi putem ajuta pe cei trecuți în neființă?

În funcție de credințe, există diferite practici și toate se bazează pe viața de apoi și/sau pe ajutorarea celor care țin doliu.

Tibetanii acordă o atenție specială persoanelor care au murit violent sau brusc, ce pot fi acaparate de o suferință care să împiedice procesul de recunoaștere.

Indiferent de modul în care ajutăm pe cineva apropiat să moară, să nu uităm că, în general, conștiința are clarviziune. Simpla direcționare a unor gânduri pozitive către defunct îi va fi de mare ajutor.

Cea mai importantă sarcină constă în deschiderea și trezirea conștiinței, pe tot parcursul vieții.

Concluzie

„Depindem inevitabil unii de ceilalți, blocați în aceeași haină a destinului. Tot ceea ce afectează un singur individ îi afectează indirect pe toți ceilalți.“

– Martin Luther King

În acest moment, în care termin de scris cartea, evenimentele care afectează întreaga planetă unesc toate ființele umane într-un destin funest. Epidemia de COVID-19 are un impact uriaș asupra oamenilor și a obiceiurilor lor „letale“.

Starea de urgență și izolarea la domiciliu ne-au obligat pe toți să ne oprim puțin din ritmul infernal al vieții de zi cu zi și să ascultăm tăcerea din noi și din jurul nostru. Afară, ciripitul păsărilor se aude acum mai tare decât cel al mașinilor. Am văzut căprioare aventurându-se pe plajă sau arici traversând bulevardele. În liniștea forțată de carantină, am fost obligați să ne privim drept în față, ca într-o oglindă. Gata cu momentele în care alergam după un autobuz aglomerat sau cu blocajele din trafic. Toată presiunea tipică modului de trai modern, care ne-a obturat ani la rând accesul către interioritate, a dispărut deodată. Unii dintre noi ne-am trezit complet singuri, în timp ce alții s-au ocupat nonstop de copiii lor. Indiferent de situație, am stat față în față cu noi înșine, cu blocajele și condiționările noastre, cu greșelile mai mari sau mai mici și cu acest nod din stomac pe care refuzam să ni-l ascultăm.

Imposibil de ieșit de aici sau de evadat. Închiși în spatele ușilor, între patru pereți, asemenea lui Sri Aurobindo în celula sa, am fost obligați să încetinim ritmul și să reflectăm la ceea ce e cu adevărat esențial. Nu cred că e o întâmplare că termin de scris cartea de față în circumstanțe atât de stranii. În timpul carantinei totale, și eu am luat contact cu propriul corp și am mers de mai multe ori la spital. Suferința uriașă care a cuprins peste noapte umanitatea a ieșit deodată în lumina reflectoarelor, astfel că am putut vedea ce nu merge bine. Oamenii nu pot trece peste asta dacă nu își schimbă din temelii obiceiurile „letale“. Epidemia ne-a arătat cât de greșit e drumul pe care o apucaserăm. Acum important este să nu ne mai agățăm cu dinții de vechiul stil de viață, care urmărea neîncetat creșterea, cu prețul distrugerii noastre. Să înlocuim drumul clădit de întregul arbore genealogic personal și să presărăm pe el un nisip fin, nu să turnăm plumb. Să ne urmăm calea, cea înscrisă în corpul nostru. Ascultă-ți corpul, fiindcă îți cântă, la fel ca păsările. E suficient să ne oprim puțin dacă vrem să îl auzim. Mama scria: „Trecearea se face prin trup“. Această scurtă propoziție poate părea de neînțeles, însă e suficient să o interpretăm ca atare.

Să ne ascultăm corpul, căci el ne va ghida.

„Iubirea care mișcă sori și stele.“
– Dante, ultimul vers din *Divina Comedie*

Bibliografie

Brousse Véronique, *Si mon corps m'était conté*, Éd. Quintessence, 2013.

Chopra Deepak, *Le chemin vers l'amour*, J'ai lu, 2009.

Coelho Paolo, *L'alchimiste*, Éd. Anne Carrière, 1994.

Coelho Paolo, *Le pèlerin de Compostelle*, Éd. Anne Carrière, 1996.

Corneau Guy, *Père manquant, fils manqué*, Éd. J'ai lu, 2010.

Corneau Guy, *N'y a-t-il pas d'amour heureux?*, Robert Laffont, 2003.

Desjardins Arnaud, *L'audace de vivre*, Éd. de la Table ronde, 1999; Pocket, 2011.

Didier Georges, *Au coeur du père*, Réel Éditions, 2012.

Forward Susan, *Parents toxiques*, Marabout, 2013.

Gawain Shakti și King Laurel, *Vivez dans la lumière*, Éd. Souffle d'or, 1997.

Giacobino Ariane, *Peut-on se libérer de ses gènes? L'épigénétique*, Stock, 2018.

Grof Stanislav, *Royaumes de l'inconscient humain*, Éd. du Rocher, 1992.

Janov Arthur, *La biologie de l'amour*, Éd. du Rocher, 2001.

Janov Arthur, *Le corps se souvient*, Éd. du Rocher, 2001.

Krishnamurti Jiddu, *Se libérer du connu*, Éd. Stock, 1991.

Peck Scott, *Le chemin le moins fréquenté*, Éd. J'ai lu, 2004.

Peck Scott, *Les gens du mensonge*, Éd. J'ai lu, 1999.

Mère, *Agenda de Mère*, Institut de Recherches évolutives.

Salomon Paule, *Le couple intérieur*, Éd. Albin Michel, 1998.

Satprem, *Le mental des cellules*, Éd. Robert Laffont, 2003.

Satprem, *Sri Aurobindo ou l'aventure de la conscience*, Éd. Buchet Chastel, 2003.

Mulțumiri

Toată tandrețea și recunoștința mea se îndreaptă către tine, tovarășul meu de viață, pentru prezența ta plină de atenție, pentru sprijinul zilnic, pentru dorința ta de a spune adevărul ca să ajungi la sufletul oamenilor, pentru înălțarea ta spirituală.

Toată dragostea mea pentru tine, fiica mea, fiindcă ai știut să primești și să împărtășești toate experiențele mele și fiindcă ai acceptat acum să le transmiți mai departe.

Le mulțumesc din suflet celor care mi-au vorbit despre experiențele lor în perioada în care am scris această carte.

Recunoștința mea profundă se îndreaptă către Françoise Tardy, care mi-a împrumutat practic ochii ei când a recitat cartea de față.

Le mulțumesc și celor care au participat la seminarul „Re-nașterea“ (în octombrie 2019) și care au primit acest proiect cu entuziasm și amabilitate.

Îți mulțumesc și ție, Sioux, fiindcă ai contribuit la redactarea cărții și fiindcă ai avut grijă să transpui în cuvinte roadele cercetărilor mele.

CUPRINS

Introducere.	7
1. Viața mea, drumul meu .	9
2. Înțelegerea memoriei celulare	25
3. Descinderea în materie	33
4. Dă-ți voie să te schimbi	37
5. Descoperirea metodei	45
6. Vizualizarea, acceptarea și transformarea .	51
7. Pleacă-ți capul și lasă-ți corpul să vorbească	55
8. Construirea propriei grile de viață.	63
9. Întrebări legate de lunile din jurul nașterii	77
10. Cele nouă luni de sarcină .	85
11. Nu căuta un vinovat .	95
12. Cum este percepută vibrația vieții .	101
13. Observarea repetițiilor .	109
14. Inițiere în biorezonanța celulară	117
15. Lasă-te condus de ceea ce simți	123
16. Descoperirea rănilor inițiale	133

17. Distanțarea de mamă .	139
18. Distanțarea de tată .	145
19. Cum să descopăr în mine partea masculină și cea feminină	151
20. De la sexualitate la iubire .	159
21. Acceptarea sentimentului de vid interior	169
22. Deschiderea și trezirea conștiinței .	175
23. Descoperă o nouă fațetă a morții .	183
Concluzie .	191
Bibliografie .	194
Mulțumiri	196

Au mai apărut la Editura Philobia

Colecția **Psihogenealogia**

Patrice Van Eersel, Catherine Maillard – **Mă dor strămoșii**. Psihogenealogia sau cum să ne schimbăm viitorul cunoscându-ne trecutul

Anne Ancelin Schützenberger – **Psihogenealogia și rănilor din familie**.

Legăturile transgeneraționale, secretele de familie, sindromul de aniversare, moștenirea traumelor și practica genosociogramei

Anne Ancelin Schützenberger, Ghislain Devroede – **Copiii bolnavi de părinți**

Nina Canault – **Cum plătim pentru greșelile strămoșilor**. Inconștientul familial

Chantal Riolland – **Familia care trăiește în noi**. Ghid practic de psihogenealogie

Serge Tisseron – **Secretele de familie**. Cum se moștenesc traumele

Elisabeth Horowitz – **Copilul și arborele genealogic**

Elisabeth Horowitz – **Boala, o memorie genealogică**. Cum să-ți interpretezi istoria familială pentru a te vindeca

Marie-Noëlle Maston-Lerat – **Mă doare portofelul**. O perspectivă psihogenealogică asupra banilor și a succesului

Marie-Jeanne Trouchaud – **50 de exerciții de psihogenealogie**

Willy Barral – **Corpul copilului ne vorbește**. Istoria părinților se reflectă în simptomele copiilor

Didier Dumas – **Biblia și fantomele sale**

Bert Hellinger – **Constelațiile familiale**. Terapie pentru suflet

Bert Hellinger – **Constelații familiale pentru cupluri**. Adevăratele cauze ale crizelor conjugale și soluții pentru depășirea lor

Mireille și Hervé Scala – **Cuplul în psihogenealogie**. Influența familiei în alegerea partenerului – o explicație a succesului și eșecului în relații

Isabelle de Roux, Karine Segard – **Psihogenealogia pentru toți**

Bruno Clavier – **Fantomele din familie**. Psihanaliza transgenerațională

Chantal Riolland – **Împacă-te cu trecutul**. Dezvoltare personală cu ajutorul psihogenealogiei

Anne Ancelin Schützenberger – **Bucuria de a trăi**

- Elisabeth Horowitz – **Eliberează-te de destinul familial**. Cum să devii tu însuși cu ajutorul psihogenealogiei
- Alejandro Jodorowsky, Marianne Costa – **Metagenealogia**. Familia e și comoară, și capcană
- Anne Ancelin Schützenberger – **Psihodrama**
- Bruno Clavier – **Copii ce vor să-și vindece părinții**
- Moussa Nabati – **Copilul interior**. Fă pace cu trecutul și vindecă-ți copilăria
- Juliette Allais – **Povara secretelor de familie**. Cum ne eliberăm de suferință
-
- Colecția **Sănătatea**
- Thierry de Lestrade – **Postul negru**. O nouă terapie
- Françoise Wilhelmi de Toledo, Hubert Hohler – **Ghid practic de post terapeutic**
- Marie Thirion – **De ce mi-e foame**. De la teama de lipsuri la nebunia dietelor
- Fabrice Papillon, Héloïse Rambert – **Creierul din burtă**. Descoperiri științifice recente și sfaturi practice pentru o sănătate mai bună
- Danièle Gerkens – **Zahărul, mai periculos decât cocaina? Mărturii, anchete și sfaturi practice pentru o alimentație mai sănătoasă**
- Anne Ancelin Schützenberger – **Mă vindec**. Ghid în ajutorul bolnavilor de cancer
- Julien Venesson – **Glutenul**. Cum ne intoxică grâul cultivat în prezent
- Dr. Christian Boukaram – **Puterea emoțiilor**. Un ajutor în prevenirea și vindecarea cancerului
- Myriam Brousse – **Corpul nu uită**. Vindecarea traumelor profunde din inconștient

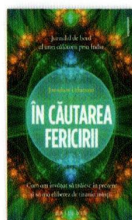

Corpul ne este împânzit de amintiri adânc îngropate în el încă din perioada din jurul nașterii noastre, dar și de experiențe trăite de propriii părinți și strămoși, care generează uneori suferințe și eșecuri ce apar în mod repetitiv și inexplicabil. Din experiența personală, dar și cea de terapeut (profesie pe care a practicat-o mai multe decenii), Myriam Brousse a descoperit existența amintirilor engramate în corp, care se încăpățânează să rămână acolo, chiar și după ce am lucrat cu noi înșine și am fost convinși că ne-am eliberat de toate problemele.

Ea ne explică modul în care funcționează travaliul bazat pe memoria celulară și ne prezintă metode și instrumente care să ne ajute să ne vindecăm traumele. De asemenea, ne ajută să înțelegem dimensiunea spirituală a existenței noastre, astfel încât să avem o viziune mult mai profundă și mai ancorată în corp asupra vieții și să ne alegem, în mod conștient, drumul care ni se potrivește, unul eliberat de frici și trăit în iubire.

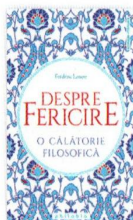
Memoria corpului – sau ceea ce numim „memorie celulară” – nu reprezintă, așa cum am putea crede, tot ceea ce ne închide și ne înlănțuie în trecut, ci cheia pentru a scăpa de toate condiționările și a ne construi o viață în deplină conștiință. Iată povestea pe care ne-o spune această carte: cea a libertății. O carte care ne va ajuta să ne vindecăm nu simptomele, ci cauzele suferinței și ale bolilor.

Editura Philobia vă mai recomandă

**ÎN CĂUTAREA
FERICIRII**

*Jonathan
Lebmann*

**DESPRE
FERICIRE**

*Frédéric
Lenoir*

**POVARA
SECRETELOR
DE FAMILIE**

*Juliette
Allais*

www.philobia.com